

Congregació de Senyores
sota la Invocació de la Puríssima Sang
de Nostre Senyor Jesucrist i de la
Mare de Déu de la

Soledad

CONGREGACIÓ DE SENYORES
SOTA LA INVOCACIÓ DE LA PURÍSSIMA SANG
DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST
I DE LA MARE DE DÉU DE LA SOLEDAT

SETMANA SANTA 2013

- **Edita**

Congregació de Senyores
sota la Invocació de la Puríssima
Sang de Nostre Senyor Jesucrist
i de la Mare de Déu de la Soledat
c/ Natzaret, 1 - 43003 Tarragona

- **Número 12**

Setmana Santa
de 25 al 31 de març de 2013

- **Equip de Redacció**

Direcció

M. Antònia Blanco Segura

Coordinació

Dolors Fontana Milà

M. Teresa Potau Mas

Claustre Sevil Dasca

Rosó Teixell Cácharo

- **Correctora de textos**

Arantxa Tévar Beunza

- **Fotografies**

Albert Nel·lo	pàg. 4, 10, 22, 28, 36, 49, 63, 67, 68, 70, 81, 94, 97, 105, 106, 110
Carles Mallol	pàg. 16, 20, 34, 40, 46, 47, 53, 61, 65, 79, 105, 110
Elvira Ferrando	pàg. 89, 110
Fervi	pàg. 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 45, 47, 51, 54, 55, 56, 60, 77, 95, 105, 106
M. Antònia Blanco	pàg. 33, 94, 105, 106
Alejandro Arola	pàg. 6, 12, 25, 35, 36, 66, 80, 94, 98, 106, 110
Ruth Marqués	pàg. 105, 106
Jordi Pérez	pàg. 115
Sandra Simó	pàg. 94
Rafel Pintado	pàg. 31, 69
Daniel Seró	pàg. 93
Àngels Ferrando	pàg. 43
Joan Salvadó M.	pàg. 48, 49
Diario de Mallorca	pàg. 73-76

- **Fotografia Portada:** Carles Mallol

- **Tiratge:** 1.600 exemplars

- **Impressió i maquetació:**

Sugrañes Editors SL
Pol. industrial Francolí, parc. 15
43006 Tarragona

- **Dipòsit legal:** T-514/2011

La Junta Directiva no es fa responsable
dels continguts dels escrits.

Setmana Santa i fe	5
Jaume Pujol Balcells	
Salutació	7
Josep Fèlix Ballesteros Casanova	
Espiritualitat, tradició i història.....	9
Josep Poblet i Tous	
Salutació	11
Jordi Sierra Viu	
Un any més, Setmana Santa	13
Joaquim Nin i Borreda	
Salutació	15
Josep Andreu i Figueras	
Salutació	17
Frederic Adan Domènech	
Salutació	19
Joaquim Julià Panadés	
Setmana Santa en ple Any de la Fe.....	21
Miquel Barbarà i Anglès	
Salutació	23
Maria Dolores Nolla Tapias	
Memòria 2012.....	25
M. Antònia Blanco Segura	
Banda i Portants del pas de la Mare de Déu de la Soledat.....	48
Joan Salvadó Monterubio	
Fidelitat 2012 un any més.....	50
Josep Maria Sabaté i Bosch	
Poema: Solitud	53
Vicenç Fernández Coll	
Presentació opuscle de la Soledat.....	54
Rosa M. Virolés Piñol	
Mare, aquí tens el teu fill. Fill, aquí tens la teva Mare	62
Mn. Jordi Figueras Jové	
De l'ora et labora... Humil, senzill i petit homenatge a Mossèn Salvador Ramon i Vinyes <i>in memoriam</i>	64
Josep Maria Sabaté i Bosch	
Poema: Llàgrimes de Soledat.....	67
Àngels Ferrando i Gómez	
Amistat entre la Venerable Congregació dels Dolors de Bellpuig i la Congregació de Senyores... ..	69
Carme Duch Torrelles	
Pensaments al peu del Santíssim.....	71
M. Rosa Robert Cardona	
La Processó de l'Encontre de Resurrecció (Cap. III). L'encontre de Pasqua a diverses localitats de l'illa de Mallorca.....	72
Josep Ciurana Moncusí	
Sa i Sant	78
Sílvia M. Sancho i Roca	
Les associacions de Setmana Santa de Tarragona. Notes a l'entorn dels seus orígens (XI): Congregació de Senyores... ..	81
Josep Maria Sabaté i Bosch	
El Sacro Monte de Varallo Sesia (Itàlia), una nova Jerusalem	84
Sofia Mata de la Cruz	
Una aportació val·lenca a la Setmana Santa de Tarragona	86
Lluís M. Moncunill Cirac	
Poema: A la Verge de la Soledat	89
M. Dolors Cabré Domingo	
D'iconografia paleocristiana a Tarragona (I). El sarcòfag de Bethesda de la catedral	90
Joan Menchon Bes	
Programa d'actes 2013.....	95
Junta Directiva.....	101
Llista congregants i aspirants.....	102
Congregants difunts	113
Butlleta d'inscripció	127

Setmana Santa | FE

Benvolguts confreres i tots en Jesucrist, nostre Senyor, mort i ressuscitat.

Estem immersos en l'Any de la Fe convocat pel papa Benet XVI. El nostre Sant Pare ens diu a la seva carta apostòlica *Porta fidei* que l'Any de la Fe “és una invitació a una autèntica i renovada conversió al Senyor, únic Salvador del món. Déu, en el misteri de la seva Mort i Resurrecció, ha revelat en plenitud l'Amor que salva i crida els homes a la conversió de vida mitjançant la remissió dels pecats” (n. 6). Aquí el sant pare Benet toca un dels punts fonamentals: la necessitat d'una autèntica i renovada conversió com a resposta a la revelació de l'amor salvador de Déu.

En els Evangelis trobem preciosos relats en què els pecadors reben el perdó dels pecats, el fruit del qual és l'amor agraït vers aquell que ens ha reconciliat amb ell per la sang del seu Fill. La fe sempre porta la conversió agafada de la mà: “la fe és decidir-se a estar amb el Senyor per viure amb ell” (n. 10). No podem seguir les petges de Jesús sense el do de la fe i no podem viure com ell si no ens convertim sincerament. No n'hi ha prou a escoltar: cal obrir el cor.

Diu el Sant Pare també que “és l'amor de Crist el que omple els nostres cors i ens impulsa a evangelitzar” (n. 7). “El cristià no pot pensar mai que creure és un fet privat, sinó que l'acte de fe comporta un testimoniatge i un compromís públic” (n. 10). La invitació de Jesús sempre és davant nostre: “Vés, i tu fes igual” (Lc 10,37). Amb el vostre compromís en les confraries, germandats i associacions, esteu fent un treball molt important d'evangelització.

Moltes de les associacions i confraries de Setmana Santa van néixer al si de gremis professionals que van trobar en aquesta estructura una forma eficaç i anònima d'exercir la caritat cap a aquells qui es trobaven en necessitat. Això és completament vàlid en els nostres dies i des d'aquestes línies vull fer una crida a la solidaritat a tothom per tal que obrim les nostres entranyes a tots aquells que coneixem i que estan patint de manera més greu les conseqüències d'aquesta crisi.

Però lligada inseparablement amb la fe i la caritat es troba l'esperança. Tingueu fe, tingueu caritat i tingueu també esperança. El missatge de la Setmana Santa és ben clar en aquest aspecte: després del Divendres Sant hi ha el Diumenge de Resurrecció. És el missatge que també ens han deixat els nostres màrtirs, que van morir professant la seva fe, perdonant aquells qui els mataven i alegres per l'esperança de la recompensa eterna.

Us desitjo a tots una Setmana Santa plena de la joia de la fe, del foc de la caritat i de la serenor de l'esperança. Rebeu, amb tot el meu afecte, la meva benedicció. Bona Pasqua!

† **Jaume Pujol Balcells**
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat
Setmana Santa 2013

Ha plogut molt d'ençà que es va fundar l'Associació de Senyores de la Santíssima Verge de la Soledat, el 1846. Trenta anys després, el 22 de juny de 1876, l'arquebisbe de Tarragona, Constantí Bonet, n'aprova els estatuts i la Soledat ha seguit fent camí formant part de la densa trama social tarragonina fins avui.

Podríem dir que la vostra associació ha passat de la llum de gas a Internet a través de tres segles ben diferents, sempre al servei de Tarragona i amb la participació activa en la Setmana Santa. Es tracta d'una època destacada de l'any, un temps ple d'espiritualitat i tradició secular en el qual les Senyores de la Soledat palesen el seu arrelament a la nostra ciutat.

Ara i sempre necessitem una Tarragona en què els valors de la convivència, l'esforç i la superació de reptes la facin més forta. Agraïxo que en temps especialment difícils la societat civil tarragonina ajudi a estirar del carro. No podem oblidar que un valor afegit de la Setmana Santa tarragonina és l'atractiu turístic.

Des d'aquestes ratlles vull felicitar-vos per la tasca que feu la Congregació de Senyores de la Santíssima Mare de Déu de la Soledat i encoratjar-vos a seguir treballant per la Tarragona que tots estimem.

Josep Fèlix Ballesteros
Alcalde de Tarragona

POSEM L'ACCENT EN LES NOSTRES TRADICIONS

DES DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA IMPULSEM EL FOMENT I LA CONSERVACIÓ DEL NOSTRE PATRIMONI CULTURAL I TRADICIONAL. CONTRIBUÏM A FER GRAN LA CELEBRACIÓ DE LA SETMANA SANTA DE TARRAGONA, DECLARADA FESTA TRADICIONAL D'INTERÈS NACIONAL.

Diputació Tarragona

Espiritualitat, TRADICIÓ I HISTÒRIA

Cada any el repic de tambors pels carrers de pobles i ciutats ens indica que s'apropa la Setmana Santa; són els assajos de les confraries, que pocs mesos abans de la celebració es preparen per acompanyar els misteris que recrearan els darrers moments de Jesucrist a la Terra.

A la demarcació de Tarragona aquestes festes es caracteritzen per la seva elegància i solemnitat. De fet, la Setmana Santa ha assolit oficialment categoria patrimonial en diversos indrets de les nostres comarques i és una festivitat reconeguda i admirada per la ciutadania, sigui quin sigui el grau d'implicació.

Espiritualitat, tradició i història conflueixen aquests dies per commemorar el moment més important de l'any litúrgic cristià. És temps de reflexió i recolliment, de viacrucis, de processons i d'un vast i ric conjunt de pràctiques festives en què petits i grans recorden la Passió, Mort i Resurrecció de Jesús.

Arribat aquest punt, és just reconèixer el paper clau de totes aquelles confraries i associacions que fan possible que l'esperit de la Setmana Santa continuï viu a casa nostra, i agrair la tasca de totes aquelles entitats que donen suport a aquesta festivitat. Contribuïm a fer gran la festa i visquem-la amb plenitud i respecte.

Josep Poblet i Tous
President de la Diputació de Tarragona

Diputació Tarragona

Benvolgudes amigues,

Cada Divendres Sant, dia àlgid de la celebració de la Setmana Santa a Tarragona, els tarragonins i tarragonines sabem que tenim una cita amb la processó del Sant Enterrament. Els carrers de la nostra capital s'omplen de milers de persones des de primera hora de la tarda per veure, amb tota la seva espectacularitat, els passos que els gremis, associacions i congregacions treuen al carrer en un bell exercici de fe. Tancant la processó, la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat, a la qual avui tinc l'honor de dirigir-me.

La vostra presència en la processó, ja fa més de trenta anys, i el vostre compromís fidel amb la nostra ciutat fan de la Setmana Santa de Tarragona una celebració admirada i coneguda arreu de Catalunya i Espanya. El vostre exemple de devoció enriqueix el ja ric llegat de Tarragona i és per això que des d'aquests breus mots us voldria donar les gràcies per convertir la vostra fe en patrimoni comú de tots els tarragonins i tarragonines.

Jordi Sierra Viu
Subdelegat del Govern a Tarragona

Un any més, SETMANA SANTA

Les tradicions tenen totes un inici. Un bon dia, algú en té la iniciativa, proposa, fa, comparteix... i per raons de vegades inexplicables arrela, es continua i ben aviat n'oblidem l'origen i el perquè –si és que el sabíem– i ja ho tenim assumit, ja diem allò de s'ha fet tota la vida. En el cas de la Setmana Santa no és ben bé del tot així, perquè té un sentit ben conegut, però no sabem quan va ser que la societat –no només de Tarragona– va decidir commemorar-la en la forma de les processons que coneixem.

I gairebé segur que no és especialment rellevant. La processó ha arrelat, s'ha fet expressió viscuda de moltes coses: d'una fe, en primeríssima instància, però també d'una tradició, d'una manera de ser, que de ben segur que algunes persones viuen més enllà de l'estricta creença religiosa. Fins i tot hi ha qui ho viu intensament com una manifestació tarragonina, al marge que hi hagi processons en molts llocs de Catalunya i del món.

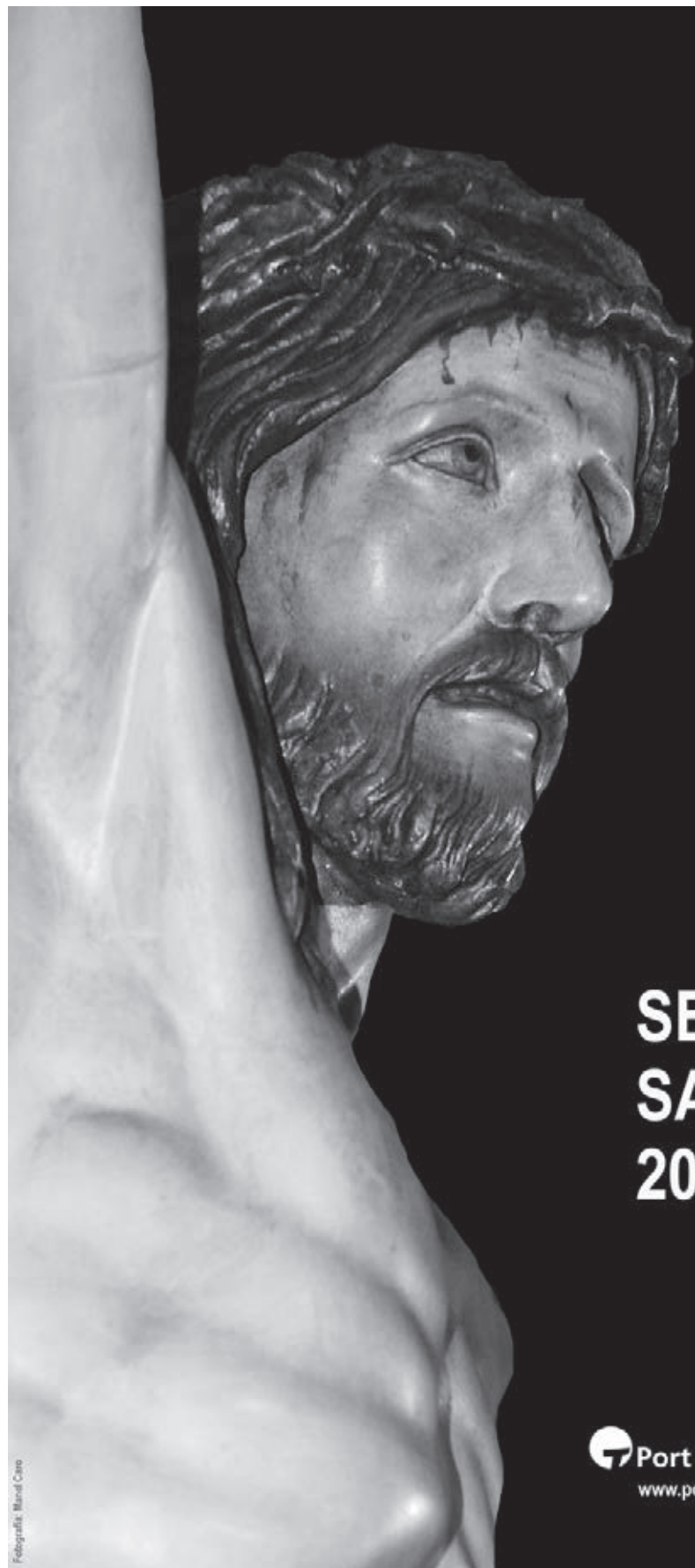
Aquesta també és una de les grandeses de la Setmana Santa, la capacitat d'acollir i d'integrar moltes persones, de molts orígens, des de molts motius, que saben respectar-se mútuament i conviure sense desnaturalitzar-se. Potser és, també, perquè malgrat el seu caràcter col·lectiu, la Setmana Santa se l'ha de fer cadascú individualment al seu cor. En pot ser una imatge la Soledat que dona nom a la Congregació. El dolor, però també l'esperança, són col·lectius per agregació de molts dolors i esperances individuals que cal viure, primer, en solitud. I troben consol en la companyia de tantes i tantes esperances. Enguany, un cop més.

Joaquim Nin i Borreda

Delegat del Govern de la Generalitat a Tarragona

Generalitat de Catalunya
Delegació del Govern a Tarragona

SETMANA SANTA 2013

 Port de Tarragona
www.porttarragona.cat

Un any més ens trobem a les portes de la Setmana Santa. L'entrada de la nostra setmana gran omplirà de gent els carrers de Tarragona, són uns dies en què la devoció, el sentiment i la religiositat es converteixen en els màxims protagonistes. Solemnitat, tradició i espiritualitat nodreixen, un any més, el tarannà la nostra ciutat rememorant la Mort i la Resurrecció de Jesucrist.

En el cas de la molt preuada Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat, la seva tasca de suport i coordinació esdevé essencial per consolidar la Setmana Santa tarragonina. Des del Port de Tarragona volem destacar, molt especialment, la seva fidelitat i respecte vers la processó del Divendres Sant, tot silenci i admiració cap als passos que es manifesten en tota la seva intensitat.

Tanmateix, tot i que els diferents actes que conformen la Setmana Santa tenen un caràcter essencialment religiós, també es fa palesa una important dimensió social i cívica. Tot plegat evidència la capacitat que tenen les manifestacions religioses de cohesionar les comunitats que els donen suport, fet cabdal en moments com els actuals, en què tant es necessiten la fe i l'esperança.

La Setmana Santa a Tarragona és singular, especial per l'entorn i per la tradició. És única no només pel contingut, sinó també per l'empremta que suposa, en el dia d'avui, mantenir vives les germandats, agrupacions i associacions que fan possible l'arrelament d'aquesta genuïna manifestació religiosa.

És per això que des del Port de Tarragona, vull encoratjar totes les persones que formen part de la Congregació dels Senyores de la Mare de Déu de la Soledat a viure activament la Setmana Santa amb fe cristiana, devoció, honradesa i generositat.

Josep Andreu i Figueras
President del Port de Tarragona

Tots els qui em coneixeu sabeu que estimo la Setmana Santa. Hi participo des de fa molts d'anys i enguany, si Déu vol, m'hi veureu en diferents actes: en alguns, com a representant d'aquest ens o com a regidor; en d'altres, com un confrare més. Com és lògic, doncs, sóc un gran defensor de la celebració de la Setmana Santa, tant en l'àmbit privat com públic.

Però, a banda de la meua postura personal, em veig amb coratge de poder reivindicar aquesta celebració al carrer, d'una manera pública, a l'abast de tothom, fins i tot per a aquells que no senten la necessitat de participar-hi i la veuen com una cosa aliena.

A més del contingut espiritual, la Setmana Santa escampa pels carrers tota una lliçó de la nostra cultura i de les nostres arrels ancestrals. Veient la processó, la iconografia omple els carrers de Tarragona, els misteris expliquen la història de la detenció, jutjament i execució de Jesús d'una forma a l'abast de tothom, fins i tot d'aquells que mai no han llegit l'Evangeli i dels nouvinguts que segueixen una altra religió. I estic convençut que tot i estar oberts a altres pensaments i cultures —que hi estem—, no és necessari ni convenient renunciar a la nostra per estar en pau amb tothom. És més, penso que l'hem de defensar, ni que només sigui per motius històrics i culturals.

Si hom no coneix mínimament la religió que s'ha practicat majoritàriament des del segle III a Tarragona i a tot Europa, difícilment pot entendre la nostra cultura. Difícilment pot entendre el contingut del Museu Arqueològic, de l'Amfiteatre o de la Catedral. Aquesta persona només serà capaç de veure coses, així de pobre serà el resultat.

Qui no té aquest mínim coneixement no pot entendre el nostre tarannà. I la Setmana Santa encara es presenta com un llibre obert davant de tothom. I és també per això que defenso i reivindico la celebració pública i popular de la nostra Setmana Santa, tan arrelada a Tarragona.

Bona Pasqua!

Frederic Adan Domènech
President del Consell Comarcal del Tarragonès

Ens equivocàrem de pensar que la nostra Setmana Santa és patrimoni exclusiu dels confreres. Cert és que les confraries són les encarregades de posar al carrer els misteris sants de la Passió de Crist i dels dolors de la seva Mare, Maria. I, a més, de fer-ho amb fidelitat a l'Església i amb un escrupolós respecte al seu singular carisma i al patrimoni, material, però sobretot intangible, llegat amorosament i preservat pels qui ens han precedit.

Però no és, en absolut, un tòpic afirmar que, quan la Soledat surt als carrers de la ciutat, els tarragonins la fem nostra. Ens apodemem en certa manera d'Ella i vibrem i ens emocionem en veure-la.

Els tarragonins, per Setmana Santa, no som espectadors passius en el recorregut de la vostra Congregació, ens en sabem participants actius exercint fidelment el paper que una bella tradició de segles ens va assignar. La Soledat, Verge i Mare, discreta en el seu dolor, elegant, sòbria i bella en la seva tristesa. Veient-la comprenem el dolor intens de Maria.

La pietat de l'Església i dels fidels cap a Maria és un element substancial, intrínsec, al culte cristià. En el seu sofriment nosaltres hi veiem reflectit el nostre propi dolor; en la seva tendresa maternal, hem trobat sempre la nostra esperança i el nostre descans, i en Ella veiem la nostra mitjancera davant el Senyor.

Amb aquest amor generós a la Verge sembla que vosaltres heu volgut suplir el silenci que l'Evangeli guarda d'Ella en el relat de la Passió, on solament apareix en el moment crucial, quan la trobem al peu de la creu amb Joan i les dones santes davant la fugida de tots els altres. Bé sabeu que la Verge va patir amb Crist, amb un dolor silent i heroic, que la va mantenir dempeus a prop del patíbul i amb consciència plena que "els seus dolors, units a la passió del seu Fill, eren necessaris per a la redempció de la humanitat".

Ella tanca, amb la processó del Dissabte Sant, la porta de la Setmana Santa penitencial de Tarragona, però n'obre una altra de joiosa i plena d'esperança que és la de Pasqua, la Resurrecció del seu Fill i germà nostre. Ara, amb Ella, comença la primavera.

Bona Setmana Santa i millor Pasqua de Resurrecció.

Joaquim Julià Panadés

President de l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa de Tarragona

Setmana Santa EN PLE ANY DE LA FE

Aquest any celebrarem la Setmana Santa en plena activitat per l'Any de la Fe. Un any molt important. Un any ple de contingut. Un any que ens invita a centrar-nos en allò fonamental en què creiem. La nostra fe és la fe de l'Església que estem contents de professar, com afirmem solemnement a la Vetlla Pasqual.

Cada confraria o cada associació de Setmana Santa, amb el nom que sigui, ens ha d'ajudar a recentrar-nos en el que creiem, a anar al que és fonamental. Per això és molt important tot el que puguem fer per la formació de tots els congregants i congregantes, però sobretot dels membres de les juntes i dels qui col·laboren més directament en les diferents responsabilitats de cada associació. Una bona formació religiosa i eclesial és absolutament necessària. Aquí tenen una important tasca a fer els consiliaris de les diverses confraries. Hem d'estar més preocupats per les coses fonamentals que per moltes d'altres que són més accidentals o secundàries i que de vegades, tot i que s'hi hagi de dedicar un cert temps, ocupen i preocupen massa fins a arribar a destorbar, com passa molt sovint.

Hem de dir-nos clarament que els homes i les dones de la Setmana Santa som religiosos, pietosos i amb un fort sentit eclesial. Si no hi ha tot això, quin sentit té tot el que fem per la Setmana Santa?

Com ens diu el papa Benet XVI a la carta apostòlica "La porta de la fe", i ens ho recorda el nostre arquebisbe, monsenyor Jaume Pujol i Balcells, aquest Any de la Fe ha de ser una bona oportunitat per "intensificar el testimoni de la caritat" (n. 14). El Papa ens recorda les paraules "encara més fortes" (com diu ell) de l'apòstol Jaume: "Germans meus, de què servirà que un digui que té fe si no ho demostra amb les obres? ¿Pot salvar-lo potser aquesta fe?... Si no es demostra amb les obres, la fe tota sola és morta" (Jm 2, 14-18).

Cada confraria de Setmana Santa té el deure d'intensificar aquest testimoni de caritat, un deure d'ajudar els seus afiliats que passen necessitat, ja que va ser un dels objectius de la creació d'aquestes associacions. Però avui dia aquest deure és més ampli, a causa del patiment de tantes persones que no tenen el que és necessari per viure i per realitzar-se com a persones.

Cal felicitar tantes confraries que ho estan animant i ho estan duent a la pràctica, i encoratjar que s'intensifiqui encara més aquest testimoni de solidaritat, que els cristians ho hem de fer moguts per una autèntica caritat fraterna.

Que tot això ens ajudi a viure amb més sentit la Quaresma i la Setmana Santa per arribar a la Vetlla Pasqual i renovar els nostres compromisos baptismals amb una renovada professió de la nostra fe, és a dir, de la fe de l'Església, que estem contents de professar.

Miquel Barbarà Anglès

Delegat episcopal, consiliari de l'Agrupació i prefecte i president de la Sang

Com cada any, quan s'acosten aquestes dates, estimades congregants, portants i banda, busco amb l'ajuda de persones que estimen la Mare de Déu, igual que tots vosaltres, paraules d'amor i coratge. Algú em va recordar aquestes paraules: "Si tinguéis tanta fe que fos capaç de moure muntanyes però no estimés, no seria res" (Corints XIII, II).

Que el dolor de la Mare de Déu en la seva Soledat ens ajudi i ens acompanyi en la fe, en especial aquest any.

També em plau informar-vos que aquest any vaig assistir al XXV Encuentro Nacional de Cofradías Penitenciales, que va tenir lloc a Burgos, amb el lema "Juntos hacia nuevos horizontes".

Vivim la Setmana Santa amb recolliment, participem en tots els actes que estan organitzats i us desitjo que tingueu una bona Pasqua.

Maria Dolores Nolla Tapias

Priora de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat

Enginyers
Industrials de Catalunya

Demarcació de Tarragona

Ntra. Sra del Claustre, s/n 1r
43003 TARRAGONA

Tel. 977 23 80 12 - 977 25 26 46 - Fax 977 23 80 06

e-mail: tarraco@eic.es

www.enginyerstarragona.com

Memòria anual

M. Antònia Blanco Segura

Secretària de la Congregació

La memòria anual de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat s'obre amb l'activitat oficial de l'entitat, que es va començar el dia 28 de febrer amb la missa oficiada a l'església de Natzaret, en sufragi de totes les congregants traspassades durant l'any. A les 18.30 h es va reunir la Junta General Ordinària, d'acord amb els Estatuts. Hi eren presents el president, Mn. Miquel Barbarà; la priora, Sra. M. Dolores Nolla; la Junta Directiva de la Congregació, i un nombre important de congregants.

Després de donar la benvinguda als assistents, es va llegir i aprovar l'acta de la sessió anterior. També es van presentar i aprovar la memòria d'activitats i l'estat de comptes corresponents a l'any 2011, que va exposar a l'assemblea la tesorera de la Congregació, Sra. Montserrat Gabriel. Tot seguit es va passar al torn obert de paraules, amb preguntes i intervencions de les assistents. A continuació es va presentar la proposta d'aprovació del pressupost ordinari previst per a l'exercici del 2012.

En aquest acte es va agrair la tasca duta a terme durant molts anys per la Sra. Isabel Miró Berrocal, que va deixar voluntàriament el seu càrrec a la Junta Directiva. Per suplir aquesta baixa i per renovar els membres directius es va nomenar vocal la Sra. Sofia de Muller Mencos.

El divendres anterior, 24 de febrer, s'havia presentat el cartell de la Setmana Santa 2012 a l'església de Sant Agustí. Va presidir l'acte Mons. Jaume Pujol i Balcells. Primer van desfilar un congregant i un aspirant de cada confraria, els quals van dipositar una espelma que simbolitza la llum. Posteriorment van actuar la Banda de la Ciutat i el Cor dels Amics de la Catedral, els quals van oferir sengles concerts extraordinaris i finalment, van fer una actuació conjunta. Van interpretar diferents peces al·legòriques de la Setmana Santa i van acabar amb el nou himne de Tarragona.

La Junta de la Congregació de la Soledat s'ha reunit diverses vegades en sessió de treball durant l'any. També s'han trobat en diferents sessions els membres que formen la Comissió Mixta de la Congregació de la Puríssima Sang, composta per Mn. Miquel Barbarà, les representants de la Junta de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat, les Sres. Nolla, Gabriel i Potau, i els repre-

sentants de la Junta de la Reial i Venerable Congregació de Sang, per tractar els temes comuns que afecten totes dues congregacions, sobretot l'econòmic.

Com cada any, les senyores Dolors Fontana i Joana Carrasco, que formen part de la Junta Directiva, han assistit a les reunions mensuals que convoca l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa. Col·laboren en el protocol de tots els actes i en el concurs de dibuix i narrativa de diferents col·legis de Tarragona.

El 22 de febrer va començar la Quaresma, amb una missa a la Santa Església Catedral durant la qual es va imposar la cendra als assistents a aquest piadós acte. Hi van assistir diferents membres de la Junta.

El 27 del mateix mes de febrer es va dur a terme la primera predicació de Quaresma, que es titulava "Una nova etapa de l'evangelització", a càrrec del pontifici Mn. Xavier Morlans, prevere de l'Arquebisbat de Barcelona i consultor del pontifici Consell per la Promoció de la Nova Evangelització.

El 3 de març va tenir lloc el recés arxiprestal, sobre "El Parenostre", a càrrec del Mn. Josep Lluís Arín, vicari general del Bisbat de Tortosa i biblista.

El 3 de març de 2011, tercer dissabte de Quaresma, vam assistir com a membres de l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa a les XX Visions, en què els protagonistes van ser els representants de l'Hermandad de Cofradías Penitenciales de Palència, on hi ha nou confraries. El *Hermano Mayor* de la Cofradía de la Veracruz, el Sr. Cayo de Juan Álvarez, explicà la seriositat castellana d'aquesta localitat en què un dels moments més destacats és quan el Dijous Sant surt el pas dels anomenats Cuatro Cantones.

El 5 de març vam presenciar la predicació de Quaresma titulada "La paraula de Déu en l'experiència de la fe", a càrrec del Sr. Joan Ferrer i Costa, biblista.

El 10 de març vam presenciar el primer acte multitudinari de la Setmana Santa tarragonina, la 3a Mostra de Sons de la Setmana Santa, organitzada pel Gremi de Marejants. En aquest acte, que se celebra cada dos anys, hi van participar sis agrupacions musicals: Banda de timbals de la Salle, Banda de timbals i sacs de gemecs de l'Ecce-Homo, Banda de timbals i cornetes dels natzarens, Banda de timbalers del Sant Enterrament del Gremi de Marejants, Banda de timbalers del Sant Sopar del Gremi de Marejants i la Banda de timbals de la Soledat. Per primera vegada va tenir lloc a la plaça de les Cols, on cadascuna de les agrupacions musicals va oferir una exhibició i posteriorment a la plaça de la Font totes les bandes van fer una repicada conjunta. Hi van participar unes 350 persones. La nostra priora, la Sra. M. Dolores Nolla, va acompanyar la nostra banda i va presenciar l'actuació.

El dia 12 de març vam acompanyar Mons. Jaume Pujol i Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, que va impartir la predicació de Quaresma titulada "L'esperança dels cristians".

Els assajos dels portants del pas i de la banda de timbals van començar molt aviat, per familiaritzar-se amb les diferents situacions que es troben en el recorregut processional de Divendres i Dissabte Sant. Des d'aquestes ratlles la Junta, en nom de totes les congregants, els donem les gràcies, pel seu esforç i per la seva dedicació. En especial, volem agrair la feina del capatàs, el Sr. Joan Salvadó, que els dirigeix, pel seu compromís i fidelitat amb la Confraria.

El dimecres 21 de març monsenyor Manuel Sánchez Monge, bisbe de Mondoñedo-Ferrol, va impartir la conferència quaresmal "Las cofradías en la nueva evangelización", organitzada per la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat i per la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist. L'acte va tenir lloc a l'església de la Comunitat Claretiana, Sant Agustí. Va ser una tarda molt plujosa però aquest fet no va deslluir la presència del bisbe de Mondoñedo-Ferrol entre nosaltres, el qual va referir-se al paper que han de tenir les confraries durant la brillant conferència que va fer.

El 29 de març la Sra. Rosa M. Virolés Piñol, magistrada del Tribunal Suprem, va presentar l'opuscle de Setmana Santa de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat a l'església de Natzaret. La Dra. Virolés es va dirigir al nombrós públic que omplia el recinte, com cada any, i va prologar la presentació de l'opuscle amb una retrospectiva històrica, concisa però ben apamada, sobre la desigualtat de la dona. Va fer palesa també el deler de la jurisprudència a l'hora d'intentar anorrear un dels flagells d'aquesta desigualtat, la violència de gènere. El públic va agrair amb forts aplaudiments el seu discurs, fent palesa la notable categoria professional i humana de la presentadora.

Aquest acte s'inicià amb el parlament de la priora de la Congregació, Sra. M. Dolores Nolla. La presidència de l'acte estava formada pel nostre president, monsenyor Miquel Barbarà, juntament amb la Sra. Nolla, i la regidora de Comerç i Turisme de l'Ajuntament de Tarragona, Sra. Patrícia Anton. També hi van ser presents el Sr. Albert Vallvé, vicepresident de la Diputació, i el Sr. Joaquim Julià, president de l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa.

La Sra. Nolla va donar la benvinguda als presents amb aquestes paraules: "Aquest any som la darrera Congregació que presenta el nostre opuscle de Setmana Santa. Aquest és el contacte més proper amb les nostres congregants, amb totes les altres congregacions i amb els ciutadans que s'acosten a la nostra seu en un dia com avui. Encetem la Setmana Santa compartint els oficis i els diferents viacrucis i les processons pròpies d'aquests dies per acabar-la amb la Vetlla Pasqual.

Com tots vostès ja saben, l'any passat vam renovar la peanya del misteri de la Mare de Déu de la Soledat, un fet llargament esperat. La informació sobre aquest canvi la trobaran en la revista que ara presentem. Va ser beneïda per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona en un acte íntim i devot, en el qual van participar congregants, autoritats, la Junta, la banda, els portants i diferents representants d'altres confraries.

També voldria recordar-los la visita que vam rebre durant el mes d'agost de diferents grups de joves procedents de la trobada mundial de la joventut. Fou molt impactant i alhora gratificant per la sorpresa i l'interès que ens ocasionà la seva visita.

Aprofito per felicitar la nostra banda per l'esplèndida actuació en la trobada de bandes que va tenir lloc dies enrere.

Aquest any estem treballant per condicionar una part de la secretaria, que, malgrat que és un treball intern, contribuirà a millorar els espais compartits.

No vull deixar d'informar-los que el nostre estimat amic i rellevant artista artesà el Sr. Eustaqui Vallès està restaurant la imatge de la Mare de Déu, de l'escultor Camps i Arnau, de l'any 1941. Esperem poder venera-la molt aviat en aquesta seu.

Permetin-me que dediqui un record molt especial a la memòria de la Sra. Pilar Peña, fidel congregant i col·laboradora lleial de la nostra revista.

A continuació tinc el plaer de presentar-los la il·lustre conferenciant d'aquest any, una gran persona, enamorada de Tarragona i de la Setmana Santa, d'una gran vàlua personal i professional demostrada amb escreix pel seu currículum.

Tinc l'honor de presentar-los l'Excma. Sra. Rosa M. Virolés Piñol".

En finalitzar l'acte es va entregar a la presentadora una reproducció de la imatge de la Mare de Déu i un escut petit de plata per a la solapa amb la insígnia de l'entitat.

Des d'aquestes ratlles no volem oblidar la sempre desinteressada cooperació de la Sra. Elvira Ferrando Gómez, que ens va proporcionar la valuosa fotografia amb la qual la Impremta Su-graïes ha editat la portada d'aquesta revista, que recrea la imatge d'un detall de la peanya nova.

També donem explícitament les gràcies al Sr. Carles Mallol, que va cedir generosament a la Congregació la magnífica fotografia que va il·lustrar la contraportada de la revista de l'any passat, així com al Sr. Albert Nel·lo, per la gran quantitat de fotografies que ens cedeix genero-sament any rere any. Mereixen també una menció molt especial els Srs. Alejandro Arola i Dani Seró, i les Sres. Merche Mallol, Àngels Ferrando, Ruth Marqués, i el Sr. Josep Ferré (Fervi), que aporten assíduament esplèndides fotografies que il·lustren el nostre opuscle.

El 27 de març les senyores que formen part de la Junta Directiva van reunir-se per començar a guarnir el pas de la Mare de Déu, que era a la seu del Col·legi d'Enginyers Industrials de Tarragona (Casa del Degà), situada al carrer de les Escrivanies Velles. Agraïm al president, el Sr. Lluís Mestre, i als membres de la Junta Directiva del Col·legi la constant fidelitat cap a la Confraria per la seva cortesia i el suport demostrat des de fa molts anys.

La Junta Directiva, en representació de l'entitat, participà de forma activa en la intensa activitat que comporten els actes de la Setmana Santa. Com cada any, una representació de la Junta va assistir a diversos actes (presentació d'opuscles, concerts, viacrucis, conferències, etc.), organit-zats per les diferents congregacions, germandats i gremis de la ciutat. La Junta Directiva té la voluntat d'assistir-hi per l'agermanament que existeix entre totes les confraries, alhora que ens donem suport respectiu per viure conjuntament l'espiritualitat retrobada en els dies sants.

El divendres de Dolor, 30 de març, vam tornar a anar a la localitat lleidatana de Bellpuig, con-vidades per la Congregació dels Dolors i acompanyades per la congregant de les dues congrega-cions, la Sra. Carme Duch, filla d'aquesta vila, per participar en la processó que s'hi organitza. És una de les més antigues de Catalunya, ja que fa més de 300 anys que es du a terme. S'inicià amb la solemne missa a l'interior de l'església parroquial de Sant Nicolau (segle XVI) i a les deu de la nit va començar la magna i solemne processó pels carrers de la població. Presidí la processó l'arquebisbe de Tarragona, Dr. Jaume Pujol, que també va ser convidat.

En aquesta processó comou sobretot veure els penitents que caminen d'esquena acompanyats d'un familiar o amic i emociona la impressionant devoció amb què els vilatans acompanyen la Mare de Déu durant dues hores. Hi participen sis passos de notable valor històric: el del Natzarè, la Verge Dolorosa, la Pietat, el Calvari, Getsemaní i el Trobament, acompanyats dels congregants, els penitents, els capellans i les blanques, el clergat, els priors i les prioros, les discretes, les autoritats municipals, la banda, uns 2.000 veïns del municipi a més de centenars de devots d'arreu.

Des d'aquí agraïm les manifestacions d'afecte i estimació dels membres de la Junta Directiva de la Congregació dels Dolors de Bellpuig, especialment de la Sra. Carme Duch.

L'1 d'abril, Diumenge de Rams, com ja és costum, membres de la Junta vam participar en la solemne benedicció de palmes i rams, que va tenir lloc al carrer de les Coques i va ser oficiada per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, metropolità i primat, i pel Capítol de la Catedral. També vam assistir a la solemne missa pontifical celebrada a l'altar major.

El Gremi de Pagesos va ser l'encarregat d'entregar el ciri pasqual durant l'ofertori de la missa, en nom de l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa.

Tot seguit vam assistir a la lectura del pregó de la Setmana Santa tarragonina 2012, que es va fer al Saló de Plens de l'Ajuntament, a càrrec de l'il·lustre Sr. Antoni Vives, prestigiós advocat tarragoní, que amb un auditori ple de públic va delectar a tothom. Començà la intervenció fent un repàs dels seus records relacionats amb la infantesa i va remarcar la gran devoció amb què es viuen a la ciutat els diferents actes durant els dies sants.

Aquest mateix Diumenge de Rams les senyores Fontana, Teixell, Miró, Sevil i Potau, totes pertanyents a la Junta Directiva, van participar en el viacrucis processional pel recinte emmurallat i per la Part Alta de

la ciutat, organitzat per la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist. Abans de retornar el Sant Crist de la Sang a l'església de Natzaret, es va aturar a la Catedral, on és costum venerar la santa imatge, mentre canten l'"Stabat Mater". Després d'una breu predicació, torna la imatge a l'església de Natzaret, situada a la plaça del Rei, entonant el cant del "Miserere". Com a fet important per a nosaltres, cal destacar que els portants de la Mare de Déu de la Soledat van tenir l'honor de portar el Sant Crist de la Sang.

El 2 d'abril, Dilluns Sant, vam ser presents a la Missa Crismal celebrada en el marc de la Catedral, presidida per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, i organitzada pel Capítol de la Catedral. Hi van assistir, a més de la priora, Sra. M. Dolores Nolla, diferents membres de la Junta.

Aquest any, a causa de la crisi i a la falta de pressupost, va ser inviable instal·lar la carpa de la plaça Verdaguer per contemplar la Mostra del Patrimoni Artístic de la Setmana Santa de Tarragona. Però s'hi va trobar una alternativa: el Diumenge de Rams la Mostra es va obrir la Catedral, on es van exposar els deu misteris que altres anys hi havia a la carpa.

El Dimecres Sant, 4 d'abril, va sortir des de l'església de Sant Joan Baptista la processó del Dolor, organitzada per la Germandat de Nostre Pare Jesús de la Passió, i diverses senyores congregants i aspirants de la Mare de Déu de la Soledat van acompanyar el pas de la Flagel·lació, de la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist.

El dia 5 d'abril, Dijous Sant, a les 19 h, es va celebrar a l'església de Natzaret el Solemne Ofici del Sant Sopar del Senyor, al qual va assistir nombrós públic i les juntes de totes dues congregacions, la Soledat i la Sang. Mossèn Gallart Magarolas celebrà la missa del Sopar del Senyor en un acte durant el qual es renten els peus, en record del que va fer Jesús amb els apòstols. Posteriorment els Armats, com ja és costum, van fer els torns de guàrdia d'honor al Monument del Santíssim Sagrament.

El dia 6 d'abril, Divendres Sant, a les 6.15 h, sortí el viacrucis processional, encapçalat per la Creu dels Penitents. Acompanyàrem el Sant Crist de la Sang fins a la Santa Església Catedral, on es predicà el sermó anomenat popularment de la Bufetada i posteriorment s'inicià el viacrucis, que presidí l'arquebisbe. Hi van assistir les Sres. Fontana, Sevil, Teixell, Miró, Potau i Blanco.

Al migdia es va celebrar a l'església de Natzaret la solemne acció litúrgia pròpia del Divendres Sant, que consisteix en el cant de la passió i l'oració solemne de l'església, l'adoració de la Creu i la comunió. Les Sres. Nolla, Fontana, Potau, Doménech i Brunet hi eren presents.

Un any més, el Sr. Joan Salvadó, juntament amb altres portants, van ser tot el Divendres Sant a la seu del Col·legi d'Enginyers Industrials fins a l'hora de la recollida solemne dels misteris, a càrrec dels Armats, al bell mig del pla de la Seu. Acompanyen la Mare de Déu fins a la plaça del Rei per assistir més tard a la magna processó que s'organitza i desfila pels carrers de Tarragona.

Reconeixem amb escreix la tasca portada a terme pel la Sra. Madga Bernaús i el Sr. Antoni Garcia, que guarneixen el pas de la Mare de Déu. Com sempre, van fer gala del bon gust a l'hora d'arreglar el pas amb flors d'exquisida bellesa i qualitat ornamental.

No voldria oblidar-me de donar les gràcies, un any més, a la Sra. Budesca, que, com tots sabem, recull una important quantitat de donatius per poder comprar les flors del pas de la Soledat.

A la tarda del Divendres Sant, cap a les 17.45 els Armats van recollir el pas de la Mare de Déu de la Soledat davant la Catedral i començava així la baixada cap a la plaça del Rei. Juntament amb el pas de la Mare de Déu, es van baixar el penó, portat per les aspirants de la Congregació, i les banderes, que portaven les senyores que formen la Junta Directiva.

La bandera d'aspirants va ser baixada des de la Catedral per la Sra. Claustre Sevil, i les cordonistes eren Montse Amigó i Gemma Brunet. Portaven la bandera principal les Sres. Montse Domènech, M. Assumpció Marsal i Sofia de Muller.

Tancaven la comitiva la priora de la Congregació, Sra. M. Dolores Nolla; la tesorera, Sra. Montserrat Gabriel; el Sr. Lluís Maestre i el Sr. Fernando Torres, president i secretari, respectivament, del Col·legi d'Enginyers Industrials, i la secretària de la confraria, Sra. M. Antònia Blanco.

Més tard s'inicià la processó del Sant Enterrament, que com cada any organitza la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist.

El penó de Divendres Sant el portaven les aspirants Paula Fortuny Ardanuy, Carlota Fortuny Ardanuy i Mariona Crespo Ardanuy.

La bandera d'aspirants la portava la congregant Judith Heras Tuset, acompanyada de la seva germana, Sra. M. José Heras Tuset, i de la Sra. Belén López Panisello. Hi donaven llum les Sres. Gemma Brunet i Sofia de Muller.

La presidència de la confraria que acompanyava la bandera d'aspirants estava formada per les Sres. Dolors Fontana, Montserrat Gabriel, Rosó Teixell, Assumpció Marsal i Mercedes Vallvé.

La bandera principal de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat era portada per la Sra. Josepa Cañellas Hosta, congregant i esposa del president de l'AASST, Sr. Joaquim Julià, acompanyada per les senyores Montserrat Boada Marc i Montserrat Sevil Gomis. Hi donaven llum les Sres. Montserrat Domènech i Montserrat Amigó.

La presidència de la Congregació estava formada per la priora, la Sra. M. Dolores Nolla, i les Sres. Isabel Miró, M. Teresa Potau, Joana Carrasco i M. Antònia Blanco.

Cal destacar la importància de les arrengrleradores de la Confraria, ja que duen a terme una feina molt feixuga, estricta i precisa. Ens satisfà molt tenir aquestes persones excel·lents, a les quals agraïm molt l'esforç i la dedicació que ens demostren, tant les que ens acompanyen el Divendres com les del Dissabte Sant.

L'assistència processional va ser en total de 2.752 persones. Pel que fa a la Congregació de la Soledat, hi van desfilat un total de 311 membres, 198 atxes entre aspirants i congregants, més 9 arrengrleradores, 39 portants, 39 membres de la banda i 26 persones entre les quals figuraven congregants banderers, cordonistes i presidències formades pels membres de la Junta Directiva.

En aquesta síntesi de tots els actes que organitza i en els quals col·labora la nostra Confraria, m'agradaria destacar la feina de tres senyores de la Junta Directiva que s'encarreguen d'organitzar internament el protocol de tots els dies sants. Es tracta d'una tasca molt difícil i ingrata que saben conduir amb un gran sentit de la responsabilitat. Són les senyores Montse Amigó, Gemma Brunet i Montse Domènech, a qui donem les gràcies per la seva valuosa col·laboració.

El dia 7 d'abril, Dissabte Sant, a les 18.30 h s'obrien les portes de l'església de Natzarret per donar sortida a la nostra processó de la Mare de Déu de la Soledat i anar cap a la Catedral. Vam comptar amb la presència d'un gran nombre d'aspirants, congregants i senyores representants convidades d'altres confraries, totes de rigorós vestit negre i mantellina.

El penó de Dissabte Sant el portaven les aspirants Irene Pérez Passipi, Olga Rosario Boronat i Clara Adserias Hernández.

Les escales de la Catedral estaven plenes d'espectadors que van presenciar l'arribada de la Mare de Déu i del seguici. La corona dolorosa va ser resada per Mn. Jordi Figueras Jové, el qual també es va dirigir al públic amb el sermó "Mare, aquí tens el teu Fill. Fill, aquí tens la teva Mare".

La presidència de la processó estava formada pel president, monsenyor Miquel Barbarà; la priora, Sra. M. Dolores Nolla, i la tesorera de l'entitat, Sra. Montserrat Gabriel.

Ens van acompanyar les autoritats següents que van formar la presidència: Sra. Patrícia Anton, en representació de l'alcalde; Sr. Albert Vallvé, vicepresident de la Diputació; Sra. Victòria Forns, Sr. Antonio Rodríguez,

Sr. Robert Vendrell, Sra. Maribel Rubio i Sr. Frederic Adan.

També van presidir la processó la Sra. Rosa Virolés, magistrada del Tribunal Suprem; el Sr. Joaquim Julià, president de l'AASST; el Sr. Josep Tules, president de la Presa de Jesús; la Sra. Eulàlia Veà, presidenta de la Reial Germandat Jesús de Natzaré, i la Sra. Elvira Ferrando, presidenta de la Germandat de l'Ecce-Homo. I durant la baixada del misteri cap a la plaça del Rei, vam tenir l'honor que l'arquebisbe, el Dr. Jaume Pujol, presidís la processó.

Portava la bandera principal la Sra. Maria Victòria Arbeloa Rigau, presidenta de la Congregació del Venerat Cos de Nostre Senyor Jesucrist en el Descendiment de la Creu i l'acompanyaven com a cordonistes les Sres. Montserrat Aleu Calvet i Pilar Herrero Vasco, en representació de la confraria.

La bandera d'aspirants la portava la Sra. Francisca Dalmau Massó, acompanyada de les seves nêtes: Belén Fernández de Caleyá Ramiro, Ana Gutiérrez Fernández de Caleyá, Paula Fernández de Caleyá Miquel i Irene Fernández de Caleyá Miquel.

Com cada any, ens van acompanyar un bon nombre d'autoritats eclesiàstiques i civils, a més de presidents i presidentes de diferents confraries. La Coral Augusta va ser l'encarregada d'harmonitzar la cerimònia amb els seus cants.

Hem de destacar l'àmplia representació de senyores pertanyents a altres confraries i sobretot les nostres aspirants i congregants, que any rere any acompanyen la Mare de Déu en el seu dolor; en especial, les representants de Nostre Pare Jesús de la Passió, fidels que des de fa molts anys ens han acompanyat en aquest dia.

En arribar a la plaça del Rei es va cantar la "Salve Regina" i més tard la banda de tambors del pas, dirigida per Montse Salvadó, va fer una brillant demostració dels seus coneixements capitanejant un toc d'homenatge a la Santa Mare, com a acatament i homenatge a Ella i com a cloenda de la processó a l'entrada a l'església de Natzaret.

Dissabte Sant a la nit membres de la Junta Directiva van assistir a la Santa Església Catedral a la Vella Pasqual, celebrada per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona, i organitzada pel Capítol de la Catedral, acte culminant de la Setmana Santa. En acabar van felicitar-li la Pasqua. El diumenge 8 d'abril també van assistir a la Catedral a l'ofici de la Pasqua, en què l'arquebisbe imparteix la benedicció papal, per comunicar-nos que Crist ha ressuscitat i l'al·leluia pasqual ressona en el temple.

La nostra banda, amb motiu de celebrar els 20 anys de portar a espatlles el pas de la Presa de Jesús, de la Confraria de Pescadors, va participar en la trobada de bandes que va tenir lloc el

29 d'abril. Van començar el recorregut a l'escala reial i posteriorment van desfilat pel barri del Serrallo. Va ser dirigida per la Sra. Montse Salvadó.

L'1 de juny Mn. Miquel Barbarà, protonotari apostòlic supernumerari, va presentar el seu llibre, *Doble mirada (sobre el fet religiós i l'Església)* a la Llibreria la Capona. Mn. Joaquim Claver i Caselles, teòleg, professor de l'Institut de Ciències Religioses de Tarragona i rector de la parròquia de Constantí, va presidir l'acte.

El 27 de maig TV3 va organitzar la Marató que recollia diners per a projectes relacionats amb la pobresa a causa de la crisi que afecta persones en situació de risc o d'exclusió social i altres entitats que treballen en aquest terreny. La Junta, sensibilitzada amb la situació mundial que patim, va col·laborar amb un donatiu corporatiu de 200 euros, per ajudar a l'assistència, l'habitatge, la inserció sociolaboral i la infància.

El 2 de juny la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist va convidar la priora de la Congregació de Senyores de la Soledat a la celebració de la diada de l'entitat. Primer es va celebrar la santa missa, presidida per monsenyor Miquel Barbarà, i concelebrada pel prior i els vocals eclesiàstics de la Congregació. Posteriorment es va fer un dinar de germanor.

El 10 de juny es va celebrar la festivitat de Corpus Christi. Diferents membres de la Junta van assistir a la celebració de l'Eucaristia, a la Catedral, presidida per Jaume Pujol, acte organitzat pel Capítol de la Catedral. A continuació van participar en la processó pels carrers del nucli antic de la ciutat. Portaven la bandera principal la Sra. Sofia de Muller, i com a cordonistes, les Sres. Montse Amigó i Teresa Potau, acompanyades de congregants fidels.

El dimecres 27 de juny vam ser convidades per l'Associació Setge de Tarragona a la missa de difunts, per recordar els tarragonins que patiren el setge i saqueig de la ciutat. Va tenir lloc a la Catedral, la va presidir l'arquebisbe i també va servir per rememorar la malifeta que va rebre aquest edifici.

L'endemà la nostra banda, junt amb les bandes de les altres confraries, va homenatjar els defensors i habitants de la ciutat, que fa 201 anys van patir el martiri i l'ultratge abans que la rendició a les tropes napoleòniques. Al pla de la Seu es van encendre espelmes mentre a la Catedral tocaven les campanes a morts.

El 7 de juliol es va fer la trobada anual de germanor de confraries, a la Llotja de Peix del Serrallo, organitzada per l'Associació del Pas de la Presa de Jesús de la Confraria de Pescadors, amb un èxit total de participació de membres de totes les confraries i gremis de la ciutat. Hi queda palesa la germanor i el lligam d'amistat que ens uneix totes les persones que participem en la Setmana Santa de Tarragona i alhora aquest acte serveix per reforçar la interacció de tots els membres de a confraries. Hem de reconèixer el gran esforç que realitza el Sr. Josep Tules, Pitu Mosquits, que s'encarrega d'elaborar un sopar tan multitudinari. Des d'aquí donem les gràcies a ell i tots els seus col·laboradors.

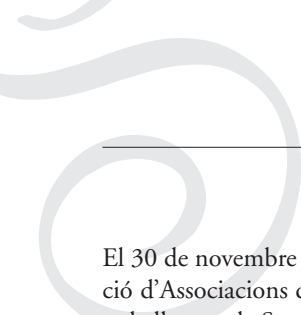

Amb aquest darrer acte la Junta Directiva vam donar per finalitzades les activitats i vam quedar que les reprendríem després de l'estiu.

Del divendres 28 al diumenge 30 de setembre la Sra. M. Dolores Nolla, priora, i la Sra. Araceli Carrasco, congregant, van assistir al XXV Encuentro Nacional de Cofradías Penitenciales, que va tenir lloc a Burgos, amb el lema "Juntos hacia nuevos horizontes". En aquest congrés es va entregar el relleu de la seu del XXVI Encuentro, que es farà l'any vinent a Tarragona.

El 13 de setembre se'ns va convidar a l'acte d'inauguració de la restauració de la Catedral de Tarragona, que llueix una imatge renovada després d'un profund treball de renovació del temple. El projecte ha inclòs la restauració del cadirat del cor, tretze capelles, un sepulcre i diversos murs de tancament de l'església. També es van realitzar treballs de recuperació i consolidació de pintures murals i policromies.

El 30 de novembre es van lliurar els Premis de la Fidelitat, que cada any concedeixen l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa de Tarragona i l'Ajuntament, i distingeixen persones que treballen per la Setmana Santa tarragonina. La nostra Congregació, reunida en Junta Ordinària el 16 d'octubre, va decidir atorgar per unanimitat el guardó per la seva tasca fidel a les nostres arrenglaradores, les Sres. Teresa Aguinaga, Alexandra Tarragó, Alejandra Arola, Ariadna Arola, Carla Aymat, Anna Castells, Mònica Huber, Inés Potau, Teresa Rimbau, Bea Satué, capitanejades per Inés Solé i Mònica Huber, per l'esforç, dedicació, sacrifici i estimació que professen a la Congregació i a la Mare de Déu de la Soledat. Quasi totes pertanyen a la Confraria des que eren aspirants i amb aquest premi volfem agrair la tasca desinteressada i alhora generosa que porten a terme, amb una actuació impecable, educada i respectuosa amb una gran responsabilitat que fa que la processó ratlli l'excel·lència.

Es va decidir que fossin les d'aquest any en representació de totes les que hem tingut durant tots els anys, a les quals la Junta Directiva dóna les gràcies. Com que n'hi havia moltes, es va decidir que en fossin les representants. D'aquesta manera hem volgut tenir un record especial a les nissagues formades per les famílies Solé, Gabriel, Huber, Vallvé i Parra. A més, totes van ser convidades a l'acte de la concessió del premi.

Ens va congratular molt que les homenetjades volguessin acompanyar-nos en el sopar que va organitzar l'Agrupació i que estiguessin al nostre costat per l'estima que els tenim. Una vegada més, gràcies!

El presentador de l'acte vas ser, una vegada més, l'estimat Dr. Sabaté i Bosch, cronista oficial de l'AASST, que va glossar amb unes paraules molt emotives les nostres homenatjades. El text sobre aquest acte està publicat també en els fulls d'aquest opuscle.

De la seva banda, l'Agrupació va distingir el Capítol de la Catedral Metropolitana i Primada de Tarragona, per la seva trajectòria de col·laboració i suport a la Setmana Santa.

El 4 de gener de 2012 la Sang va organitzar la recepció dels patges de Ses Majestats els Reis Mags d'Orient, per recollir les cartes de les nenes i els nens d'ambdues congregacions. Tot seguit es va organitzar una xocolatada, que va fer que l'acte assolís un èxit total de participació familiar amb el protagonisme indiscutible dels més petits. Els dies 21 i 28 de desembre es van recollir aliments per alleugerir la pobresa a l'església de Natzaret.

Volem tenir un record per a les famílies de totes les congregants tan estimades que han mort aquest darrer any. Desitgem que hagin trobat en els braços de la benaurada Mare de Déu de la Soledat el repòs etern i demanem una pregària per totes. Com Jesús diu: "Jo sóc la resurrecció i la vida. Qui creu en mi, encara que mori, viurà" (Jn 11,25).

Recordem amb especial estima la Sra. M. del Carmen Blanco González, vda. Escudero, que va traspasar a la Casa del Pare al començament del mes novembre de 2012. La Sra. Blanco va formar part de la Junta Directiva de l'entitat i també va ser guardonada amb el Premi de la Fidelitat que li va entregar la Congregació.

També volem encoratjar el Sr. José Manuel Núñez, president de la Cofradía del Cristo del Buen Amor y Nuestra Señora de la Amargura, a qui desitgem una bona i ràpida recuperació.

Finalment, un any més reconeixem l'intens treball i la dedicació de les persones que escriuen a la revista, de les persones que hi aporten fotografies i de tots els anunciants, que econòmicament i a pesar de patir una greu crisi continuen donant-nos el seu suport. Gràcies a aquest esforç fan possible que aquesta publicació es porti a terme. Moltíssimes gràcies.

Pel que fa a l'opuscle d'enguany, volem informar que hem decidit, per acord de Junta del 16 d'octubre de 2012, maquetar tota la revista del 2013 en blanc i negre, perquè és un any de reduccions econòmiques per a tothom. Amb el que ens estalviem podrem fer un donatiu per ajudar les persones més necessitades.

Com sempre, la Junta Directiva està a disposició de tots els membres de la Congregació que ho desitgin per a qualsevol pregunta o dubte que tinguin, així com per a problemes que puguin sorgir. També us recordem que els canvis personals que realitzeu els comuniquieu a la Congregació per actualitzar les vostres dades.

Aquest any hem tingut 36 altes, entre congregants i aspirants i 19 baixes per defunció.

Per concloure aquesta memòria, només em queda desitjar-vos una bona Pasqua a tothom i encoratjar-vos a participar en tots els actes que se celebren a les parròquies i a la Catedral Primada de Tarragona.

Banda i portants DE LA MARE DE DÉU DE LA SOLEDAT _____

Banda: Montse Blanch, Vero Cantanedo, Georgina Fortuny, Marc Nadal, Marina Molina, Neus Molina, Ramon Batista, Guillem Torres, Carla Bria, Adrià Olivé, Míriam Salvadó, Jordi Aloma, Mariona Campos, Xema Solichero, Òscar Martí, Natàlia Soronellas, Jordi Mallafré Jr., Eduard Garcia, Albert Ventosa, Aleix Alejandre, Édgar Sánchez, Ferran Ventosa, Ruth Pons, Hugo Mesalles, Josep E. Bria, Marta Nadal, Montse Mallafré, Yolanda Alabart, Pili Gásquez, Baldo Osorio Jr., Gifré de los Ríos, Pol Masdeu, Aleix Olivé, Laura Mallafré, Marc Neguillo, Oleguer de los Ríos, Neus Osorio, Arnau Garcia, Neus Alabart, Montse Salvadó, Joan Salvadó M., Juan Carlos Sánchez. *Absents:* Judith Garcia, Isa Mora.

Portants: Luis González, Joan Fortuny, Manel Garcia, Faustí Garcia, David Garcia, Xavi Jové, Borja Sastre, Jordi Olivé, Àngel Alejandre, Jordi Mallafré, Gabriel Molina, Xavier Pijuan, Albert Romeu, Juanjo Alabart, Antoni Pons, Jordi Romeu, Aleix Galan, Víctor Martín, Isma Martínez, Jordi Salvadó M., Jordi Salvadó A., Ricardo Corbacho, Xavier Baiarri, M. Ll. Castro V., Alfredo González, Prudencio Moreno, José Luis Giménez, Miquel A. Alabart, Joan Matas, Joan Salvadó V., Manel Corbacho, Jaume Pijuan, Joan Salvadó M., Antonio Márquez, Juan C. Sánchez. *Absents:* M. Ll. Castro P., Dídac Garcia, Baldo Osorio, José A. Sampietro.

Sons de la Setmana Santa de Tarragona
10 de maç de 2012

20 anys del Pas de la Presa de Jesús a espatlles.
29 d'abril de 2012

Guerra del Francès
28 de Juny de 2012

Fidelitat 2012 UN ANY MÉS

Josep Maria Sabaté i Bosch

Cronista de l'AASS de Tarragona

No recordo exactament quans anys fa que em toca l'agradable però no menys feixuga feina de presentar els guardonats amb el premi de la fidelitat a la nostra Setmana Santa, però tinc molt present la primera vegada que ho vaig fer i com em vaig entretenir buscant el sentit etimològic del mot *fidelitat* a partir de l'origen en el vocable *fides*, *fidei* de la quinta declinació llatina: fe.

Precisament enguany, en aquest Any de la Fe que vam inaugurar solemnement el diumenge 14 d'octubre del 2012, en una esplendorosa Catedral commemorant també el 50è aniversari del Concili Vaticà II, he volgut donar un caire diferent al sentit de la fe. Ho he volgut fer de la mà de la carta de sant Jaume, una carta possiblement bastant desconeguda per moltes persones, perquè la fama se l'emporta sempre sant Pau amb les seves epístoles.

Diu l'apòstol Jaume¹: “Germans meus, de què servirà que algú digui que té fe si no ho demostra amb les obres? ¿Pot salvar-lo, potser, aquesta fe? Si un germà o una germana no tenen vestits i els falta l'aliment de cada dia, i algú de vosaltres els diu: ‘Aneu-vos en pau, abrigueu-vos bé i alimenteu-vos’, però no els dóna allò que necessiten, de què serviran aquestes paraules? Així passa també amb la fe: si no es demostra amb les obres, la fe tota sola és morta.

Potser algú replicarà: “Tu tens fe i jo tinc obres; mostra'm sense les obres, que tens fe, i jo, amb les obres, et mostraré la meva fe.”

I si amb aquestes paraules de sant Jaume no en tenim prou, deixeu-me encara aprofitar l'apòstol Pau² quan ens proclama:

“Anheleu, però, els dons més grans.

Si jo parlés els llenguatges dels homes i dels àngels però no estimés, seria com una esquella sorollosa o un címbal estrident. Si tingués el do de la profecia i penetrés tots els designis amagats de Déu i tot el coneixement, si tingués tanta fe que fos capaç de moure les muntanyes, però no estimés, no seria res. Si repartís tots els meus béns als pobres, fins i tot si em vengués a mi mateix per esclau i tingués així un motiu de glòria, però no estimés, de res no em serviria.

El qui estima és pacient, és bondadós; el qui estima no té enveja, no és altiu ni orgullós, no és groller ni egoista, no s'irrita ni es venja; no s'alegra de la mentida, sinó que troba el goig en la veritat; tot ho excusa, tot ho creu, tot ho espera, tot ho suporta.

L'amor no passarà mai.”

Mireu, doncs, com la fe ens porta etimològicament a la fidelitat, i ens mena a demostrar-la amb les obres i amb l'amor.

Les persones que simbolitzen aquesta fe i la consegüent fidelitat demostrada amb unes obres i amb l'estima a les seves respectives associacions i a la Setmana Santa de Tarragona, cadascu-

1 Jaume: *Nou Testament*, Jm. 2, 14 -18.

2 Pau: *Nou Testament*, Corintis, 1. 12,31-13, 1 - 8.

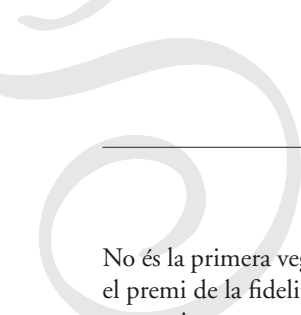

na d'elles, porten en el seu currículum un bagatge de serveis i obres que els han fet creditors d'aquest guardó i totes elles responen a l'esperit que proclamaven els apòstols Jaume i Pau, molt millor que les paraules d'aquest cronista, i que va exemplificar també Gabriela Mistral³ en un llarg poema titulat "La alegría de servir" tot dient entre els seus versos —en llengua castellana transcrits per mi al català— que "la Natura és plena del deler de servei, perquè serveixen els núvols, serveix el vent, serveix un riu... tot ens mostra aquest anhel de servei; de manera que on hi hagi un arbre per plantar, plantem-lo; on hi hagi quelcom a esmenar, esmenem-ho; on hi hagi aquell esforç que tots rebutgen, acceptem-lo; cal ser el qui aparta la pedra del camí, el qui treu l'odi dels cors, el qui supera les dificultats dels problemes amb justícia i amb sana alegria: amb la immensa i formosa alegria de servir; perquè encara hi ha moltes coses a fer en aquest món nostre, i no ens pensem que només tenen mèrit les grans empreses: hi ha petits treballs que són excel·lents serveis; cal oblidar-nos dels qui només critiquen, dels qui només destrueixen: amb un sol mot diríem que només cal servir.

Però servir no és tasca d'inferiors: Déu, que és Déu, serveix fins al punt que podríem anomenar-lo 'El qui serveix'. Fins aquí en versió lliure els versos de la Mistral.

Tota aquesta llarga introducció no té altre sentit que estalviar-me i estalviar-vos les excel·lències dels guardonats en el decurs dels anys que jo ja ni recordo, puix que, qui més qui menys, en repassar els seus currículums han complert amb les recomanacions dels apòstols Jaume i Pau, alhora que han respost al model de servei que ens proposava Gabriela Mistral en el seu poema. Això sí, aplicant-lo més concretament a la vostra entitat en particular i a la nostra Setmana Santa de Tarragona en general.

3 Pseudònim de Lucilia Godoy (Xile 1889-Nova York 1957), premi Nobel de literatura 1945, extret de Gabriele D'Annunzio i de Frederic Mistral.

No és la primera vegada ni serà la darrera que una de les nostres associacions a l'hora de dedicar el premi de la fidelitat fugi de personalitzar individualment el guardó i es decanta o bé per tota una entitat o per un premi coral, entenent com a tal un grup de persones per la seva activitat i servei en conjunt, sense que això hagi de tenir expressament referències artístiques o musicals, com hem tingut entre els guanyadors d'altres edicions una comunitat de monges de clausura, una agrupació musical o una colla castellerà.

I ja que acabem d'esmentar els castells, molts de nosaltres, aficionats o actius castellers, sabem força bé el paper que en una torre, castell i pilar té una bona pinya, d'aquelles que veiem ben arrenglerades en què cadascú té el seu lloc, tothom serveix i s'esforça perquè entre tots ajuden a carregar i descarregar el castell. De vegades tothom coneix el cap de colla, però ben pocs coneixen el cap de pinyes i els seus ajudants, malgrat que si no fos per ells possiblement la cosa no funcionaria com ha de funcionar.

Per tant, enguany ha tocat premiar el mèrit —que el té, sens cap mena de dubte!— de totes aquelles persones, congregants i joves aspirants de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Sang de Nostre Senyor Jesucrist i la Santíssima Verge de la Soledat, que en el decurs dels anys en què la dona ha pogut desfilar amb la seva confraria, s'han encarregat del servei d'ordre en les diferents processons en què l'entitat participa durant la Setmana Santa fent la important tasca d'arrengleradores.

Certament resultaria massa llarg citar-les a totes, però les representaran amb orgull les que han dut a terme aquesta feina en els darrers anys, que són: Sesita Aguinaga, Alejandra i Ariadna Arola, Carla Aymat, Anna Castells, Mònica Huber, Begoña Parra, Inés Potau, Teresa Rimbau, Bea Satué, Montse Solano, Inés Solé i Alexandra Tarragó.

Mònica Huber, Bea Satué i Inés Solé, que han estat caps de la resta de companyes en els darrers anys, en nom de totes les anomenades i de les que les precediren, recolliren el premi de mans de la priora de la Congregació, María Dolores Nolla Tapias, en el solemne acte que tingué lloc el divendres 30 de novembre de 2012 al saló de plens de l'Ajuntament.

Queda demostrada la fe, l'estima i s'ha fet realitat que amb l'amor s'aconsegueix el millor de tots els premis.

Hem parlat d'unes obres i un servei envers la Setmana Santa de Tarragona i ho hem fet amb les epístoles dels sants apòstols Jaume i Pau i amb el lirisme metafòric del poema de Gabriela Mistral, que ara podríem resumir amb un aforisme quasi lapidari: “Si no vivim per servir, no servim per viure” i es pot aplicar a qualsevol lloc.

I si de les tres virtuts teològals, en aquest premi anual la fe ha estat enguany i sempre el motor que mou la fidelitat, l'estima i les obres al servei de la Setmana Santa de Tarragona, ara només ens queda l'esperança de retrobar-nos l'any vinent. I també una miqueta de caritat —o molta— per a aquest humil cronista que, tot i demanar perdó —una vegada més i ja en són moltes— per la tabarra de cada any, amb el vostre permís i si Déu vol, seguirà també amb vosaltres servint des d'aquestes pàgines del vostre opuscle amb fe, fidelitat i amor a la nostra Setmana Santa.

Solitud

Solitud és el que angossa el meu esperit
perquè li manca l'amor de la meva vida.
Vaig donar la vida a Jesús, i el poble homicida,
amb falsedats i rancúnia, l'ha traït.

Solitud quan anava acompanyant-lo arreu,
per un Viacrucis i lacerant itinerari,
ple d'amenaçes, fins a arribar al Calvari
on Jesús sabia que el seu destí era la Creu.

Solitud dintre la foscor de maternal dol:
dolor que travessa com una ardent brasa,
com una flamígera i traïdora espasa
el cor d'una Mare, sense consol.

Solitud de Jesús oferint el darrer tribut,
on acabava el seu dolorós pelegrinatge.
I veient al peu de la Creu la terrible imatge,
la meva cara és la faç de la SOLITUD.

Vicenç Fernández Coll
Setmana Santa 2013

Presentació de l'opuscle Dra. ROSA M. VIROLÉS PIÑOL

Distingides autoritats,
Senyores i senyors,
Amigues, amics,
Familiars,

Bon vespre de Quaresma a tothom,

Per a mi és un honor trobar-me avui aquí, en aquesta església de Natzaret, entre tots vostès amb motiu de la presentació de l'opuscle de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat.

Com a qüestió prèvia, he d'agrair a la Junta de la Congregació aquest honor, i molt especialment a la priora, l'amiga Sra. M. Dolores Nolla, que m'ho va demanar fa uns quatre anys –si bé sense concreció–, la qual cosa ha provocat aquesta mora involuntària.

Primer de tot, vull agrair les paraules d'afecte en la presentació que m'ha fet.

És per a mi, sens dubte, una responsabilitat presentar l'opuscle d'enguany de la Soledat, tenint en compte els portaveus que m'han precedit en les edicions anteriors: l'amic Antoni Vives, d'oratória excel·lent, i el també amic Dr. Sabaté Bosch, cronista oficial de la ciutat i de la nostra Setmana Santa. I, com a tarragonina, em produeix un enorme respecte. Recordo des de petita la processó del Dissabte Sant: el silenci, el recolliment, les olors de la cera, etc.

Som aquí avui, dijous de Quaresma, coincidint amb la vaga general convocada pels sindicats en contra de la reforma laboral recentment aprovada pel Govern d'Espanya, que afecta milions de treballadors que es troben en una situació laboral precària i, per tant, social delicada, conseqüència d'una manca de bona reflexió i diàleg entre els interlocutors socials. Tot això ha desembocat en un menyspreu al caràcter vinculant dels convenis col·lectius i, en definitiva, a la negociació col·lectiva. Sense oblidar el moment de crisi que estem passant, que justifica una reforma, esperem que el seny ens porti la llum en el tràmit parlamentari.

Ens parlaven l'any passat de la situació de la dona a Judea, en el temps que va viure i créixer Jesús, com un supòsit passat, en una societat patriarcal, en la qual l'home estava per damunt de la dona, que era considerada quasi una esclava, sense cap dret.

Però, tot i el temps transcorregut de proliferació legislativa i evolució de la societat, els fets es reproduïen, encara que en un paisatge ben diferent, més modern. L'article primer de la Declaració universal dels drets humans, de 10 de desembre de 1948, que és un clam de la humanitat diu: "Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i drets. Són dotats de raó i de consciència, i estan obligats a comportar-se fraternalment els uns amb els altres."

D'altra banda, en el nostre país, la Constitució espanyola de 27 de desembre de 1978, estableix, en l'article 14, que tots som iguals davant la llei, sense que pugui prevaldre cap mena

de discriminació “per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social”.

S'ha promulgat una Llei orgànica de mesures de protecció integral contra la violència de gènere i una Llei orgànica per a la igualtat de dones i homes, així com una infinitat de normes que les desenvolupen. Però la novetat més important de la LO 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat, es fixava en la prevenció de conductes discriminatòries i en la previsió de polítiques actives per fer efectiu el principi d'igualtat. Això comporta necessàriament una projecció del principi d'igualtat sobre els diversos àmbits de l'ordenament de la realitat social, cultural i artística en què pugui generar-se o perpetuar-se la desigualtat.

Cal esmentar que l'exposició de motius de la Llei destaca un marc general per adoptar accions positives, amb la finalitat d'assolir la desitjada igualtat real efectiva entre dones i homes. Per corregir la desigualtat en l'àmbit específic de les relacions laborals, es reconeix el dret a la conciliació de la vida personal, familiar i laboral, i es fomenta una major corresponsabilitat entre dones i homes en l'assumpció d'obligacions familiars, criteris inspiradors de tota la norma que troben aquí la seva concreció més significativa.

La Llei pretén promoure l'adopció de mesures concretes en favor de la igualtat a les empreses i situar-les en el marc la negociació col·lectiva, perquè siguin les parts, de manera lliure i responsable, les que n'acordin el contingut.

Ara bé, malgrat aquesta activitat legislativa, fins i tot d'una consolidada doctrina jurisprudencial en aquesta matèria, el cert és que hi ha molts, massa, casos de discriminació i desigualtat —entre d'altres— de la dona en tots els àmbits de la societat.

La violència de gènere ha arribat a un punt insostenible, i no és un problema que afecti l'àmbit privat —com ens diu l'exposició de motius de la llei orgànica esmentada; al contrari, es manifesta com el símbol més brutal de la desigualtat existent en la nostra societat.

L'Organització de Nacions Unides ja va reconèixer a la IV Conferència Mundial de 1995 que la violència contra les dones és un obstacle per aconseguir els objectius d'igualtat, desenvolupament i pau, i viola i menyscabava el gaudi dels drets humans i les llibertats fonamentals.

Què està passant, doncs, a la societat?

Crec que és moment que els governants posin els mitjans perquè les normes es compleixin i se'n controli el compliment. Ja n'hi ha prou d'accions positives a favor de la dona que queden com a paper mullat, si no van acompanyades de polítiques reals d'aplicació — no solament escrites. Cal passar a l'acció perquè la igualtat es dugui a terme de forma material i real.

No som lluny d'aquella situació de la dona a Judea, ni de les benediccions dels jueus quan deien: “Beneït siguis, oh Déu meu, perquè no m'has criat pagà ni m'has fet dona ni ignorant”; encara hi ha molts països que practiquen el menyspreu de la dona.

Sense anar gaire lluny en el temps i ubicació, en les resolucions del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, que han creat doctrina vinculant, trobem contínues cites literàries que fan palès el patiment de la dona al llarg dels temps i que realment la igualtat efectiva no s'ha assolit.

Analitzant el principi d'igualtat i no-discriminació de la dona, trobem que la seva situació jurídica a l'Europa dels anys cinquanta era lluny de la desconsideració que va patir al llarg de la història. Tenim com a exemple la qualificació que va fer Fray Luis de León a l'obra *La perfecta casada*, en afirmar que la dona és de naturalesa “flaca y deleznable más que otro animal y de su costumbre e ingenio quebradiza y melindrosa”. Quan es van constituir les comunitats europees, el principi d'igualtat de tracte entre dones i homes tenia deficiències importants i manca de desenvolupament, que s'han anat superant al llarg d'un procés continu.

És decisiu el paper desenvolupat per la jurisprudència del Tribunal de Justícia per eradicar les nombroses discriminacions que encara es mantenen en sistemes jurídics tan avançats com el de la Unió Europea i el dels estats que la integren. Sembla, però, que el Tribunal de Justícia ha volgut al llarg d'aquests anys desdir santa Teresa de Jesús quan, en el *Camino de perfección*, assenyalava: “No ho crec jo, Senyor, de vostra bondat i justícia, que sou just jutge i no com els jutges del món, que com som fills d'Adam i, a la fi, tots homes, no hi ha virtut de dona que no tinguin per sospitosa”. Evidentment, també, amb referències a la història de la pobra Leandra relacionada pel cabrer [(com també es va dir en les conclusions emeses en l'afer portat al Tribunal de Justícia de la Unió Europea, Mary Brown (C-394/96), de 2/2/1998, peu de pàgina núm. 35, amb referència al *Quixot*, primera part de l'obra], on el cabrer explica la història de Leandra i

en parla tot dient: “[...] la natural inclinación de las mujeres, que por la mayor parte suele ser desatinada y mal compuesta” [...]. Els remeto a les conclusions per a la resta del text.

Jesús fa un cant a la igualtat de la dona en el moment de la Resurrecció. Però la solitud de Maria a la processó ens ha de permetre constatar que avui, l’any 2012 de la nostra era, en ple segle XXI, encara hi ha llocs al món en què la situació de la dona és la mateixa que quan va néixer Jesús i que el seu missatge tampoc no ha estat escoltat.

Ara toca parlar de l’opuscle que edita cada any la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat, que enguany arriba al número 12 i és el motiu pel qual he estat convidada.

Està imprès per Sugranyes Editors, sembla de bon tacte —encara que no l’he tingut materialment a les mans— amb sòbries i clàssiques fotografies de diversos autors; és obra d’un equip de redacció encapçalat per M. Antònia Blanco Segura i coordinat per Dolors Fontana. A totes elles i a tots els qui hi han col·laborat per fer possible que avui el presentem, els felicito de tot cor.

Comença l’opuscle amb la salutació del Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, que reflexiona sobre les dues maneres de celebrar la Setmana Santa: *amb esperança o sense*. Es pregunta com la va viure Jesucrist, entenent que de la manera més humana possible: amb el dolor, l’abandó, la solitud, l’agonia i la mort, però amb esperança, que és molt diferent de la resignació. Ens demana a tots fermesa i esperança: saber esperar en la certesa que Déu no ens deixa mai abandonats.

Segueixen les tradicionals salutacions dels polítics:

L'alcalde de la ciutat, que indica que, des de mitjan segle XIX, en què va ser fundada, la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat forma part de la principal efemèride espiritual tarragonina i hi intervé activament. Afegeix que la societat i els valors han canviat tant que si els nostres besavis aixequessin el cap, no els reconeixerien; ben cert.

El president de la Diputació de Tarragona escriu que al Camp de Tarragona i a les Terres de l'Ebre la Setmana Santa adquireix una dimensió especial, atès el caràcter monumental —sovint corpredor— que impregna bona part de les litúrgies que hi són associades.

El subdelegat del Govern a Tarragona ens recorda que aquest 2012 fa cinquanta-cinc anys que 200 dones van integrar-se a la processó del Dissabte Sant arran del decret de la Sagrada Congregació de Ritus, en què s'establí més implicació dels fidels en els actes litúrgics. Les dones tarragonines van respondre a aquella petició de les autoritats eclesiàstiques i des de llavors constitueixen una de les associacions més reconegudes i importants de la nostra Setmana Santa.

El delegat del Govern a Tarragona ressalta que la dimensió més ciutadana, més civil, de la Setmana Santa no és gens incompatible, al contrari, amb la dimensió estrictament religiosa, i ens demostra l'arrelament de la celebració i el seu caràcter popular.

El president del Port de Tarragona destaca el gran esforç participatiu i organitzatiu en la processó de la Soledat de Dissabte Sant, així com la dignitat i la devoció amb què els membres d'aquesta Congregació porten la Mare de Déu que enalteix cada processó.

El president del Consell Comarcal del Tarragonès es vol apartar dels tòpics i escriu que si el contingut de la Setmana Santa és sempre espiritual i la pervivència es defensa en criteris tradicionals —això que alguns anomenen tòpics— és perquè el seu sentit només és un i no en pot ser d'altre: una creença, una fe en una realitat intangible i miraculosa que no es pot ignorar ni s'ha de fer.

El president de l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa Tarragona expressa que, en parlar de la Soledat de Maria, moltes vegades sorgeix la idea d'una dona abatuda i tancada en si mateixa. És una equivocació. Ella sap que Jesús ressuscitarà. Quan Jesús, agonitzant, parla amb Maria i Joan, diu a Maria: "Dona, aquí tens el teu fill". Maria, mare, aquí tens la teva Església. Jesús encarrega a Maria de vetllar per l'església que neix.

Miquel Barbarà i Anglès, delegat episcopal per a les Associacions de Setmana Santa de l'Arxidiòcesi, prefecte, president de la Sang de Tarragona i consiliari de l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa de Tarragona ens parla de les arrels cristianes de la ciutat. Com a aportació a les publicacions d'aquesta Setmana Santa 2012, ofereix un valuós text, el que li van demanar els consiliaris de les associacions de Tarragona sobre aquest tema i com a material perquè cada confraria hi reflexionés.

Primer de tot fa unes breus pinzellades de la nostra història, perquè sense les arrels cristianes Tarragona no seria la mateixa. Pel que fa a sant Pau i sant Fructuós, exposa el convenciment

que la primera predicació dels Evangelis a les nostres terres la va fer el mateix sant Pau. En la carta als romans manifesta la seva intenció de venir a Hispània. I estem convençuts –diu– que aquest propòsit es va aconseguir, almenys a Tàrraco. Segueix un acurat estudi sobre Tàrraco, el seu context històric, les associacions de Setmana Santa i les finalitats de totes les agrupacions per treballar dins de cada una.

Maria Dolores Nolla Tàpies, priora de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat, ens encoratja a participar en les festes religioses de la Setmana Santa.

A continuació, la memòria anual, redactada per la secretària de la Congregació i directora de l'opuscle, la Sra. M. Antònia Blanco, on pas a pas descriu tots els actes que organitza i en els quals col·labora la Confraria, il·lustrada amb magnífiques fotografies dels actes, amb els congregants, pares, mares, avis i, com no podia ser d'una altra manera, la mainada.

La Congregació, reunida en Junta, va decidir atorgar per unanimitat el guardó per la seva tasca fidel a la Sra. Arantxa Tévar Beunza, correctora de la revista. El Dr. Sabaté i Bosch, cronista oficial de l'AASST, va glossar l'homenatge amb paraules plenes d'afecte. Aprofitant el silenci d'aquests dies, deixant de banda el confort i el materialisme diari, demana que ens aturem una estona a reflexionar en l'exemple d'amor i generositat de la Mort de Crist a la creu, que es resumeix en la frase "estimeu-vos els uns als altres com jo us he estimat" i en el missatge d'esperança que representa la seva Resurrecció. I en aquests moments, en què tenim un món convuls per la crisi econòmica, l'atur i els desastres naturals, ens posem tots junts a treballar per fer realitat aquell somni de fer un món millor, amb pau, llibertat, justícia i solidaritat, que queda resumit en l'article primer de la Declaració universal dels drets humans, de 10 de desembre de 1948.

Sílvia Sancho escriu un relat ple d'humanitat i de tendresa: "Quan vaig estar malalt i em vas venir a veure..."

Mn. Dr. Juan Miguel Ferrer, en l'article "Liturgia y piedad popular en torno al Santo Triduo Pascual", fa un acurat estudi sobre el cristianisme, sobre les manifestacions de la Pietat popular més antigues, i unes conclusions sobre la Setmana Santa tarragonina.

Àngels Ferrando aporta un poema que expressa la soledat de la mare que busca el seu fill del cor. Segueix la poesia "Mare de Déu de la Soledat, ajudeu-nos", de M. Rosa Robert.

Monsenyor Manuel Sánchez Monge, bisbe de Mondoñedo-Ferrol, ens aporta l'ampli i acurat article "Las cofradías y hermandades penitenciales en el tercer milenio", en què ens explica com es pot celebrar la Setmana Santa i la necessitat de recuperar-la en tota la seva veritat: ressuscitant Jesús d'entre els morts, Déu ens ha mostrat la seva glòria de manera definitiva. Finalment, fa una crida a la conversió i la renovació.

Pilar Peña Lafuente (*In memoriam*) escriu un preciós poema, "María", que expressa de manera molt emotiva la tornada de Maria del Calvari on va morir el seu fill.

Segueixen els "Pensaments que s'escolten més enllà de la fe i els sentiments", de Josep M. Sabaté.

Un text en què diu que hi ha treballat cinc anys, repassant les Mares de Déu de la Soledat de tot el món, amb els antecedents i relacions amb la Mare de Déu dels Dolors i la Verge de la Pietat. Un acurat i valuós estudi d'una qualitat immillorable.

Tot seguit hi trobem “L’art a la capella de la Mare de Déu del Claustre”, que conté un estudi fet per Sofia Mata relacionat amb les pintures de sant Felip Neri i sant Francesc de Paula que hi ha a la capella.

A continuació, “L’himne *Stabat Mater*”. A partir del primer vers de l’himne medieval, Lluís Moncunill destaca la soledat marcada de plenitud interior que correspon al gest de fermesa amb què Maria acompanyava Jesús morent al peu de la Creu, la fermesa i no defallença.

Segueix l’article “Crucifixus etiam pro nobis”. L’autor, Joan Menchon, ens atansa a dos magnífics capitells del Claustre de la Catedral de la Tarragona, que ens parlen d’un moment crucial del misteri de Passió: la Crucifixió i el Davallament. Un estudi que obliga el lector a descobrir materialment les troballes.

En acabar trobem l’atapeït programa d’actes 2012 de la Setmana Santa i de la Congregació. L’opuscle acaba amb la nominació dels càrrecs de la Junta Directiva de la Congregació de la Soledat i la relació nominal de 1.089 congregants.

Un magnífic treball sobre el qual reitero la meva felicitació a tots els qui han participat en l’elaboració.

Per acabar la meua intervenció, només vull desitjar-los que afrontin la situació econòmica, social i laboral actual amb esperança, il·lusió i diàleg. Com diu Carles Riba, “els mots són per entendre’ns, no per entendre’ls”; cal, doncs, aprofitar el moment.

Els agraeixo la seva companyia i els desitjo una molt bona Setmana Santa i millor Pasqua de Resurrecció.

Mare, aquí tens el teu Fill. FILL, AQUÍ TENS LA TEVA MARE_____

Amb la Mort i la Resurrecció de Jesús comença l'Església, s'inicia un temps d'evangelització que no s'acabarà fins que el Senyor torni. A aquesta Església pelegrina, en el temps i en la història, li cal la tradició i la novetat. L'escena de Maria i Joan al peu de la creu que ens narra l'evangelista sant Joan ens ajuda a entrar amb més profunditat en el misteri de l'Església. Aquest moment de l'Evangeli tan repetit per la iconografia cristiana és la plasmació pedagògica de l'Església en el seu origen i la seva permanent vivència i missió enmig del món.

Maria, la mare de Déu, significa, d'una banda, la tradició i no tan sols la significa sinó que la personifica: ella mateixa és tradició, és la filla de Sió, la nova Eva i la veritable arca de l'aliança. Maria porta en ella mateixa tot el llegat dels pares: la fe d'Abraham, arriscada i aventurada; la fidelitat d'Isaac, noble i nítida; el coratge de Jacob, agosarat i valent; Maria porta també l'essència de les santes dones que lloen les escriptures: la pregària d'Ester, la reina amb coratge; la decisió de Judit, la vídua intrèpida; la disponibilitat de Rut, l'estrangera agraïda. Per això ella pot cantar el "Magnificat" tot fent ressonar les esperances d'Israel, cantant a Déu que "ha protegit Israel, el seu servent, com havia promès als nostres pares; s'ha recordat del seu amor a Abraham i a la seva descendència per sempre".

I ara al peu de la creu, la dona fidel, la plena gràcia, la benaurada perquè ha cregut, rep el deixeble estimat: "Mare, aquí tens el teu fill." Maria, situada dins la genealogia de Jesús, assumeix tota la vida del poble d'Israel, amb les contradiccions i esperances. Maria personifica la resta en què, malgrat tot, mai s'ha extingit la fe del poble. I per això el Senyor sempre trobarà fe a la terra, sempre trobarà disponibilitat, sempre trobarà confiança, com la que va trobar a la casa de Natzeret en aquella noia disposada a fer la voluntat de Déu: "Sóc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les vostres paraules."

I el deixeble Joan, el fill de Zebedeu, d'altra banda, personifica la joventut de l'Església, la qual, en un món caduc, sempre és jove; la disponibilitat de deixar pare i xarxa amb el seu germà Jaume, al llac de Galilea. El deixeble porta la memòria i el record dels fets i les paraules de Jesús, del més íntim del Senyor, que ho deixarà imprès al cor de la comunitat cristiana amb la seva ploma original i íntima. Perquè és el deixeble estimat pot parlar del més sublim de Jesús, que al començament ja existia la Paraula, que Jesús és llum i camí, i porta el bon pastor i el pa baixat del cel i el cep veritable; perquè és fidel fins a la mort del Mestre pot dir: "El qui ho veié en dóna testimoni, i el seu testimoni és digne de crèdit. Ell mateix sap que diu la veritat, perquè també vosaltres cregueu."

Joan també parla de Maria quan escriu: "El qui és la paraula es va fer home i habità entre nosaltres." Va habitar enmig nostre, en un poble, en una casa, en una cultura, en una dona: Maria, que, com ens diu el mateix Joan, fa precipitar a Jesús el primer signe que ha vingut al món a salvar-lo: abundantment i generosa, tal com ens narra el miracle de les noces de Canà amb la conversió de l'aigua en vi: un vi abundant i millor que el d'abans, que el que havien preparat els nuvis.

L'Església sempre haurà de viure com Maria: acollint el fill, el fidel deixeble, interioritzant-ho tot i guardant-ho en el seu cor, lloant com ho féu Maria amb el "Magnificat", i també encaixant en el cor i en la vida la incertesa de Jesús: del naixement a Betlem, lluny de casa; de la persecució i les conseqüències d'un exili obligat cap a Egipte. També Maria viu en el seu cor el goig en la perplexitat dels qui s'afegeixen a l'Església, com van prefigurar els Mags que vingueren d'Orient per adorar

el rei dels jueus, tot prosternant-se davant l'Infant. Maria intuïa en aquell gest una anticipació de la Pentecosta: la raó portava de lluny els Mags a adorar el qui ella va concebre per la fe.

L'Església haurà de viure sempre com el deixeble estimat: a punt per deixar veles i barques i anar a cercar nous horitzons, perquè els horitzons de sempre esdevenen massa cops rutinaris, saber que no

cal que caigui foc del cel com li ho va demanar un cop a Jesús, perquè en aquest món global i plural qui no està en contra de nosaltres està amb nosaltres; i li caldrà sempre l'Església mantenir la serenor de la pregària, reclinar-se sobre el pit de Jesús, especialment adorant la seva presència íntima i real a l'eucaristia, romandre al peu de la creu de Jesús i dels qui sofreixen: en tantes situacions properes i llunyanes que el creient hi ha de donar resposta, i encara l'Església haurà d'anar constantment i decidida al sepulcre per adonar-se que la vida no és entre els morts sinó entre els vius, i a Galilea, amb els altres companys a l'inici de la crida i al començament de la missió.

A la creu Jesús no hi té res ni hi pot fer res. De fet, Jesús fa temps que no té res. Així ho va dir a un espontani que, engrescat i poc reflexiu, el volia seguir: "Les guineus tenen caus, i els ocells nius, però el Fill de l'home no té on reposar el cap." Als trenta anys va deixar l'escalf de la mare i la seguretat del treball a Natzaret; es va desprendre totalment d'ella i de la seva família. Ja ho havia advertit abans, quan als dotze anys va dir a Josep i a Maria: "Per què em buscàveu? No sabíeu que jo havia d'estar a casa del meu Pare?" I també ho va dir després d'una altra manera a la seva mare: "La meua mare i els meus germans són els qui escolten la paraula de Déu i la compleixen."

Jesús no ha tingut mai res: ni un lloc per néixer, ni un lloc en la seva vida de predicador, ni un lloc per celebrar la pasqua amb els seus deixebles. La túnica la hi han pres, se l'han jugada als daus i del seu cos en queda poca cosa: ha quedat asclat per la flagel·lació, la coronació d'espines i la creu. I ara el poc que té, que és molt, la seva mare i el deixeble Joan, ho dona mútuament. A ell només li queda la creu i després, una sepultura també deixada per un home ric. Però dona esplèndidament al qui té vora seu: la mare, al deixeble; el deixeble, a la mare. "Mare, aquí tens el teu fill; fill, aquí tens la teua mare." Ell queda a les mans del Pare i vol que a la terra la seva Església tingui la memòria de la tradició i el risc de la novetat. La tradició com a mestra, experiència i maduresa, no pas a refugiar-s'hi i tancar-se. Però vol que la seva Església sigui sempre jove: inculturant-se a cada situació, entrant en el diàleg en cada moviment, amb l'agilitat de trobar un nou llenguatge i de proposar a cada generació la força renovadora i sempre original de l'Evangeli. A la tradició, la joventut i a la joventut, tradició: "Mare, aquí tens el teu Fill; Fill, aquí ens la teua Mare."

Mn. Jordi Figueras Jové
Tarragona, 7 d'abril de 2012
Dissabte Sant

De l'ora et labora... HUMIL, SENZILL I PETIT HOMENATGE A _____ MOSSÈN SALVADOR RAMON I VINYES *IN MEMORIAM*

Josep Maria Sabaté i Bosch

Cronista de l'AASST de Tarragona

L'any 2006, en el número 23 d'aquesta mateixa revista,¹ mossèn Manuel M. Fuentes i Gasó, canonge arxiver de la Catedral de Tarragona, ja féu el panegíric elegíac de mossèn Salvador Ramon i Vinyes, el qual havia estat, a més de vocal eclesiàstic de la Junta de la nostra Congregació gairebé d'ençà la seva ordenació sacerdotal, el seu antecessor com a canonge arxiver de l'Arxiu Històric de l'Arquebisbat de Tarragona i el mestre de molts dels qui estimem la història de l'Església, la seu tarragonina metropolitana i primada de les Espanyes i la Setmana Santa de Tarragona.

El retorn de mossèn Salvador Ramon a la casa del Pare ens va deixar orfes d'aquella història oral que sols ell sabia transmetre amb la senzillesa del qui té un doll inescapable de coneixements en el tema a tractar i que sap en tot moment amanir amb mil i una anècdotes que el fan molt més comprensible.

Les hores de recerca entre els lligalls documentals de l'Arxiu Arxidiocesà de Tarragona o entre els llibres manuscrits de l'Arxiu Capitular de la Catedral sovint es veien interrompudes per unes espontànies i profitoses lliçons magistrals que no sempre es reflectien en una publicació. Tot i això, l'obra menor de mossèn Salvador no és precisament petita, encara que està disseminada en molts i diversos fullets i opuscles, fins i tot amagada sota l'anonimat d'un pseudònim, que no era pas el renom corresponent a l'instrument que tocava un músic militar, antic llogater de la botiga de queviures del carrer de Merceria que fou casa seva en ser traspassada als seus pares, sinó i molt més fàcilment desemmascarable: el seu primer cognom escrit a l'inrevés (S. Nomar).

En aquells temps gairebé tots els qui sovintejàvem les sales de consulta de l'arxiu eclesiàstic conformàvem una família i vivíem les particulars celebracions personals en el decurs de l'any talment com si ens trobéssim en la nostra pròpia casa. Allí coincidien il·lustres canonges de la Catedral, capellans vinguts des de parròquies llunyanes, joves seminaristes a punt de rebre els ordes menors, historiadors consagrats com a primeres espases de la història de la Església —ara em vénen a la memòria el pare Batllori, Manuel Cuenca Toribio, etc.—, especialistes en determinats aspectes de la història (la demografia, la història de la música, de l'art, del dret, etc), aprenents d'historiador com el qui escriu aquests records, universitaris en pràctiques i tot un grupet de col·laboradors “voluntaris” entre els quals figuraven alguns jubilats de bona fe. He de confessar que gairebé de tothom vaig aprendre alguna cosa, però si hagués de destacar, a banda de mossèn Salvador, alguna persona exemplar sens dubte que ho feria amb la humil presència d'una monja de la comunitat de l'Ensenyança (Lestonac), de la qual també vaig aprendre que es podia resar i treballar alhora, potser d'acord amb aquella frase que s'atribueix a santa Teresa de Àvila: *También entre pucheros anda el Señor*.

1 FUENTES i GASÓ, Manuel M.: “Mn. Salvador Ramon i Vinyes. La passió per la Passió”, a *La Sang*, núm. 23. Tarragona, 2006, pàgs 19-20.

I si he començat aquesta nova col·laboració en les pàgines de les respectives publicacions d'enguany d'ambdues congregacions amb seu a la casa de la Sang (la Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist), no penseu que al darrere hi pot haver ni un bri de sarcasme o ironia, ni cap doble o tercera intenció, sinó que ho he fet amb el desig d'aprendre alguna cosa més de la pròpia experiència viscuda quan en el món universitari i científic no tot era precisament *ora et labora*. Si més no, en record d'aquelles estones compartides, perquè ens serveixen també d'exemple a l'hora de conuiuïre no sols en la mateixa casa i temple que ens acullen, sinó també per cimentar les bases d'estimació que fonamenten el carisma cristià, imprès pel baptisme, la confirmació i tots els altres sagraments que anem rebent: "Tothom coneixerà que som del Crist si ens estimem com a germans [...]" i "[...] 'mireu-los com s'estimen', el món pugui dir [...]".

Vivim en un món en què, cada cop més, ens trobem amb la indiferència, l'agnosticisme, la descreença i la deixadesa en la pràctica de la religió; sembla com si es volgués arraconar el sentit missional de l'Església, negant-li el dret d'expressió i d'ensenyament de la fe, reduint la pràctica religiosa a una determinada privadesa o a la consciència íntima personal. Tots nosaltres hem estat testimonis d'aquesta actitud quan a pocs metres de la casa de la Sang una pancarta pregonava un determinat laïcisme per a Tarragona. A més, als seglars catòlics, sense distinció de sexes, també se'ns demana una presència efectiva en la societat i en la vida real.

D'aquí que creiem que val la pena reflexionar entorn del que ja tenim, com la validesa d'unes manifestacions religioses tan arrelades en el nostre poble cristià que conformen el que coneixem com a pietat popular però que poden i han de ser model i exemple de vida cristiana. Tampoc no podem obviar també el paper de totes aquelles persones, com la nostra humil i vella mongeta col·laboradora de l'arxiu, que han fet de l'*ora et labora* una forma de vida més enllà de la menyspreada i mal dita vida contemplativa.

Llàgrimes de Soledat

Què tens en la mirada
que avui proclama amb silenci
la teva gran Soledat?
Hi veig infinita tristesa,
angoixa i desesperança.
El teu mut plor,
en el meu cor es clava
quan passes tan sola
sense el teu Fill enyorat.
Dins l'ànima, tens amargura i dolor,
el d'una Mare.
Per a tu tot es torna fosc.
És nit d'agonia,
és nit de silenci,
en un camí de Soledat.

Àngels Ferrando i Gómez

Amistat entre la Venerable Congregació dels Dolors de Bellpuig I LA CONGREGACIÓ DE SENYORES SOTA LA INVOCACIÓ DE LA PURÍSSIMA SANG DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST I DE LA MARE DE DÉU DE LA SOLEDAT

Tots els habitants de Bellpuig, i no tan sols les persones que hi viuen sinó també tots els qui en són fills, cada divendres de Dolors celebren la seva festa.

Els Dolors comencen amb la celebració del septenari, ja que durant els set dies previs els bellputxencs assisteixen a la celebració de la paraula en honor dels Dolors de la Mare de Déu que té lloc cada tarda. La festa s'acaba el setè dia amb tot un seguit d'actes, entre els quals destaquen la missa concelebrada i la Magna Processó Penitencial.

En l'edició de l'any passat (30 de març) hi van ser convidats Jaume Pujol i Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, i la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat. L'arquebisbe va presidir tots els actes de la jornada i també hi va participar, i les senyores de la Mare de Déu de la Soledat van participar tant en la celebració de la paraula de la Mare de Déu com en la Magna Processó Penitencial.

Aquesta invitació a la confraria tarragonina i a l'arquebisbe va ser el resultat d'acostar el fervor i la devoció que tant Bellpuig com Tarragona senten per les seves Mares de Déu, fins i tot tots dos passos s'assemblen. Jo pertanyo a totes dues congregacions: sóc una vilatana que el divendres de Dolors no pot faltar a la cita amb la seva Mare de Déu i el Dissabte Sant no pot faltar a la cita amb la Mare de Déu de la Soledat.

Tot i que en aquesta ocasió tant el nostre arquebisbe, Jaume Pujol i Balcells, com les senyores de la Soledat hagin gaudit d'un lloc destacat en la processó, la relació ja fa temps que es va iniciar, ja que s'han organitzat trobades tant a Tarragona com a Bellpuig de totes dues congregacions. A més, la Banda Unió Musical de Tarragona ja fa quasi deu anys que ininterrompudament acompanya la Mare de Déu dels Dolors durant la Magna Processó Penitencial.

Carme Duch Torrelles

Pensaments AL PEU DEL SANTÍSSIM

La serenitat ve del cor, encara que de vegades ens afligim amb pensaments insegurs. Per asserenar-nos tenim al nostre abast el refugi del Santíssim: envoltats de silenci, ens motiva a reflexionar i les nostres quimeres i tristeses ens brollen del cor. Crec que no serveix de res pensar en un món segur si ens manca la fe, no serveix de res el fervor que us demostrem aquests dies. Els cristians adorem la vostra Passió i Mort a la creu i en l'adjectiu de *soledat* venerem l'estimada Mare. Vós, dolça Mare de Jesús, sí sou sabedora de quants homes i dones tenen una soledat aclaparadora i molt més amb els seus cors empobrits mancats de fe.

Per mostrar el nostre amor i la nostra fe, us oferim cerimònies festives i adornaments, no pensem que el millor obsequi fóra aconseguir la pau, l'ajuda als altres i estimar-los. Molts de nosaltres som solidaris, però no puc evitar de pensar que entre tots hi podríem fer més, sols ens resta el consol de demanar perdó per l'amor que tenim, si nosaltres mateixos estem mancats d'espiritualitat. Amb els nostres pensaments, junt amb la reflexió, poden sentir la grandesa d'aquest Amor que el Senyor ens dóna sense interessos.

Arriba l'albada, despuntant el sol per l'horitzó que ens fa gaudi de la mar encalmada, de la blancor de la neu, de les muntanyes que a poc a poc van rebent aquesta llum del sol ixent i ens fa veure la verdor que les cobreix, els rierols que s'escolen muntanya avall com cintes platejades, que junt amb els nostres pensaments rebem un instant de pau i recordem embadalits la magnificència del Creador i Senyor rebent l'alegria de la Vostra Resurrecció.

Per aquella amarga pena
que trencà el vostre somris;
pel malalt que ara us ofrena
present d'or d'un viure gris;
per la vida consumida
que us invoca d'amagat.
**Endolciu-nos la ferida
de la nostra soledat.**

M. Rosa Robert Cardona
Tarragona, març de 2013

La Processó de l'Encontre de Resurrecció (Cap. III)

L'ENCONTRE DE PASQUA

A DIVERSES LOCALITATS DE L'ILLA DE MALLORCA

Per acabar aquesta sèrie de capítols dedicats a conèixer la processó de l'Encontre de Resurrecció de diverses ciutats i els detalls més característics que les diferencien l'una de l'altra, avui parlarem dels Encontres de Pasqua a les localitats mallorquines de Manacor, Inca i Felanitx.

Si recordeu, l'any 2010 ens referíem de l'Encontre de Resurrecció de la ciutat de Benicarló (Baix Maestrat). L'organitzava la Junta Local de Semana Santa, entitat que representa totes les confraries i n'estudiàvem les peculiaritats quant a participació i recorregut.

L'any 2011 vam conèixer les dues processons de l'Encontre de Resurrecció de la ciutat de Palma: la processó de la Catedral, on encara es mantenen certs privilegis o tradicions de la noblesa mallorquina, amb una posada en escena molt solemne. I la processó de la parròquia de Santa Eulàlia, que també tenia les seves particularitats posades de manifest en les relacions entre les famílies benestants de la societat palmesana que hi participen i el rector.

Passat el parèntesi de l'any 2012, que no hi va haver article, enguany (2013) parlarem de les processons de l'Encontre de Pasqua de diversos municipis de l'interior de l'illa com Inca, Manacor i Felanitx, de les quals veurem els elements més característics i singulars.

Processó de l'Encontre de Resurrecció d'Inca

A les 11 del matí surt de l'església parroquial de Santa Maria la Major la imatge de Jesús Ressuscitat. Una talla de fusta policromada mig vestida amb una túnica vermella, amb el braç dret aixecat i a la mà esquerra porta un estendard. La imatge està col·locada sobre una petita peanya de fusta recoberta per unes faldilles de color grana. Envoltant els peus de Jesús, hi ha flors blanques.

Pràcticament a la mateixa hora, de l'església de Sant Domènec surt la imatge de la Mare de Déu vestida amb túnica blanca, mantell blau cel brodat amb fil d'or i corona. Té els braços mig oberts. És portada sobre una peanya de fusta recoberta per unes faldilles de color blanc i profusament envoltada de flors.

Totes dues imatges són portades per quatre persones cadascuna amb sistema de baiard. Des que surten de les esglésies les campanes no deixen de repicar. Totes dues comitives es dirigeixen per separat al carrer de Joan Armengol (una de les vies més cèntriques de la ciutat), on es produirà l'Encontre. En aquest moment, la imatge de Maria fa la reverència (els *tres saltets* o *botets*) enmig de forts aplaudiments de la gent que omple de gom a gom el carrer. S'alliberen coloms, des dels balcons es disparen salves d'honor i cauen confeti i pètals de flors. Tot seguit totes dues imatges enfilen el recorregut processional conjunt fins a arribar al temple de Santa Maria la Major, la principal església de la ciutat, on se celebra el solemne ofici litúrgic de Pasqua.

Pel que fa a la part musical de la desfilada, va a càrrec de la banda municipal Unió Musical Inquera i de la banda de cornetes i tambors Joventut d'Inca.

Moment de l'Encontre de les dues imatges (Inca).

Les Tres Maries (Inca).

Els Cavallets que acompanyen Jesús ressuscitat (Inca).

Els Cossiers ballant dins l'església (Inca).

L'element característic de la processó inquera és la presència de les populars *Tres Maries* o *Tres Marietes* (reben tots dos noms), que són tres nenes vestides de blanc i amb mantellina blanca que acompanyen la imatge de la Mare de Déu.

Per revestir més aquest esdeveniment i donar més solemnitat al posterior ofici litúrgic, des de l'any 2004 dos grups folklòrics, els Cavallets i els Cossiers, encapçalen la desfilada de la imatge de Jesús Ressuscitat. Recuperats de l'antiga tradició folklòrico-religiosa mallorquina, aquests grups són fruit de l'esforç de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament i de l'Agrupació folklòrica Sa Revetla d'Inca.

Els Cavallets representen els antics guàrdies municipals (vestits de gala del segle XVIII) que anaven a cavall. Per això porten un cavall de cartró pedra lligat a la cintura.

Els Cossiers és un ball religiós, relacionat amb la tradició de la lluita i el triomf de la vida sobre la mort, d'origen medieval. Està format per set persones (una dama i sis balladors), abillats amb vestits molt carregats i molt simbòlics, abundantment guarnits i complementats per grans capells (barrets) plens de flors. És un dels pocs balls religiosos que mantenen el privilegi de ballar a l'interior de l'església durant l'ofici litúrgic en el moment de les ofrenes (ofertori). Els Cossiers d'Inca només actuen dos dies l'any: el Diumenge de Pasqua i per la festivitat de Santa Maria, patrona de la ciutat.

Processó de l'Encontre de Resurrecció de Manacor

Si a la ciutat d'Inca (capital de la comarca del Raiguer) hem dit que la processó començava a les 11, a Manacor és més matinera. Efectivament, a la capital de la comarca del Llevant la desfilada processional comença a les 10, quan surt de l'església parroquial de Nostra Senyora dels Dolors la imatge de Jesús Ressuscitat, una talla de fusta vestida amb túnica de color grana. Aquesta imatge va acompanyada per diferents grups: una representació de confreres pertanyents a les diferents agrupacions de la ciutat amb les corresponents vestes; els Centurions, és a dir, un escamot d'armats; una comitiva d'Angelets (nens i nenes força petits vestits d'àngel amb túniques de diversos colors) i la banda de cornetes i tambors.

Pràcticament a la mateixa hora surt la imatge de la Mare de Déu des de l'església del convent de Sant Vicenç (convent dels dominics) acompanyada per la Banda Municipal de Música i tres nenes vestides de blanc, que, a diferència de la processó inquera, no porten mantellina blanca. Aquesta imatge de la Verge Maria porta vestit blanc i mantell blau cel profusament brodat amb fil d'or, i al cap una esplendorosa corona, mostra de rica orfèbreria.

Cap de les dues imatges porta flors a la peanya. Són portades amb el sistema de baiard per grups de vuit persones per a cada imatge, repartits en equips de quatre portants que es van alternant al llarg del recorregut processional.

Després de fer part del recorregut separatament per diferents carrers de Manacor arriben a la plaça de Sa Bassa, centre neuràlgic de la ciutat, on es produeix l'Encontre. En aquest moment, aproximadament a les 10.30, la imatge de la Verge Maria fa les tres reverències a Jesús Ressuscitat mentre les campanes de totes dues parròquies d'on han sortit les imatges repiquen sense parar, i es produeix intermitentment l'esclat de pirotècnia com a mostra de festa i alegria.

Aquest moment de constitueix un dels trets distintius de la processó manacorina, juntament amb la presència dels grups de Centurions i Angelets. Les reverències que fa la imatge de la Mare de Déu al seu Fill quan es troben (que són popularment conegudes a tot Mallorca amb el nom dels *tres botets*), a Manacor s'anomenen *les tres capades* a causa del moviment que experimenta l'ample mantell de la imatge en el moment dels tres saltets.

Moment de l'Encontre i les tres capades (Manacor).

Els Angelets que acompanyen la imatge de Jesús Ressuscitat (Manacor).

Un cop produït l'Encontre de Resurrecció entre totes dues imatges, inicien el recorregut conjunt fins a l'església de Nostra Senyora dels Dolors (principal església de Manacor), on acaba la processó. Tot seguit comença l'ofici litúrgic de Pasqua.

Durant tot el recorregut hi ha una gran quantitat de públic i a la plaça de Sa Bassa fins i tot es col·loquen tanques metàl·liques per facilitar la trobada entre les dues imatges i evitar aglomeracions.

Processó de l'Encontre de Resurrecció de Felanitx

Aquesta localitat del llevant mallorquí celebra la processó de l'Encontre de Resurrecció més matinera de les tres que comentem avui, i probablement també de tot Mallorca.

A la sortida de les imatges al carrer ja es produeix el primer fet distintiu de la processó felanitxera: a les 8.45 la imatge de Jesús Ressuscitat surt del convent de Sant Agustí acompanyada per la banda de música. A diferència de les processons de les altres ciutats estudiades en aquest article, la imatge de Jesús no surt des del temple principal de la vila, sinó que ho fa des de la capella d'un convent. Per contra, la imatge de la Mare de Déu sí que surt de l'església principal de Felanitx, la parròquia de Sant Miquel, cap a les 9. El segon fet distintiu és que la imatge de Jesús Ressuscitat fa el recorregut processional sota pal·li.

Després de passar pels carrers de la vila, totes dues imatges es troben a la plaça de la Font de Santa Margalida, on es produeix l'Encontre. En el moment de la trobada, la imatge de la Mare de Déu fa els tres saltets com a expressió d'alegria i s'alliberen coloms. Acte seguit totes dues imatges enfilen sota pal·li el recorregut conjunt —en aquest cas molt curt— pujant les escales que hi ha a la façana principal del temple parroquial de Sant Miquel que donen accés a l'interior, on acaba la processó i se celebra l'ofici litúrgic de Pasqua.

El tercer element diferenciador de la processó felanitxera és que totes dues imatges van juntes sota pal·li en el recorregut conjunt, i pugen les escales una al costat de l'altra fins a entrar al temple. El quart element característic, singular d'aquesta processó, és la participació d'un grup de nens anomenats els Apòstols, vestits amb túniques a l'estil jueu.

Moment de l'Encontre de les dues imatges sota pal-li (Felanitx).

Un altre tret diferenciador és el nom popular que els mateixos habitants donen a l'esdeveniment: S'Encontrada. Aquesta denominació ha arrelat fins i tot fora de la localitat, com és el cas de la premsa de l'illa, ja que tots els diaris l'anomenen així.

Però a banda dels elements físics que diferencien la desfilada processional de l'Encontre de Resurrecció de Felanitx de les processons d'altres pobles i ciutats de Mallorca, n'hi ha un de caire social que l'ha marcat durant un temps: el conflicte institucional que va patir durant uns anys la processó a causa de les diferències entre la batlessa (alcaldessa) de la vila i les forces polítiques que li donaven suport, per una part, i el rector de la parròquia, amb el suport del Bisbat i de la majoria de feligresos, per l'altra.

A la dècada dels anys noranta, concretament a partir de 1998, per un acord entre l'Ajuntament i la parròquia es va decidir canviar la melodia que la banda de música tocava en el moment just de l'Encontre entre les dues imatges. Fins aleshores es tocava l'himne nacional (la Marxa reial), fruit de velles reminiscències anacròniques d'estètica franquista. L'any 1998 es va canviar per "L'Al·leluia" de Haëndel, fet promogut pel rector, que va agradar a molta gent però no a tots els polítics. Amb el posterior canvi de govern municipal, les tensions per la partitura musical es van tornar a manifestar amb força, fins i tot es van produir situacions molt tenses i lamentables entre la batlessa, que volia recuperar l'himne nacional, i el rector, que volia "L'Al·leluia", ja que amb bon criteri ell considerava que no s'havien de barrejar religió i política.

Durant els anys 2004 i 2005 va arribar a perillar la sortida de la processó al carrer, fins que el 2006 es va arribar a una solució que va deixar content a tothom i va posar final a les tensions viscudes. El remei va ser encarregar al compositor Joan Prohens, músic de Felanitx, una melodia nova per a la processó que, si fos possible, agradés a tothom. Així va ser i la peça musical anomenada "S'Encontrada" s'ha convertit en la música típica de la processó de l'Encontre de Resurrecció i, per extensió, del dia de Pasqua d'aquesta localitat del llevant mallorquí.

Josep Ciurana Moncusí

Sa i sant

Enguany la Setmana Santa a casa nostra serà singular i especial. Si Déu vol, quan es publiqui la nostra revista de la Soledat, farà molt pocs dies que el nostre primer nét serà al món. Com sabeu les persones que heu viscut aquesta experiència i moltes altres que la viuran al llarg del temps, aquesta és una vivència intensa, íntima i il·lusionadora que m'agradaria compartir amb tots vosaltres.

Què demanem al Senyor quan una vida nova ve al món i forma part de la nostra família i de la nostra comunitat cristiana? Hi ha, des del meu punt de vista, dos aspectes clau que cal tenir en compte: *la salut física i la salut espiritual*.

En l'aspecte físic, tots els membres de la família estem il·lusionats per veure com serà, a qui s'assemblarà, amb qui tindrà més afinitat de caràcter i amb qui coincidirà més la seva manera de ser.

En l'aspecte espiritual, la qüestió ja és més profunda.

Què volem donar a conèixer a aquesta criatura que ara ve cap a nosaltres i té tots els fulls del seu llibre de la vida per escriure? A qui volem que tingui semblança, en quin mirall espiritual s'ha d'emmirallar? Qui li transmetrà millor que ningú els valors i sentiments per a ajudar-lo a tenir una personalitat bona, de qualitat i santa?

És evident que hi ha un ancoratge bàsic i especialíssim en aquests primers moments de la vida per a fer aquesta funció: la mare, la Mare de Déu.

La ciutat de Tortosa, on vaig néixer, té com a patrona la Mare de Déu de la Cinta, i no deixa de ser sorprenent la gran devoció que de forma molt especial li professen totes les dones que esperen un fill, i molt intensament en el moment del part.

Així queda recollit en els goigs que reproduceixo a continuació:

La vostra Cinta Sagrada
nos té el cor tendrament pres.
*Mare, apreheu la llaçada,
que no es desfase mai més.*

En la perillosa hora
quan una mare ho va a sé,
vostra ajuda sent, si implora
vostra ajuda en filial fe.
Nostra primera alenada
ja es topà amb el vostre bes!
*Mare, apreheu la llaçada,
que no es desfase mai més!*

Aspectes com aquests, de profunda emoció, d'amor ple i de devoció a la Mare de Déu són els que voldria poder-li fer arribar al meu nét.

De la mateixa que en l'àmbit físic tindrà tot l'amor i atencions de la seva mare, que tant l'estima i de tota la família, també en l'àmbit espiritual convé que tingui la transmissió sosegada i serena de tot l'amor de Déu cap a ell a través de la seva Mare.

En el món d'avui, en què ens toca viure i on el petit s'iniciarà, li serà necessària la coneixença dels valors fermes i autèntics que la nostra vida cristiana ha de transmetre. Els valors del respecte, de la humilitat, de la justícia, de l'equitat, de la caritat, de l'esperança i del coneixement de l'amor de Déu per poder arribar a formar-se com una persona íntegra, bondadosa, justa i humana en el convenciment que som reflexos del Creador.

Evidentment, la mare i la Mare de Déu seran les millors mestres en aquest aprenentatge.

Mare, apreteu la llaçada,
que no es desfase mai més!

Aquests són els meus desitjos per a tu, Josep:
Que de la mà de la teva mare, Glòria,
i de la Mare de Déu siguis sempre sa i sant!

Verge de la Soledat, pregueu per nosaltres!

Sílvia M. Sancho i Roca

Congregant de la Soledat

Vicegerent de la URV

Tarragona, Setmana Santa de 2013

Les associacions de Setmana Santa de Tarragona

NOTES A L'ENTORN DELS SEUS ORÍGENS (XI):

CONGREGACIÓ DE SENYORES SOTA LA INVOCACIÓ

DE LA PURÍSSIMA SANG DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST

I LA SANTÍSSIMA VERGE DE LA SOLEDAT

Josep Maria Sabaté i Bosch

Cronista de l'AASST de Tarragona

L'any passat vam encetar una sèrie d'articles inserits en els respectius opuscles de les diferents associacions "històriques" per tal de fer memòria de l'inici de cadascuna, seguint uns determinats criteris cronològics pel que fa a la participació en la Setmana Santa de Tarragona amb una certa autonomia com a tal associació. Això es compleix també amb aquesta darrera congregació a la qual hem adjudicat el capítol onzè, perquè d'alguna manera era l'última que se cenyia als esmentats criteris de temps i autonomia, tenint en compte la conflictivitat que suposà durant molts anys la presència femenina en la processó del Sant Enterrament, tret que, com a dones, ho fessin tapades i dins del grup dels penitents o disciplinants.

Talment com vam fer amb la resta dels capítols, tenint ben present la seva antiguitat i vinculació amb la congregació masculina de la Sang, comencem aquesta petita ressenya amb la mateixa introducció i cloenda que fèrem servir en totes les altres associacions.

Seguint amb aquest intent de posar a l'abast els orígens de les nostres associacions pel que fa a la Setmana Santa, vam encetar l'any passat, com ja hem dit abans, una sèrie organitzada per ordre cronològic, de manera que vam publicar cadascun dels capítols en l'opuscle de la respectiva associació. Fins ara hem escrit sobre Pagesos i Marejants (I), La Sang (II), Ecce Homo (III), Natzarens (IV), La Salle (V), Nostre Pare Jesús de la Passió (VI), Maginets (VII), Descendiment (VIII), Pescadors (IX) i Buen Amor (X). En aquest opuscle toca a la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i la Santíssima Verge de la Soledat el seu capítol, sobretot amb la intenció d'esperonar entre les aspirants i congregants —i també entre la resta de setmanasanter tarragonins— el coneixement de l'esperit que motivà el naixement de l'entitat, tot i les dificultats que suposa sempre endinsar-nos en les raons personals i profundes que inspiraren els promotors de la seva fundació i, sobretot, la també ja esmentada conflictivitat que la presència de la dona comportà en molts aspectes de les associacions en tots els àmbits.

Aquesta ressenya històrica podria començar perfectament remuntant-nos fins al darrer terç del segle XVI i principis del XVII, perquè les senyores de la Soledat tenen un llarg passat de *soledat* en

companyia de la Congregació de la Sang.¹ Hi ha hagut prou constància documental² per reconèixer l'existència entre 1570 i 1580 d'una primitiva imatge de la Verge de la Soledat de les popularment conegudes com *de cap i pota*, indistintament anomenada Nostra Senyora dels Dolors o dels Desemparats, propietat de la Congregació de la Sang. Participava en la processó del Sant Enterrament als primers anys del segle XVII (1617) com a Misteri dels cavallers perquè inicialment anava acompanyada per la Confraria dels Cavallers de Sant Jordi de nobles i militars, a la qual s'afegiren metges, juristes i eclesiàstics; després, havent passat mil i una vicissituds —tenint en compte que el segle XVIII també és un període de guerres i en el primer quart del segle XIX tenim la guerra del Francès³, tant la imatge com el pas van ser acompanyats pels fadrins menestrals o una associació de menestrals fins a l'any que es va constituir l'Associació de Senyores de la Verge de la Soledat.⁴ També sembla que, si més no durant alguns anys de la segona meitat del segle XIX, les senyores acompanyaven el pas de la Soledat vestides de negre i amb vel: "Asimismo el paso de la Soledad era acompañado por las señoras de la población con un velo caído en el rostro, habiendo dispuesto luego cesara esta laudable costumbre por la autoridad eclesiástica" (*sic*).⁵

Com podem observar, les informacions que ens arriben fins a l'últim quart del segle XIX són bastant difuses i propenses a caure en alguns errors, fins i tot a causa de la manera com els fets bèl·lics afectaven el mateix esperit de la Congregació i de la Setmana Santa.⁶

Sabem, però, que el 22 de juny de 1876 l'arquebisbe de Tarragona, Constantí Bonet i Zanuí, a petició de la priora, Bàrbara de Otto de Balcells, aprovà els Estatuts de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i la Santíssima Verge de

1 SALVAT Y BOVÉ, Joan: *Tesoro bibliográfico de la "Confraria i Congregació de la Sanch de Jesuchrist" - Tarragona – Siglos XVI-XIX*. Tarragona, 1987. pàgs. 45-46. Les primeres notícies d'unes confrasses de gràcia femenines, monges i seglars, ens les donà l'esmentat cronista en aquesta obra pòstuma a partir de la documentació de l'Arxiu de la Congregació de la Puríssima Sang de Tarragona (ACPST), vol. 2. Cuentas de los años 1598-1604, pàgs. 149-183 i Acta de 29 de març de 1613, pàg. 235, tot afirmant també que en aquell any (1613) "[...]se ha consultado a los doctores en teología como a juristas si las confrases de gracia han de inscribirse en un libro o Memorial de la Cofradía y pagar entrada para que puedan ganar las Indulgencias convenidas, todo <a honra de les Sinch llagues de Nostre Senyor>." (*sic*)

2 Ibídem. SALVAT Y BOVÉ, Joan: *Tesoro bibliográfico...* pàgs. 206-215.

3 Ibídem. SALVAT Y BOVÉ, Joan: *Tesoro bibliográfico...* pàgs. 76 i 77. Acabada la guerra del Francès, el 1818 s'organitzà una "Germandat de donas" o associació de dones congregants, però va tenir molts pocs anys de vida perquè es va crear l'Associació de Senyores de la Verge de la Soledat l'any 1846.

4 Ibídem. SALVAT Y BOVÉ, Joan: *Tesoro bibliográfico...* pàg. 215.

5 Ibídem. SALVAT Y BOVÉ, Joan: *Tesoro bibliográfico...* pàg. 216.

6 SÁNCHEZ REAL, José: "Datos para la historia de la Venerable Congregación de la Soledad", a *Setmana Santa Tarragona 1995*, pàgs. 13-18. Fa referència a unes dades citades per Joan Salvat i Bové —op. cit.— segons les quals la banda que acompanyava el pas de la Soledat durant la processó del Sant Enterrament tocava fragments de la *Traviata* i acabà interpretant l'himne de Riego.

10 d'abril de 1963

la Guerra Civil, s'encarregà al escultor Camps i Arnau una nova imatge de la Soledat, una talla policromada que ja desfilà a la professó el 1941. Però pel desig de poder vestir la imatge, el 1963 l'escultor barceloní Josep Viladomat va construir un cap, distingit per una corona de plata, i unes mans adaptades, tornant a l'estil de les imatges *de cap i pota*.

I si hem volgut rememorar aquests orígens, tot i que els temps —per sort i gràcies a Déu!— ja no són els mateixos, i amb el pas d'aquests anys les motivacions inicials, els interessos, les necessitats del moment, els estatuts i els reglaments de l'entitat tal vegada també poden haver variat —com han desaparegut moltes d'aquelles prohibicions—, no ha de ser endebades del tot recordar l'esperit d'aquells orígens, per si hi ha alguna cosa per a mantenir a despit de tot o per no caure de bell nou en alguns d'aquells errors. O no?

(La sèrie continua en l'opuscle del Gremi de Pagesos de Sant Llorenç i Sant Isidre de Tarragona).

7 Vid. RAMON VINYES, Salvador: "Les constitucions de la Congregació de Senyores de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i la Verge de la Soledat", a *Setmana Santa Tarragona* 1994, pàgs. 81-86. Tot i que reproduïx literalment el Reglament de la Congregació, i malgrat que en els dos articles (30 i 31) del capítol 6 es parla de les funcions pròpies de la Congregació com les mateixes que celebren els homes, no queda gens clara la seva "independència" i "autonomia", més encara quan des de 1859 les dones tenien prohibida la participació en la professó del Sant Enterrament, tret d'aquelles circumstàncies "pejoratives". Acompanyaven el pas de la Soledat els congregants més antics de la Sang, cosa que es mantingué fins que el 1979 s'aixecà la prohibició i les dones s'igualaren als homes definitivament.

El Sacro Monte DE VARALLO SESIA (ITÀLIA), UNA NOVA JERUSALEM

Ubicat a Varallo Sesia, una població de la província de Vercelli, a la regió italiana del Piemont, el Sacro Monte o Nova Jerusalem és un extraordinari conjunt monumental format per una basílica i quaranta-cinc capelles, totes comunicades mitjançant una xarxa de camins i distribuïdes en un espai natural de gran bellesa i destacat valor natural i ambiental, l'anomenada Reserva Natural Especial del Sacro Monte de Varallo. Està situat en una terrassa natural d'un vessant de la muntanya anomenada les Tres Creus, al costat del riu Sesia, al damunt del nucli de Varallo Sesia. Tant per l'excepcionalitat del conjunt com per les característiques de la zona, el Sacro Monte de Varallo forma part des del 2003 del patrimoni mundial de la Unesco.

Les construccions estan agrupades en espais que reproduïxen les principals poblacions on es va desenvolupar la vida de Crist: Betlem, Natzaret i Jerusalem. A l'interior de les capelles es mostren diversos àmbits on més de vuit-centes imatges de fusta i de terracota policromada, amb detalls realistes com els cabells naturals o la indumentària de roba, conformen reproduccions a mida natural dels personatges participants en els principals episodis de la Vida, la Passió, la Mort i la Resurrecció de Jesucrist, acompanyades de pintures murals al·lusives als mateixos temes. Pintura i escultura es complementen i interactuen de tal manera que el realisme colpeix l'espectador i el fa gairebé partícip de les escenes. Gràcies a alguns recursos de pintor, com els *trompe-l'oeil*, de vegades resulta difícil distingir a primera vista on acaba la corporeïtat de les escultures i on comencen les pintures.

El Sacro Monte va ser fundat l'any 1491 per un frare de l'orde dels menors observants de Sant Francesc, fra Bernardino Caimi, que havia estat rector dels Sagrats Llocs a Terra Santa i també ambaixador a la cort dels reis catòlics. Va voler construir a Varallo un Sacro Monte, el més antic d'Itàlia i de tot Europa, per a aquells fidels que desitjaven conèixer Terra Santa però no tenien possibilitat de dur a terme el pelegrinatge. Després de la mort de fra Bernardino Caimi, altres membres del seu orde continuaren el projecte, però sens dubte va ser la intervenció del pintor Gaudenzio Ferrari di Valduggia la que va conferir al Sacro Monte el seu caràcter excepcional.

Gaudenzio Ferrari va néixer a Valduggia, a la província de Vercelli, cap als anys 1471-1480 i va morir a Milà el 1546. Va ser un artista polifacètic, pintor, arquitecte i escultor, que va treballar a Milà, Florència i Roma, i en els seus treballs mostra la influència de Leonardo da Vinci i de Bramantino. Sempre va mantenir una relació amb Varallo Sesia, ja que en aquesta població va iniciar la seva carrera cap al 1507. El 1513 treballava al convent de Santa Maria de la Gràcia, on va pintar un fresc monumental que s'anomena *La paret gaudenziana*, una gran composició a partir d'una

crucifixió central envoltada de vint-i-sis quadres complementaris. També va pintar la cúpula de l'església de Santa Maria del Miracle, a la població de Saronno, entre altres obres. El seu estil és fortament expressionista, amb una predilecció pels temes en què el patetisme té un paper fonamental. Entre 1524 i 1529, any de la seva mort, es va encarregar de pintar al fresc diverses capelles del Sacro Monte i també de dissenyar moltes imatges de terracota destinades a formar part dels grups escultòrics que s'hi mostren, entre els quals destaquen l'Adoració dels reis, Crist camí del Calvari i la crucifixió. El seguiren en l'empresa de Varallo una munió d'artistes, arquitectes, escultors i pintors que van contribuir fins a l'inici del segle XIX a enriquir i engrandir el Sacro Monte, sota la protecció dels ducs de Savoia.

El complex, la visita del qual dura no menys de tres hores, ofereix un conjunt distribuït en dues àrees. La primera la formen dinou capelles immerses en un paisatge frondós que mostren en un recorregut cronològic els fets de la vida de Jesucrist anteriors a la Passió, del pecat original a l'anunciament, del naixement a la fugida a Egipte i la matança dels innocents, i de la resurrecció de Llàtzer a l'entrada de Jesús a Jerusalem. L'altra àrea, amb un caràcter més urbà, se situa al cim del turó i s'hi accedeix a través de la Porta Aurea. Està formada per una sèrie d'edificis que intenten representar la ciutat de Jerusalem tal com hauria estat durant la vida de Jesús, inclosos els tribunals i el temple, amb un disseny molt escenogràfic. A les capelles es mostren les escenes de la Passió, des del Sant Sopar fins a la presa de Jesús a l'hort de les Oliveres, des de l'escena de Jesús davant Pilats fins a la flagel·lació, des del camí del Calvari fins a la crucifixió i el Sant Sepulcre. Acaba el recorregut amb l'assumpció de Maria, a la qual està dedicada la basílica que corona el conjunt. El desig de representar els escenaris autèntics de Jerusalem va portar els artistes a reproduir amb una gran fidelitat espais com la gruta de Betlem o el paisatge del Calvari.

El Sacro Monte de Varallo no és únic, ja que altres llocs del nord d'Itàlia tenen conjunts semblants, realitzats a imitació del de Varallo, com el de la Santissima Trinità di Ghiffa, Serralunga di Crea, Oropa, Domodossola, Belmonte i Orta San Giulio. Però el de Varallo, a més d'haver estat el primer, és el més gran i té més capelles. És gairebé obligat relacionar aquest conjunt, una mena de Terra Santa en miniatura que tindria els seus precedents en el teatre sacre medieval, amb els grups escultòrics dels misteris processionals de Setmana Santa i també amb els pessebres que des d'Itàlia es van escampar per l'Europa catòlica. I també fa pensar en una possible influència sobre l'escultura sacra barroca, especialment en el cas d'alguns artistes espanyols dels segles XVII i XVIII que es van formar a Itàlia.

En tot cas, es tracta d'unes manifestacions artístiques de caràcter sacre que surten dels espais de culte habituals per tal d'apropar els fidels a la història de la vida de Crist.

Sofia Mata de la Cruz

Bibliografia

- Alessi, Galeazzo: *Libro dei misteri. Progetto di pianificazione urbanistica, architettonica e figurativa del Sacro Monte di Varallo in Valsesia* (ed. facs.). Milà: A. Forni, 1974.
- Vianelli, Mario: *La Nuova Gerusalemme. Il Sacro Monte di Varallo in Valsesia*. Bolonya: Ed. Emmevù, 1995.
- Plesch, Véronique: "A Pilgrim's Progress. Guidebook to the New Jerusalem in Varallo". *On paper. The journal of prints, drawings, and photography*. Vol. 6, núm. 2 (2001) p. 50-57.
- Vegeu també: www.sacromonteverallo.com

Annexa a la gran nau de l'església de Sant Joan Baptista de Valls, hi ha una sumptuosa capella dedicada a la Mare de Déu dels Dolors. El conjunt forma com una nau romana de 24,20 x 9,25 amb una cornisa fistonejada. Fou l'any 1773, per causa de la gran devoció amb què era venerada a Valls la Mare de Déu dels Dolors, que l'Ajuntament donà permís per edificar una nova capella en substitució d'una altra de més antiga. La benedicció d'aquest temple tingué lloc el 8 de desembre de 1781. Hi ha indicis sòlids per pensar que l'escultor Lluís Bonifàs i Massó va intervenir en la concepció de la traça de l'edifici i més particularment, en els seus elements decoratius.

Aquest escultor pertany a la nissaga d'escultors val·lencs formada pel besavi Lluís Bonifàs el Vell, passant per l'avi Lluís Bonifàs i Sastre fins a arribar als dos germans, Francesc i Lluís.

Aquesta figura, altament representativa del barroc, nasqué a Valls el 5 de maig de 1730 i hi morí a l'edat de 56 anys. Va deixar escampada la seva obra per més de cinquanta pobles de Catalunya, i també una part per Madrid i Puerto Rico. La seva creació més significativa fou el cor de la Seu nova de Lleida, destruït durant la guerra de 1936. Hi figuraven 153 composicions escultòriques i 144 caps de querubí.

Un cop acabat el cor catedralici de Lleida, es dedicà a dissenyar i construir el grandios retaul i altar de la capella dels Dolors de Valls, que va començar el 1779. Des de la fornícula central presidia el gran retaul la imatge de la Mare de Déu, col·locada dins un cambril força elevat. Formen el grup escultòric la Mare de Déu dels Dolors, una imatge vestida i el cos jacent i exànim de Crist, assegut a terra entre els genolls de la Dolorosa. La part escultòrica de les imatges són talles policromades.

Valls, per tal d'explicar el rictus de dolor tan ben esculpit en el rostre de Maria, explica una llegenda segons la qual "l'escultor, preocupat per la realització del rostre de la Mare de Déu, va donar, sense cap motiu, una bufetada a la seva muller, la qual, sobtada i esglaiada, va

posar-se a plorar; l'escultor va prendre nota de la cara de sentiment per inspirar-se a l'hora de fer el dibuix del rostre de la Mare de Déu". Per més que prescindim de tota interpretació popular, el que no podem evitar és sentir un calfred que enrampa l'ànima en contemplar amb insistència l'espasme de dolor imprès en aquell rostre.

Aquesta puixança de la devoció popular als dolors de Maria arrenca de la influència de l'orde dels servents de Maria (els servites), amb la seva projecció cap al tercer orde, destinat a transmetre als laics l'espiritualitat de l'orde principal, tot fent-los partícips dels seus beneficis i privilegis espirituals. El carisma propi d'aquest orde mendicant medieval i del seu tercer orde era la contemplació de la Mare de Déu traspasada per les espases dels set dolors. Més tard es féu càrrec del manteniment del culte i l'administració de la capella dels Dolors la comunitat de preveres beneficiats de l'església arxiprestal.

La celebració titular de la capella cada any s'escau en la festa de la Mare de Déu dels Dolors, el Divendres de Passió, que ara coincideix amb el divendres de quaresma previ al Diumenge de Rams. A Valls una nota específica d'aquesta festivitat consisteix encara avui en el perfum que envaeix tot l'àmbit del temple. Durant tot el dia inunda l'ampli espai una aroma intensa resultant de la vaporització d'una mixtura d'encens, mirra i espècies amb altres herbes boscanes en constant ebullició. La seva intensitat aromàtica satura fins i tot els espais previs a la capella, com és la nau de l'església parroquial, i confereix un agut toc sensorial a la festa. Per sort, la fórmula secreta de la composició de la mixtura ha pogut sobreviure per damunt dels canvis successius dels costums religiosos d'avui.

Malauradament la devastació del 1936, que arrasà la major part del patrimoni artístic religiós, afectà amb contundència l'obra de Bonifàs i de ple aquesta capella, que quedà despullada de tot el seu mobiliari i de tots els seus elements decoratius. Només la imatge central del retaulle, la talla de Bonifàs, va poder ser salvada gràcies a la intervenció ocasional d'un descendent de l'immortal escultor vallenc.

També Tarragona es veié afectada per l'agressió contra les persones i els espais sagrats i religiosos i, per tant, en aquella Setmana Santa de final de la guerra, el 1939, les manifestacions religioses tradicionals acusaren aquell despullament a l'hora de les desfilades processionals. Per tal de suplir aquesta mancança a

Imatge del creixent de la Capella de la Mare de Déu dels Dolors, obra de Clota Bonifàs, elaborada el 1 any 1939.

Capella de la Mare de Déu dels Dolors

Tarragona, l'autoritat eclesiàstica cercà solucions adients a la nova situació. En aquest punt, el vicari general, Mons. Salvador Rial, en absència del cardenal Vidal i Barraquer, exiliat a Suïssa, invocà una solució que quedà documentada a la Hoja Parroquial de Valls, on llegim a l'edició del 7 d'abril de 1939, núm. 7: "L'arxiprest, mossèn Joan Gasia, rebé pressions de les autoritats eclesiàstiques perquè deixés per a la processó del Divendres Sant de la capital, la imatge de la Mare de Déu dels Dolors. Al final, accedí a prestar l'obra de l'escultor Bonifàs".

Deduïm d'aquesta circumstància històrica, si tenim en compte que la imatge dels Dolors mai no sortia en processó, car restava sempre fixa al seu cambril, que la primera vegada que caminà processionalment pels carrers fora del temple ho féu a la capital eclesiàstica, davant de la mirada devota i ensems afligida dels tarragonins. La cara contorbada de l'escultura de Bonifàs sintonitzava amb els sentiments d'una societat que encara tenia en el cor el regust amarg de tanta mort i malvestat.

De nou a casa, a la seva tan malmesa capella, esperaria fins a l'any 1952 per tornar a sortir en processó, ara pels carrers de Valls, acompanyada d'una nova confraria, la Reial Confraria de Nostra Senyora dels Dolors, fundada el mateix any. Amb el misteri del Davallament, són dues les obres de Bonifàs que enriqueixen el seguici d'altres misteris a la processó del Divendres Sant a Valls, que té com a eslògan "Art i silenci".

La imatge dels Dolors i la capella, ambdues avui curosament restaurades respectant, dintre els límits naturals, la idea bàsica de Bonifàs, bé mereixen una visita que, en el conjunt de l'església de Sant Joan, ens permet de contemplar encara d'altres obres de l'escultor vallenc com un preciós romanent del seu geni creador.

Lluís M. Moncunill Cirac
Setmana Santa 2013

A la Verge de la Soledat

Com un ametller florit
Que dóna tanta blancor
Ets tu, oh, Verge Santa,
Per concebre el Redemptor.

Amoroseta i senzilla
Fina com una gavina
Amb una riquesa d'esperit
Que causaves impressió
A tots els d'alrededor.

Déu t'escollí
Per ser la mare del seu Fill
Eres la perfecció que Ell volia
Eres amorositat
Que pel seu Fill escollia.

No podies pensar mai
Que aquella saviesa
Havia d'ésser envejat
I per si això no fos prou
El volien crucificat.

Quins cors més durs i dolents
Que ni la sang els immuta
I per més maldat
Una llança li han clavat
I així tothom contemplés
L'amargor d'aquell cor horroritzat.

I vós, Verge Santa,
Com podíeu resistir
Tant de mal
I tanta humiliació
El vostre cor es desfeia
D'amargor i de dolor.

Vivim uns tristos moments
Que posseïts per la modernitat
Fan la vida més trista
Fins que es perd la humilitat.

I els que hi ha a les tenebres del mal
Doneu-los comprensió
I que els cors se'ls entendreixin
I no causin més dolor.

Mare Santa,
Amorosa Verge,
Guieu-nos fins que finem
Pel camí de la bondat
De tot cor us ho demano,
Verge de la Soledat.

M. Dolors Cabré Domingo

D'iconografia paleocristiana a Tarragona (I)

EL SARCÒFAG DE BETHESDA DE LA CATEDRAL

Joan Menchon Bes

Arqueòleg municipal, Ajuntament de Tarragona

La implantació del cristianisme primer com a religió permesa després de l'edicte de Milà el 313 i l'oficialització que en va fer Teodosi el 380 va ser la fi d'un llarg procés de més de tres segles en què l'Església passa de ser poc més que una altra facció del gresol de les diferents expressions del judaisme a convertir-se en un dels puntals de l'Imperi romà en l'antiguitat tardana i després, del que coneixem com l'Occident.

Certament els vestigis materials que ens han arribat dels cristians dels segles I, II, III i bona part del IV són escassos i sovint difícils d'identificar. La iconografia és un clar marcador que ens demostra l'adscripció cristiana del que coneixem com la cultura material. El cert és que a Tàrraco, a partir de finals del segle IV, comencem a tenir elements de clara filiació cristiana que mostren el triomf de la nova fe, ja religió oficial.

Un dels aspectes de la vida en què es documenta aquesta realitat iconogràfica és precisament el del seu acabament: la mort. Hem de recordar que el missatge cristià dóna una clara resposta a la pregunta final que ens fem des que tenim ús de consciència: què hi ha darrere de la mort. I en aquest sentit, el Credo fixat entre els concilis de Nicea (323) i Constantinoble (381) és ben explícit: *Credo in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam catholicam, sanctorum communionem,*

○ Curació dels cecs

○ Curació de l'hemorroïsa

○ Entrada a la piscina

remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam aeternam (Crec en l'Esperit Sant; la santa Mare Església catòlica, (apostòlica, romana); la comunió dels sants; la remissió dels pecats; la resurrecció de la carn; la vida perdurable).

El cristianisme creu, doncs, clarament que després de la mort hi ha una altra vida, tal com marca la Resurrecció de Jesús de Natzaret com a Fill de Déu al tercer dia de la seva mort. També ho estableixen els esmentats concilis per fer front al plantejament d'Arri, que negava la divinitat de Jesucrist.

La iconografia cristiana —com no pot ser d'una altra manera— és la plasmació visual de la fe i del seu missatge. En el més pur sentit de la iconografia romana, que era un instrument de transmissió de la imatge del poder imperial, de la família i de la religió oficial, l'Església aviat l'adoptà per transmetre el seu missatge. I això ho veiem, per exemple, en referències al món funerari, com es palesa en els sarcòfags paleocristians.

Un clar exemple és el sarcòfag de Bethesda, extraordinària peça d'època de l'emperador Teodosi, datada cap a l'any 400. Tots la coneixem i hem passat pel seu costat quan processionem el Divendres Sant. És sobre la porta de l'epístola de la Catedral de Tarragona, encastat en el mur de la seu medieval, costum que veiem en no pocs temples medievals, com l'església de Sant Fèlix a Girona, per posar un exemple prou conegut.

○ Curació del paralític

○ Escena de Zaqueu

○ Entrada a Jerusalem

És una peça de marbre blanc que se suposa que procedeix d'un taller de Roma. Fa 2,14 metres de llarg per 62 cm d'alçada. Quant a la procedència, no la sabem, però podríem suposar que podria formar part del conjunt episcopal visigòtic de la ciutat, que es va instal·lar a la zona de l'antic temple d'August al segle VI.

El frontal ens mostra al centre una prou coneguda escena de la vida de Jesús: al bell mig del discurs iconogràfic tenim la curació de la piscina de Bethesda. Si en fem una lectura gràfica d'esquerra a dreta, veiem el desenvolupament de les escenes evangèliques. En primer lloc, tenim dues figures petites que fan el gest de súplica a Jesús, acompanyat de dos apòstols. Van vestits amb la *penula* (mena de capa rodona) sobre la túnica de màniga llarga i estreta. El Natzarè, que és la tercera figura, s'identifica perquè va abillat amb túnica i pal·li (mena de toga). Amb un dit toca el cap d'un dels cecs, que curiosament no són dos sinó tres (a un li falta el cap, però). Potser l'escultor va barrejar els dos invidents de Jericó (Mt. 20, 29, 34) i el de Bethsaida (Mc. 8, 22.26) o el de l'evangeli de Joan (9, 1-41). Un element arquitectònic darrere de Jesús marca la separació amb la segona escena, que és la curació de l'hemorroïsa (dona amb menstruació crònica). Aquí, Jesús, amb la mateixa vestimenta que l'anterior i el pentinat típic del temps de Teodosi, imposa la mà sobre el cap de la dona. Un altre element arquitectònic marca la tercera escena, quan Jesús acompanyat d'un apòstol entra a buscar un arc al pòrtic de la piscina de Bethesda, que es representa amb dues columnes salomòniques amb un arquet sobre capitells corintis.

L'escena central del sarcòfag es resol, ara sí, a dos nivells. Sota, el paralític reclama Jesús des del seu llit de dolor. Sobre seu, una reserva amb ones que volen marcar l'aigua, i la guarnició del paralític que marxa amb la llitera carregada a l'esquena (Jn. 5, 1-9). Algun especialista interpreta aquesta escena com una al·legoria a la Resurrecció: l'escena inferior seria una visió del mort en el sarcòfag i la superior, el retorn del més enllà. També es pot explicar com la regeneració del cristià per les aigües del baptisme.

Una altra columna sobre el registre superior mostra la següent escena, que es la conversió de Zaqueu, que porta *tunica manicata* (és a dir, amb mànigues). El personatge és dalt del sicòmor i Jesús es dirigeix a ell per fer-lo baixar i després hostatjar-se a casa seva (Lc 19, 1-10). I finalment, l'entrada triomfal a Jerusalem, de manera que a Jesús se'l representa dalt d'un ruc dirigint-se a la porta d'entrada de la ciutat santa.

El missatge de la iconografia del sarcòfag apunta cap a una realitat i un més enllà. Som davant d'un sarcòfag que etimològicament vol dir el que menja carn, és a dir, el lloc de putrefacció del difunt. I el missatge és clar: qui creu en Jesús i passa pel baptisme, que són les aigües de la piscina, es guareix, recobra la vista, és acceptat pel Fill de Déu (Zaqueu és publicà, és a dir, cobrador d'impostos) i l'entrada a Jerusalem és l'inici de la *passio*, que acaba amb la resurrecció. El sarcòfag no deixa de ser l'entrada de cadascú al seu propi Jerusalem. Certament, les imatges fan pensar.

Programa D'ACTES

2013

Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang i la Mare de Déu de la Soledat i Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist

28 DE FEBRER

18.00 h Missa

18.30 h Junta General Ordinària

11 i 12 DE MARÇ

18.00 - 20.00 h Repartiment de vestes infantils a les aspirants de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat. Lloc: seu de la Congregació (carrer Natzarret, núm. 1).

12 DE MARÇ

20.00 h Presentació de l'opuscle de la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang i de la Mare de Déu de la Soledat, a càrrec de la Sra. Maria Martí Baiget. L'acte tindrà lloc a l'església de Natzarret.

13 i 14 DE MARÇ

18.00 - 20.00 h Lloguer de vestes de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat. Lloc: seu de la Congregació (carrer Natzarret, núm. 1).

14 DE MARÇ

20.00 h Presentació de l'opuscle de la Reial i Venerable Congregació de la Sang, a càrrec del M. I. Norbert Miracle Figuerola, canonge, vicesecretari de la Conferència Episcopal Tarraconense i rector del Seminari Major Interdiocesà. L'acte tindrà lloc a l'església de Natzarret.

17 DE MARÇ

12.00 h Presentació dels nous vestits dels Armats de la Sang. L'acte tindrà lloc a l'Amfiteatre Romà.

21 DE MARÇ

20.00 h Conferència quaresmal: "L'Any de la Fe i les associacions de Setmana Santa", a càrrec de monsenyor Sebastià Taltavull Anglada, bisbe auxiliar de Barcelona. L'acte tindrà lloc a l'església de Sant Agustí.

Programa D'ACTES

2013

24 DE MARÇ, DIUMENGE DE RAMS

19.00 h Des de l'església de Natzaret, solemne viacrucis que, d'acord amb l'itinerari tradicional, es farà pel recinte murallat i acabarà a la S.E. Catedral, on serà venerat el Sant Crist la Sang, per retornar posteriorment a Natzaret. Els congregants han de portar vesta i gorgera.

25 DE MARÇ, DILLUNS SANT

10.30 h Missa Crismal, a la S.E. Catedral, presidida l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe de Tarragona i primat.

27 DE MARÇ, DIMECRES SANT

20.00 h Assistència del pas la Flagel·lació, acompanyat de congregants, aspirants i la Banda de Timbals del pas, a la processó del Dolor, que sortirà de l'església parroquial de Sant Joan.

Hi poden assistir tots els congregants i els aspirants que ho desitgin amb la vesta reglamentària. Esperem la vostra presència per acompanyar el pas.

28 DE MARÇ, DIJOUS SANT

19.00 h Solemne Ofici del Sant Sopar del Senyor. Tot seguit, torns de guàrdia d'honor dels Armats al Santíssim Sagrament.

29 DE MARÇ, DIVENDRES SANT

6.00 h a la S.E. Catedral, Sermó de Passió, predicat per l'Excm. i Rvdm. Dr. Jaume Pujol i Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat.

6.15 h Sortida dels congregants acompanyant el Sant Crist de la Sang, que es dirigiran a la S.E. Catedral, des d'on a les **6.30 h** sortirà el solemne viacrucis, que finalitzarà a l'església de Natzaret. Els congregants han de portar vesta i cucurulla.

12.00 h Solemne Acció Litúrgica i Veneració de la Creu, a la nostra església de Natzaret.

16.00 h Sortida dels Armats, que començaran a recollir els passos de les diferents confraries i germandats que participaran a la processó.

17.45 h Recollida del pas de la Soledat. Les aspirants i congregants poden acompanyar el pas de la Mare de Déu de la Soledat des del Col·legi d'Enginyers Industrials (c/ Escrivanies Velles) fins a la plaça del Rei.

19.30 h De l'església de Natzaret sortirà la tradicional **PROCESSÓ DEL SANT ENTERRAMENT**, declarada Festa tradicional d'interès nacional per la Generalitat de Catalunya i organitzada per la nostra Congregació, amb l'assistència de totes les confraries, gremis, congregacions i germandats de la ciutat.

30 DE MARÇ, DISSABTE SANT

18.30 h **PROCESSÓ DE LA MARE DE DÉU DE LA SOLEDAT**, organitzada per la Congregació de Senyores sota la Invocació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Mare de Déu de la Soledat, amb l'exercici de la Corona Dolorosa.

22.30 h Vetlla Pasqual a la S.E. Catedral, oficiada per Mons. Jaume Pujol i Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat.

8 i 9 D'ABRIL

18.00 - 20.00 h Recollida de vestes d'aspirants i congregants de la Congregació de la Mare de Déu de la Soledat. Lloc: seu de la Congregació (carrer Natzaret, núm. 1).

2 DE JUNY

Festivitat de Corpus Christi. Totes les senyores de la Congregació de la Mare de Déu de Soledat que vulguin poden assistir a la processó, al costat de la nostra bandera.

SETMANA SANTA 2013 HORARIS DE LITÚRGIES	ARXIPRESTATS DE TARRAGONA CENTRE I TARRAGONA PERIFÈRIA																		
	Catedral	Sant Joan Baptista	Santíssima Trinitat	Sant Francesc	Sant Pere Apòstol	Sant Pau	Sant Fructuós	Sant Pere i Sant Pau	San Cosme i Sant Damià	Santa Maria Ferràn La Móra	Santa Clara	Església del Carme PP.Carmelites	Església dels Sants Reis [Sant Agustí]	Església de Sant Antoni de Pàdua	Monestir de les Carmelites Descalces	Santa Maria [Bonavista]	Sant Salvador	Sant Josep Obrer [Torreforta]	Santa Tecla [Camp Clar]
DIUMENGE DE PASSIÓ (Rams) Benedicció dels Rams i Missa																			
	11:00 (Ben. dels Rams i missa)		09:30	11:00			12:00 (Esgl. Par)	10:30	10:30 (Cutat. Residencial)	11:00 (Ferran i Tamarit)	19:00 (vigília) 9:30		11:45						
	12:45	12:00	12:00 (Ben. dels Rams i missa)	18:00	12:00	12:00	13:00 (Sgta. Cor)	12:00	11:30 (Molnars)	12:30 (La Móra)	11:00	12:00	13:00	12:30	11:00	11:00	11:30	11:00 (Ben. dels Rams i missa)	12:15
				19:30			18:00 (Sanitas)		13:00 (Loreto)		12:00 (Ben. dels Rams i missa)								
DILLUNS SANT Missa Crismal																			
	10:30																		
DIJOUS SANT Pòrtic al Triduum pasqual																			
Missa del Sant Sopar del Senyor	20:00	18:00					18:00 (Sanitas)			19:00 (La Móra)		17:00							
	20:00	20:00	18:30	19:30	20:00	20:00	20:00 (Esgl. Par)	20:00	19:00 (Loreto)	19:00 (Tamarit) 17:30 (Ferran)	19:30	19:00	19:00	19:00	19:00	19:00	20:00	19:30	20:00
Hora Santa		23:00	23:00	23:00	22:30	23:00	22:30	21:00	22:30 (Loreto)		22:30	21:00		22:00	22:00	22:30	21:00	Acabada la Celebració	21:00
Triduum pasqual																			
Primer dia del Triduum pasqual DIVENDRES SANT																			
Via Crucis	06:00 (La Sang)	10:00		09:00	10:00	10:00		10:00	00:15 (Loreto)		09:30	09:30	09:00	10:00	11:30	10:00	11:00	09:00	10:00
Celebració Litúrgica	12:00	15:30	12:30	12:00	12:00	13:00	12:00 (Esgl. Par) 16:00 (Sagrai Cor) 18:00 (Sanitas)	13:00	13:00 (Loreto)	12:00 (La Móra) 13:00 (Tamarit)	12:00	12:00	12:00	12:00	16:00	17:00 19:30 (Processó)	12:00	17:00	18:00
Segon dia del Triduum pasqual DISSABTE SANT PASQUA!																			
Vetlla Pasqual	22:30	22:30	22:00	22:30	21:00	23:00	18:00 (Sanitas) 22:00 (Esgl. Par)	23:00	22:30 (Loreto)	20:00 (Tamarit) 22:00 (La Móra)	22:30	20:00	22:00	22:00	22:00	22:30	23:00	22:00	23:00
Tercer dia del Triduum pasqual DIUMENGE DE PASQUA																			
	09:30	10:30	09:30	11:00	10:30	09:30	10:00	10:30	10:30 (C. Resid.) 11:30 (Molnars)	11:00 (Ferran i Tamarit)	09:30	11:30	09:00	11:00				09:00	
	11:00	12:00	12:00	18:00	12:00		11:00	12:00	13:00 (Loreto)	12:30 (La Móra)	11:00	12:30	13:00	12:30	11:00	11:00	11:30	11:00	12:15
	12:30	20:00		19:30			13:00 (Sagrai Cor)		17:30 (S.Llevant) 19:00 (Loreto)		12:00	19:00	20:00	19:00				19:00	

REPSOL

JUNTA DIRECTIVA

President:	Monsenyor Miquel Barbarà Anglès
Priora:	Sra. M. Dolores Nolla Tapias
Vicepriora:	Sra. Dolors Fontana Milà
Tresorera:	Sra. Montserrat Gabriel Costa
Secretària:	Sra. M. Antònia Blanco Segura
Vicesecretària:	Sra. M. Teresa Potau Mas
Majorala primera:	Sra. M. Assumpció Marsal Cavallé
Majorala segona:	Sra. Claustre Sevil Dasca
Majorala tercera:	Sra. Mercedes Vallvé Martí
Vicetresorera i vocal primera:	Sra. Rosó Teixell Cácharo
Vocal segona:	Sra. Joana Carrasco Forés
Vocal tercera:	Sra. Montserrat Domènech Figueras
Vocal quarta:	Sra. Gemma Brunet Las
Vocal cinquena:	Sra. M. Montserrat Amigó Garcés
Vocal sisena:	Sra. Sofia de Muller Mencos
Congregant honorífica:	Montserrat Boronat Inglés
(C. núm. 1)	

1	Montserrat Boronat Inglés	53	Mª Montserrat Ruiz Alsina	105	Mª Cristina Vidal Pedrol
2	Carmen Alaix Sanroma de Martí	54	Mª Glòria Male de Pujol	106	Angeles Anguela Fa
3	Mª Rosa Gasulla Virgili Vda. Boada	55	Mª Dolores Argemí Elias Vda. Bisbal	107	Rosó Teixell Cácharo
4	Mª Josefa Prat Lopez de Salamero	56	Carmen Casas Ferré	108	Angelita de Muller de Tarradellas
5	Claustre Vallhonrat Llorach	57	Mª Teresa Pinilla Cano	109	Beatriz Merelo Sanromà
6	Josefa Adserias Pascual	58	Mª Teresa Fernández Giménez de Boronat	110	Mª Asunción Jané Rodríguez
7	Pilar Teixell Solé	59	Montserrat Serra Tutusaus	111	Pilar Banús de Vallvé
8	Josefa Mestres Vda. Gassó	60	Mª Dolores Castiñeira Vda Simo	112	Mª Rosa Mezquida Sans
9	Carmen Dols Cabré	61	Chitina García Pujol	113	Inmaculada Sevil Hevia
10	Manolita Segura Sanabria	62	Montserrat Costa Vda. Virgili	114	Inma Marsal Cavalle
11	Teresa Bondía Aguiló	63	Mª Rosa Perelló de Vallverdú	115	Mª Pilar Sanromá de Sánchez
12	Angelina Sordé Folch Vda. Sentís	64	Mercè Alegret Vda. Jané	116	Mercedes de Muller de Otero
13	Rosa March Vilalta Vda. Gasulla	65	Mª Luisa Pérez de Castanedo	117	Andrea Castellà Záforas
14	Carmen Güell Pasalodos	66	María Carulla de Ventosa	118	Mª Valentina Sotoca Cortés
15	Teresa Casanovas Pedra	67	Josefa Peguerols Vda. Ventura	119	Mª Elena Roselló Cavallé
16	Rosa Pedra Pons	68	Mª Dolores Esqué Ruiz	120	Rosa Margarita Roselló de Matas
17	Mª Cristina Güell de Pons	69	Mª Teresa Esqué Ruiz	121	Montserrat Dols Saperas
18	Montserrat Carballeira de Roca	70	Roser Mas Vda. Potau	122	Mª Teresa Alfaro Bozalongo
19	Mª Dolores Nadal Alaix	71	Mª Elisa Ferrándiz Garreta	123	Adelaida Papaseit Iborra
20	Mercedes Izquierdo Vda. Lopez Duque	72	Mª Montserrat Amigó Garcés	124	Paquita Baila Vda. Sanromà
21	Mª Angeles Bertrán Doce	73	Montserrat Company Ventosa	125	Montserrat Segarra Ferran
22	Juana Fa de Anguela	74	Rosa Mª García de Plana	126	Mª Teresa Graupera Arbos
23	Dolores Sans Vilalta Vda Mezquida	75	Núria Fossas Gil	127	Teresa Civit Rovira
24	Mª Josefa Dalmau de Morán	76	Mª Alicia Castro Mercader	128	Mª Angeles Peralta Maestrejuán
25	Rosa Martí de Durán	77	Montserrat Duch Vda. Salvat	129	Dominica Orea Herrán
26	Mª Josefa Jané Vda. Sanromà	78	Mª Elena Llurba Mateu	130	Mercedes Pujals de Martí
27	Carmen García Pujol	79	Mª Asunción Marsal del Fraile	131	Mª Carmen Sanromà Jané
28	Mª del Carmen Aixalà de Diego	80	Mª Asunción Roselló de Coler	132	Pilar Alió Borrás de Ricomà
29	Mª del Pilar Borrás de Alió	81	Trinidad Moreno de Romeu	133	Berta Malet Masalles
30	Isabel Garcés Cortes Vda. Amigó	82	Mª Dolores Nolla Tapias	134	Mª Concepción Ferré Porqueras
31	Mª Asunción Murtra Solé	83	Isabel Veciana Botanch	135	Helen Artigau Cots de Solé
32	Amelia Baixauli Echevarria	84	Mª del Carme Bosqué Ibañez de Marsal	136	Adelaida Espejo Iglesias de Palau Ribes
33	Pepita Rodríguez Fonts	85	Montserrat Tapias de Martínez	137	Mireia Espejo Iglesias
34	Montserrat Colet Sancho Vda. Sugrañes	86	Isabel Iglesias Pcurull	138	Mª Jesús Coll de Pallarés
35	Elvira Braña Pedrol	87	Mª Josefa Ferrer Fortuny	139	Teresa Galea de Carcolé
36	Marta González Pedrol de Escatllar	88	Mª Victoria Rimbau	140	Mª Antonia Blanco Segura
37	Mª del Pilar Fernández Labata	89	Mª Montserrat Bordas Cobo	141	Mª Claustre Sevil Dasca
38	Mª Teresa Arto de Juncosa	90	Mª Carmen Barriach de Juan	142	Mª Victoria Sevil de Caelles
39	Montserrat de Muller de Travé	91	Mª Pilar Fontana Milà	143	Ana Mª Sevil Dasca
40	Rosa Cácharo Vda. Teixell	92	Mª Dolors Fontana Milà	144	Mª Pilar Sevil Dasca
41	Mª Jose Andreu Bertran de Pastor	93	Mª Concepción Oribe Vda. Cañellas	145	Montserrat Iglesias de Ulloa
42	Mª Montserrat Gabriel Costa	94	Mª del Carmen Iglesias Goma de Espejo	146	Roser Potau Mas
43	Conchita Porqueras de Ferré	95	Mª Pilar Roselló de Seró	147	Mª Teresa Potau Mas
44	Mª del Pilar Escriu Cobos	96	Mª Dolores López Izquierdo	148	Marta Potau Mas
45	Margarita Prat Lopez de Mullerat	97	Mª Magdalena Roselló Cavallé	149	Patricia Tapias Ibañez
46	Mª Dolores Prat Lopez de Sevil	98	Rosalía Vallvé Navarro	150	Ana Mª Izquierdo Nadal
47	Mª Dolores Rafi Ollé	99	Mª Josefa Sanromá de Esquerrà	151	Montserrat Vendrell Durán
48	Lupita Cobos Herrera	100	Mª Teresa Banús de Martorell	152	Mª Josefa Sotoca Cortés
49	Mª Victoria Pedrol Vda. Bauxauli	101	Mª Teresa Aragonés Valls	153	Mercè Jané Alegret
50	Esther Ferré Dalmau	102	Francisca Moreso de Català	154	Mª Carmen Martí Viamonte de Terraza
51	Pilar Ruiz de Lopez	103	Mª Asunción Tarragó Guinovart	155	Mª Carmen Campo Gomicia de Gómez
52	Mª Antonia Escarré de Adseria	104	Isabel López Izquierdo de Potau	156	Mª Dolores Plana Gavalda

157	M ^a Pilar Aromir de Martí	209	Raimunda Olivé Vda. Pallach	261	M ^a Belén Ansuaga Sentís
158	M ^a José Salamero Prat de Piera	210	Josefina Oriol Baiguet Vda. Massó	262	Gloria Salvat Duch
159	M ^a Montserrat Jané Alegret	211	M ^a Macarena Mañas Sentís	263	M ^a Leticia Mañas Sentís
160	M ^a Luisa Castanedo Pérez	212	Paloma Prat Fontana de Juarrero	264	Montserrat Fortuny Grau
161	Mercedes Palomino Vda. Sales	213	Ana M ^a Dasca i de Moxó	265	Xandra Tarragó Amigó
162	Montserrat Carrasco Solà	214	Alicia de Muller Mencos	266	Concepción Enseñat Aznar
163	Natalia Mañas Sentís	215	M ^a Teresa Mallafré Valero	267	Juani Franco Martínez
164	Eulalia Potau Mas	216	Paquita Boltó de Bella	268	Pilar Serrano Coll
165	M ^a Mercedes Ferré Porqueras	217	M ^a Claustre Magallón Vidal	269	Beatriz Satué Vallvé
166	Ana Salamero Prat	218	Rosalía Cusidó de Maseras	270	Laura Passiti Franquet
167	Marta Salamero Prat de Henere	219	Juana de Aróstegui de Monravá	271	Adela Tapias López de Rodríguez
168	Teresita Prat Fontana	220	Teresa Martí Aromir	272	Ana M ^a Tasiais Vidal
169	Montserrat Vilà Miquel	221	Carmen Queralt Fontanals	273	Ana M ^a Lop Vaquero
170	Montserrat Potau Mas	222	Amparo Cajigao Grau Vda. Mallafré	274	M ^a Dolores Gras Sanz
171	M ^a Victoria Espejo Iglesias de Gómez Iturriaga	223	Amparo Mallafré Cajigao	275	Amparo Brú Gómez
172	Inés Solichero Roselló	224	Julia Tapias de Tresseres	276	Magda M ^a Moya Fortuny de Nin
173	Soledad Sánchez Yepes	225	Mercedes Tapias Albiac	277	Magda M ^a Nin Moya
174	M ^a Carmen Fortuny Grau	226	M ^a Teresa Campanera Perramon	278	M ^a Victoria Nin Moya
175	M ^a Dolores Castellà Zàforas	227	Angela Simó Gibert	279	Isabel Miró Berrocal
176	M ^a Jesús Pallarés Coll	228	Francina Marcó Nieves	280	Rosa M ^a Ricomà Vallhonrat
177	Montserrat Alegret Vda. Lleixà	229	Lolita Donat de Gomis	281	Matilde Rodríguez Entero
178	Mercedes Alegret de Bou	230	Montserrat Coll de Serrano	282	M ^a Pilar García Medrano
179	M ^a Luisa Alegret Combalia	231	Josefa Gassó Mestre	283	Ana M ^a Brú Gómez
180	Carmen Alegret de Martí	232	M ^a Rosa Robert Cardona de Virgili	284	Marta Cassany Virgili
181	Beatriz de Muller Mencos	233	Yolanda Roca Chesa	285	Joaquina Aznar Bielsa
182	Sofia de Muller Mencos	234	Ines Potau Mas	286	Olga Robledo Artigau
183	Chitina Bardají Ruiz	235	Angeles Escobar Garrido	287	Carolina Caelles Sevil
184	Montserrat Boada Gasulla	236	M ^a Juana Zaragoza Gras	288	Sandra Moncunill Sevil
185	Antonia Fontanilles de Ribé	237	Josefa Cañellas Horta	289	Isabel Potau Mas
186	Natividad Tomás Francesch	238	M ^a Dolores Lafuente Alonso	290	Isabel Serrano Coll
187	M ^a del Carmen Ferrer Egea	239	M ^a Pilar Serrano de Pallarés	291	Sandra Pinilla Andreu
188	M ^a José Guillén de Solé	240	Esmeralda Sevil Gomis de Belmonte	292	Cristina Figueras Gras
189	M ^a del Mar Prat Fontana	241	Montserrat Sevil Gomis	293	Lourdes Panadés Grau
190	M ^a Claustre Salvat Duch	242	Juana Recasens Bases	294	M ^a Dolores Roquet-Jalmar Ensesa
191	Alicia Roca Carballeira	243	Carmen Vericat Royo	295	Natalia Segura Pérez
192	M ^a Angeles Hernandez-Sanahuja Anguera	244	M ^a Teresa Rodríguez Monteverde de Jané	296	M ^a Dolores Cirujeda Mercadé
193	Rosa Margarita Hernandez-Sanahuja Anguera	245	Gertrudis Martí Aromir	297	Montserrat Virgili Dalmau
194	Maite Dasca i de Moxó	246	Cristina Lleixà Alegret	298	Montserrat Virgili Costa
195	M ^a Carmen Alvarez de Aguiló	247	M ^a Victoria Rosell Rimbau	299	M ^a Cinta Pons Mestres Vda. Esporrín
196	Júlia Rovira Murillo	248	Cristina Satué Vallvé	300	Dolores Amigó Iglesias
197	Angeles Campo Gomicia de García	249	Mercedes Vallvé Martí	301	Antonia Bosch Rillo
198	Montserrat Tomás de Pepió	250	Carmen Trillas García	302	M ^a Isabel Colet Solé
199	M ^a Elena Donoso Mezquida	251	Sara Guardia Catalán	303	M ^a José Colet Solé
200	M ^a Angeles Roca Carballeira	252	Rosa M ^a Solé Rubio	304	Ventura Soler Finet
201	Carmen Lou Morrón	253	Teresita Fontana Bertrán Vda. Prat	305	Mercedes Pinós de Farrè
202	Carmen Bernabé Serra	254	Lourdes Gras Virgili	306	Marta Gago Panadés
203	Emma Blanco Zarate de Prat	255	M ^a Glòria Vallvé Garcia de Solé	307	Araceli Carrasco Muñoz
204	M ^a Dolores Larrubia de Julve	256	Tecla Reig Monclús	308	Teresa Blanco Segura
205	M ^a Rosa Budesca Aguiló	257	Magda Bernaus Pascual	309	Carmen Blanco Segura
206	Ana M ^a Queralt Fontanals	258	Carmen Calvo Huguet	310	Inmaculada Bea Ribes
207	Núria Gómez Porta	259	Rosa M ^a Capdevila de López	311	Cristina Pinilla Andreu
208	M ^a Emilia Bautista Figuerola	260	M ^a Dolores Andreu Salomó	312	Patricia Marsal Bosqué

313	Olivia Merelo de Barberá Roig	365	Ana Mª Salazar Echevarria	417	Esther Andreu Sevil
314	Asunción del Fraile Marsal	366	Marta Serrano Coll	418	Adela Rodríguez Tapias
315	Cristina Marsal Periz	367	Núria Mercadé Casanova	419	Teresa Esqué Englund
316	Mercedes Monravá Aróstegui	368	Ana Mª Bea Ribes	420	Sandra Simó Blanco
317	Marta Gómez Masdeu	369	Josefa Samper García	421	Aurelia Marsal Ricomà
318	Beatriz Rosell Rimbau	370	Francisca Adell Pérez	422	Carlota Ferrándiz Mallafré
319	Beatriz Pino Roca	371	Isabel Moreno Lara	423	Begoña Ferrándiz Mallafré
320	Almudena Aymat Satué	372	Ana Estopá Navalón	424	Mª Mercedes Tresserras Tapias
321	Maria Martí Solé	373	Mª Teresa Carcolé Vidal	425	Montserrat Turrión Simó
322	Mª Eugenia Gabriel Lop	374	Maruja Ballarín Sarrablo	426	Mónica Huber Potau
323	Paquita Pons Saperas	375	Juana Villalobos Gragera	427	Cristina Solé Guillén
324	Lidia Alcalde Cugat	376	Anna Lladó Madico	428	Verónica Tapias Zaragoza
325	Sílvia Serres Soler	377	Pilar Cortés Palau	429	Zoa Ferrándiz Sanromà
326	Natalia Serres Soler	378	Montserrat Sentís Tamburini	430	Ana Vallvé Fontana
327	Elisabeth Benítez Gispert	379	Dolores Juncosa García	431	Inés Potau López
328	Mercè Pallach Olivé	380	Eva Tarragó Amigó	432	Alejandra Vives Sanromà
329	Mª Dolores Nogués Vall	381	Natalia Solé Artigau	433	Iraida Belmonte Sevil
330	Modesta Pozuelo Molina	382	Alejandra Marsal Bosqué	434	Carla Belmonte Sevil
331	Pilar Pozo Pozo	383	Agueda del Fraile Marsal	435	Mª Cristina Aleu Pérez-Gramunt
332	Carmen Velasco Muñoz	384	Núria Marsal Periz	436	Inés Solé Guillén
333	Carmen Junquera Burdeos	385	Meritxell Baches Serra	437	Mireia Aymat Satué
334	Inmaculada Romero Garcia	386	Natalia Turrión Simó	438	Rosa López Capdevila
335	Mª Pilar Adserà Gebellí	387	Núria Alegret Fontana	439	Gabriela Micó Recasens
336	Sagrario Pozo de Vila	388	Mª Carmen Morán Dalmau	440	Elisenda Lloret Ollé
337	Montserrat Doménech Figueras	389	Mª Mercedes Boronat Fernández	441	Sofia Gasull Guardia
338	Maria Prim Carrasco	390	Núria Gabriel Lop	442	Elisa Marrugat Ferrándiz
339	Natalia Triguero Prim	391	Maria Pino Roca	443	Judith Nadal Gras
340	Olga Salas Torrents	392	Belén Brú Roig	444	Mª Teresa Boronat Fernández
341	Marta Artigau Cots	393	Mónica Sabaté Amenós	445	Miriam Pinilla Andreu
342	Mª Camino San Román Castanera	394	Yolanda Triguero Prim	446	Alicia Saez Vives
343	Elisenda Segura Pérez	395	Noelia Llitrà Dalmau	447	Núria Rodríguez Tapias
344	Josefina Valldosera Moreno	396	Beatriz Solé Artigau	448	Laura Gabriel Lop
345	Magda Martí Mercadé	397	Nerea Combalia San Román	449	Marta Gabriel Lop
346	Mª Carmen Andrés Pueyo	398	Alejandra Pastor Andreu	450	Ana Fortuny Tasias
347	Rosa Mª Torres Queralto	399	Christine Vaucouloux Esqué	451	Maria Fortuny Tasias
348	Rosa Mª Matute Piñol	400	Alba Colet Roselló	452	Mª Victoria Fabregat Sevil
349	Mª Concepción Gosálvez Roca	401	Carlota Vallvé Banús	453	Marta Piqué Chacón
350	Pilar Jané Vda. Mestres	402	Helene Vaucouloux Esqué	454	Mª Isabel Fortuny Miró
351	Guadalupe Queralto Domingo	403	Mª Camino Combalia San Román	455	Mertixell Anglès Brú
352	Maria Solé Forné	404	Mª Victoria Esquerra Sanromà	456	Montserrat Anglès Brú
353	Francisca Gras Vendrell	405	Cecilia Julve Larrubia	457	Montserrat Martí Rodríguez
354	Elena Rivas Llitas	406	Marta Huber Potau	458	Montserrat Martorell Salort
355	Teresa González Masdeu	407	Laura Huber Potau	459	Clara Tarradellas de Muller
356	Vicenta Bartolí Merola	408	Emma Prat Blanco	460	Rocio Ramos de Muller
357	Ana Vives Sendra de Saez	409	Núria Prat Blanco	461	Gemma Samper Virgili
358	Mª Teresa Moya Fortuny de Farré	410	Anna del Fraile Marsal	462	Laia Sentís Virgili
359	Natividad Ramírez Giménez	411	Anna Vilà Tapias	463	Mª Dolores de Muller y de Montemayor
360	Mª Luisa Pastor Andreu	412	Maria Adserias Escarré	464	Araceli Salvadó Carrasco
361	Mª Teresa Combalia San Román	413	Ana Franco Martínez	465	Montserrat Salvadó Carrasco
362	Mª Teresa Martorell Banús	414	Montserrat Bella Boltó	466	Mª Claustre Costa Albiol
363	Mónica Julve Larrubia	415	Cristina Caelles Sevil	467	Núria Caparrós Pons
364	Araceli Caelles Sevil	416	Mona Moncunill Sevil	468	Mariona Martí Represa

469	Rosa M ^a Pintado de Aizpuru	521	M ^a Francisca Dalmau Massó	573	Maria Jiménez López
470	Bárbara Pintado Duch	522	Magdalena Pons Solé	574	Cristina Casas Roca
471	Mónica Benito Gázquez	523	M ^a Rosa Moncusí Ollé	575	Isabel Bacarizo Giménez
472	Montserrat Adán Doménech	524	M ^a Rosa Ciurana Moncusí	576	Isabel Berrocal Amela
473	M ^a Montserrat Boada March	525	Rosa Picornell Ciurana	577	Alegria Miró Berrocal
474	Celia García Jané	526	Dolors Amell Pons	578	Ana Miró Berrocal
475	Soledad García Gorbeña	527	Tatiana Belmonte Sevil	579	Inmaculada Miró Berrocal
476	Carlota Sánchez Sanromà	528	Pepa Sentís Maríné	580	Maria Egoscozabal Solé
477	Elisabeth Voltas Vallvé	529	Adelaida Gómez de Iturriaga Espejo	581	Maite Egoscozabal Solé
478	Mónica Orea Velasco	530	Roser Costa Albiol	582	Ana Jané Oliván
479	Alba Calderón Marsal	531	Núria Voltas Vallvé	583	Elena Arqued Jané
480	Julia Marsal Ricomà	532	M ^a Teresa Rivelles Blanco	584	Blanca Jané Oliván
481	Maria Combalia San Román	533	Isabel Salvadó Padreny	585	Rocio Arqued Jané
482	Glòria Pino Roca	534	M ^a Luisa Izquierdo Nadal	586	Esther Moreno Hill
483	Anna Potau Bustamante	535	Sandra Lleixà Alegret	587	Isabel Pigem Ricart
484	Cristina San José Méndez	536	Teresa Rimbau Prat	588	Júlia García Jané
485	Vanessa San José Méndez	537	Cristina Juarrero Prat	589	Núria García Jané
486	Anna Martí Represa	538	Paula Piera Salamero	590	Olga García Jané
487	M ^a Amelia Sentís Masllorens	539	Diana Piera Salamero	591	Florentina Penco Bermejo
488	Gemma Mas Sotoca	540	Carla Henere Salamero	592	Carne Tamburini Trallero
489	Irene Potau López	541	Patricia Salamero Hostench	593	Josefa Figueras Trillas
490	Elena Gallego López	542	Blanca Juan Bariach	594	Montserrat Dalmau Cortés
491	Eva Pijuan Robledo	543	M ^a del Mar Basco Cuadrada	595	Montserrat Aleu Pérez-Gramunt
492	M ^a Belén Cabré Pérez	544	Ana Basco Cuadrada	596	M ^a Pilar Aleu de Grau
493	Cristina Savin Vidal	545	M ^a Teresa Gutierrez Carrera	597	M ^a del Mar Vives Segarra
494	Clara Savin Vidal	546	Juana Robert Cardona	598	M ^a Carmen Vallvé Alvarez
495	Elena Ulloa Iglesias	547	Natalia Caballero Pavon	599	Eva Lourdes Vallvé Alvarez
496	Sofia Vilá Pozo	548	Elisabeth Castell Mallafré	600	M ^a Antonia Ferrer Martínez
497	Montserrat Solano Prats	549	Rosa M ^a Torres Fernández	601	Angela M ^a Molina Pino
498	M ^a Teresa Franquet Sugrañes	550	Maria Elias Riera	602	Silvia M ^a Sancho Roca
499	Marta Ricomà Alió	551	Núria Pijuan Robledo	603	Carla Aymar Potau
500	Miriam Ricomà Alió	552	Irene Pijuan Robledo	604	Anna Mateu Morelló
501	M ^a del Mar Roig Elias	553	Laura Gilisbars Pons	605	Núria Alfaro Mateu
502	M ^a Cruz Goñi San Miguel	554	Margarita Garijo Sadurní	606	Clara Rubio Sanromà
503	Pilar Gascón Sotoca	555	Natividad Murtra Solé	607	Beatriz de Castro Espejo
504	Montserrat Riba Garcés	556	M ^a Carmen Domingo Belando	608	Esther Sentís Pijuan
505	Montserrat Garcés Altadill	557	Silvia Montalban Granero	609	Filomena Sentís Masip
506	Mercedes Dalmau Massó	558	Ana Calvo Elias	610	Mercedes Donoso Mezquida
507	Rocio Llitrà Dalmau	559	Marta Perez Noguera	611	Isabel Vallvé Domingo
508	Rosa Catalán Cazorla	560	Celia del Diego Tomás	612	Alicia Vallvé Domingo
509	Almudena López Panisello	561	M ^a Rosa Carola Cosials	613	Francisca Figueras Simó
510	Mónica Busquets Martí	562	Francisca Ayala Parejo	614	Marina Vives Blanco
511	Claudia Teixell Aleu	563	M ^a Pilar Sarroca Mañé	615	M ^a del Pilar Solano Prats
512	Rosana Combalia San Román	564	Ana M ^a Fabregat Sarroca	616	Beatriz Solano Bilbao
513	Maria Cinta Güell Signes	565	Mercedes Mañós Gonzalbo	617	Montserrat Domingo Saigi
514	Meritxell Borrás Bové	566	Antonia Caparros García	618	Mercedes Dexeus Domingo
515	Montserrat Pijuan Cascón	567	Marta Callao Guim	619	M ^a Teresa Chillida Ronchera
516	Marta Cascón Goñi	568	Bárbara Guim Llovet	620	Teresa Gené Escoda
517	M ^a Luisa Torres Sanz	569	M ^a Victòria Guinart Mateu	621	Rosa Bigorra Fernández
518	Teresa Fabregat Nuet	570	Cristina Montalban Fabra	622	Marta Hernández Anadón
519	Carmen Fabregat Nuet	571	Pilar Gázquez Jurio	623	Elisenda Morales Bigorra
520	Miriam Fernández de Caleyá Dalmau	572	Concepción Fabra Lluch	624	Mar Ulloa Iglesias

625	Virginia Martí Llaurado	677	M ^a Cristina Barrera Aluja	729	Agustina Granadero Monjo
626	M ^a Dolors Comas Andreu	678	Marta Balaña Lucena	730	M ^a Dolores Bosch Gutiérrez
627	Isabel Domingo Martí	679	M ^a Pilar Zarate Sánchez	731	Maria Doménech Mezquida
628	Júlia Solé Guillen	680	Ariadna Arola Brunet	732	M ^a Dolores Zaforas Vda. Castellà
629	Alejandra Henere Salameo	681	Alejandra Arola Brunet	733	Andrea Losada Castellà
630	Raquel Maset Gaya	682	Alicia Benitez Gispert	734	Patricia Murphy Prat
631	M ^a Carme Panadés Ferrer	683	Mercedes Dalmau Cortes	735	Araceli Anadon Esquiroz
632	Ana Hernández Panadés	684	Marta Dalmau Roig	736	Anna Pedraza Vidal
633	Leyre Ucha Alfaro	685	Anna Riola Colet	737	Carla Jané Oliván
634	Eulalia Gené Fleix	686	Aleyda Carrillo Olivé	738	Marisé Odena Rosell
635	Nuria Martí Nieto	687	M ^a Victoria Grau-Aleu Pérez-Gramunt	739	Marina Vallvé Odena
636	M ^a Cinta Andreu Faiges	688	Blanca Escatllar González	740	Marta Vallvé Odena
637	Glòria Rovira Martí	689	Núria Escatllar González	741	Carmen Ochoa Calvo
638	Blanca Martí Garrido	690	Núria Valldosa Escatllar	742	Gabriela Vallvé Ochoa
639	Cristina Martí Sirvent	691	Carlota Lozano Alsina	743	M ^a Teresa Martí Estrada
640	Isabel Rovira Martí	692	M ^a Mercedes Saiz Murillo	744	Josefina Navarrete Castellví
641	M ^a Merce Gené Sanahuja	693	Ingrid Alvarez Montalbo	745	Ana M ^a Ramos Gómez
642	Yolanda Casas Roca	694	Miriam Alvarez Montalbo	746	M ^a Dolores Delclós Teixidó
643	Mercè Gea Sales	695	Laura Pons Estradé	747	Ana Cristina Campón Ferreras
644	Mónica Climent Pomes	696	Alba Boronat Pons	748	M ^a Luisa Sanz Herraiz
645	Ana Ondiviela Bozalongo	697	M ^a del Mar Pons Estradé	749	Cristina Peña Güell
646	M ^a Joana Carrasco Forés	698	Sonia Boronat Pons	750	Josefa Fabregat Nuet
647	Teresa Brú Sales Vda. Rovira	699	Iris Pons Romeu	751	Alexandra Micó Albarracín
648	M ^a Soledad Aparicio Palazuelos	700	Marta Escatllar González	752	Anna Micó Albarracín
649	M ^a Concepción Ibars Simó	701	Marta Grau Carrasco	753	Anna Carme Albarracín García
650	M ^a Claustre Arribas Ibars	702	Sonia Grau Carrasco	754	M ^a Angeles López Domínguez
651	Belén Ramos de Muller	703	Núria Rubio Gómez	755	Antonia Gómez Botella
652	Gloria Albacar Sancho	704	Pilar Icart Perelló	756	Anna Vives Blanco
653	Ainara Múgica Ribas	705	Joana Serra Virgili	757	Blanca Ondiviela Bozalongo
654	Carme Basora Canals	706	Gemma Brunet Las	758	Gabriela de Castro Espejo
655	Laura Val Corominas	707	Andrea Jordà Martínez	759	Mercè Marín Ferrer
656	Mercè Roldan Poy	708	Sonia Mestre Martínez	760	M ^a Dolores Duch Bové
657	Esther Salvadó Roldan	709	Maria Dolores Signes Ruiz	761	Maria Pluvinet Duch
658	Sílvia Salvadó Roldan	710	Lourdes García Amate	762	Josefa Lerin Abellà
659	Ana Pallarés Coll	711	Arantxa Siendones Bordas	763	M ^a Antonia Morros Lucas
660	M ^a Rosa Company Ventosa	712	M ^a Carmen Alonso Fontbona	764	Juana García Sánchez
661	Rosa Frisach Domadel	713	Susana García Alonso	765	Rosa Carme Segalà Capdevila
662	Elodia García Frisach	714	Beatriz Fontenla Aguinaga	766	Ester Sanz Herraiz
663	Eliabeth Aranda Núñez	715	Juana Elena Fontenla Aguinaga	767	Ana Teresa Sanfiz Sancho
664	Ana L. Bozalongo Antóniazas	716	Josefa Toset Brú	768	Marta Romeu Morera
665	Alejandra Vallvé Banús	717	Assumpta González Garces	769	Belen Noguera Mutlló
666	Silvia Peña Güell	718	Elisenda Joglar Huber	770	Josefa Jiménez Giraldez
667	Judith San José Mendez	719	Maria Joglar Huber	771	Consol Güell Querol
668	Montserrat Nieto Roldan	720	Covadonga Joglar Huber	772	M ^a Cristina Pons Güell
669	Ana Borrull Riera	721	Irene Huber Company	773	Ruth Pons Romeu
670	Maria Llobera Calaf	722	M ^a Angeles Aguar Ferriz	774	Marta Bonillo Segalà
671	Montserrat Mallafre Gázquez	723	M ^a Mercè Martorell Comas	775	Aida Bonillo Segalà
672	Pilar Cusido Miró	724	Clara Matas Roselló	776	Dolors Andreu Prats
673	Ana Castell Mallafre	725	Andrea Englad Roselló	777	Mariona Brull Andreu
674	Amalia Palau Gual	726	Mercedes García Forcada	778	Carla Helena Bría Montcusí
675	Puri Gervas García	727	Begoña Parra García	779	Mireia García Bernaus
676	Henar Vendrell Gervas	728	M ^a Teresa Fernández Leal	780	Eugenia Aymat Castresana

781	Dolors Diaz Muniz	833	Cristina Muñoz Melich	885	Pilar Eloisa Vives Turegano A
782	Cinta Gavalrà Seriol	834	Gemma Alvaro Polo	886	Manoli Jiménez Guerra
783	Inma Gavalrà Seriol	835	Cynthia Queralt Alvaro A	887	Esther Socías Balada
784	Isabel Soriano Perea	836	Alicia Batlle Carbó	888	Mireia Ventura Ripoll
785	Paula Baena Zarate	837	Ana Mª Fontanals Bonet	889	Concepción Olivera Martínez
786	Maria Boada Gea	838	Ines Calderón Satué A	890	Clara Pons Estradé A
787	Mª Dolors Torres Eguiluz	839	Natalia Artero Boronat	891	Isabel López Oliva
788	Mª Neus Torres Eguiluz	840	Maria Sabaté Sabaté	892	Clàudia Ibarz Gasull A
789	Laura Sales Palomino	841	Mª Pilar Bote Vidal	893	Montserrat Aleu Calvet
790	Maria Mullerat Pigem	842	Vanessa Tierraseca Matute	894	Mª Mar Fernández de Caleyá Dalmau
791	Núria Domingo de Mullerat	843	Rosa Mª Tierraseca Matute	895	Ana Gutiérrez Fernández de Calella
792	Roser Peiró de Mullerat	844	Paula Fortuny Ardanuy A	896	Maria Espejo Liso
793	Sílvia Fuster Mateu	845	Mª Cinta Itarte Rabada	897	Olga Montagut Galimany
794	Anna Labata Marco	846	Gemma Marchena Angos	898	Mª Victoria Arbeloa Rigau
795	Rosa Mª Batet Alonso	847	Mireia Marchena Angos	899	Ana García Anguela
796	Inmaculada Ribalt Muñoz	848	Joana Angos Mirantes	900	Marta Ribas Sánchez A
797	Mª Josefa León Rebollo	849	Esperanza Porqueras Queralt	901	Mª Carmen Mendez Moreno
798	Dolores Miquel Serrano	850	Irene Oliveira Capa	902	Sónia Alvarez Borrás
799	Rafaela Roman Marín	851	Teresa Leiva Villalba	903	Pepita Sugrañes Aleu
800	Mónica Tarragon Peralta	852	Esther Ventura Dalmau	904	Ana de la Guerra Palacios
801	Mª Carme Mir Felip	853	Josefa Girona Gil	905	Maria Sevil de Llobet A
802	Mª Dolores Sans Vidal	854	Andrea Fernández Soto	906	Núria Mullerat Domingo
803	Purificación López Segura	855	Aida Braña Picó A	907	Montserrat Ribas Montilla
804	Maria Ferrando Babot	856	Natalia Lacasa Vidal	908	Francisca Calbet Soliano
805	Miriam Salvadó Agustín	857	Elvira Ballester Garris	909	Berta Riquelme Dalmau A
806	Julia Robledo Carrió	858	Ana Pérez Romero	910	Ana Riquelme Dalmau A
807	Elisabeth Arribas Ibars	859	Maria Murguía Benitez	911	Mª Dolors Cirugeda Ferraté
808	Emma Torralbo Avila	860	Yasmina Solé Carolá	912	Mª Pilar Pera Bajo
809	Mª Isabel Martínez Blanco	861	Diana Solé Carolá	913	Mercedes Torrents Antón
810	Sonia González Ollé	862	Núria Borrull Riera	914	Laia Baranera Pinilla A
811	Pilar Ortiz de Paz	863	Silvia Borrull Riera	915	Andrea Guasch Pinilla A
812	Laura López Vendrell	864	Loli González Felix	916	Natalia Dalmau Roca A
813	Paula Cristobal Sanz A	865	Clàudia Segarra González	917	Carmen Vargas Zafrá
814	Trini Pérez Yeste	866	Ana Mª Terceño Gómez	918	Brigitte Urzaiz Palau
815	Ana Ardanuy Fortuny	867	Beni Baviera Calero	919	Mª Pilar Borrás Marco
816	Araceli Gómez López	868	Mª Carmen Franqueza Roca	920	Violant Andreu Salla A
817	Mª Inmaculada Vendrell Blanco	869	Emilia Preciado Maydeu	921	Anna Mª Bayerri Margalef
818	Mª Carmen Ollé Trias	870	Mª Luz del Amo Clari	922	Marta Vidal Jorda
819	Mª Carmen Duch Torrelles	871	Francisca Josefa March Roca	923	Ana Tous Aymat A
820	Mª del Mar Riola Bardají	872	Teresa Llurba Cunillera	924	Magda Mestre Castells
821	Marina Llorach Salvadó	873	Marta Buera Potau	925	Clara Medina Valles
822	Patricia Escarre Nin	874	Marina Buera Potau	926	Clara Mullerat Peiró A
823	Anna Baviera Calero	875	Maria Balañá Lucena	927	Judith Queralt Solé A
824	Júlia Mullerat Domingo A	876	Yaiza de la Cruz Morán A	928	Anabel Hernández Anadón
825	Clàudia Mullerat Domingo A	877	Inmaculada Alvarez Martinez	929	Ariadna Lucena Vargas A
826	Mª Rosa Casellas Andreu	878	Teresa Blasco Viñes	930	Núria Ballart Alujas
827	Glòria Domènech Virgili	879	Mª Carmen Olivera Martínez	931	Ignacia Alujas Golarons
828	Anna Mª Pons Estradé	880	Josefa Martínez Martínez	932	Laura Guinovart Castan
829	Teresa Aguinaga Fernández	881	Rosa Mª Almagro Roselló	933	Ana Gutiérrez Abad
830	Marina Aznar Sanchis	882	Núria Espinet Degracia	934	Carlota Fortuny Ardanuy A
831	Núria Giralte Miquel	883	Laura Ventosa Andreu	935	Maria Ribé Rufa
832	Paula Calderón Satué	884	Inmaculada Llauredó Grau	936	Anna Valldosera Escatllar

937	Núria Flavià Gaya	989	Aurelia Delgado Gómez	1041	Alisa Gil Queralt A
938	Montserrat Pomerol Sanchez	990	Pascuala Falcó Hornos	1042	Montserrat Llurba Borrull
939	Inma Figuerola Martorell	991	Marta Castaño Vargas A	1043	Sofia Salvat Argany A
940	Clàudia Climent Figuerola	992	Clàudia Alvarez Florez	1044	Mª Dolors Forcadell Masdeu
941	Elia Climent Figuerola	993	Rosa Franquet Roig	1045	Maria Lorenzo Sanchez
942	Nefertari Picó Plaja A	994	Leyre Rovirosa Rodríguez	1046	Vinyet Salvado Ruiz A
943	Ana Montserrat Boronat Sánchez	995	Elena Mas Salguero	1047	Elisabeth Flores Calvet
944	Mª Pau Galera Hernandez	996	Angels Creus Tuebols	1048	Natalia Iriso de Mullerat A
945	Montserrat Hernandez Guasch	997	Maria Potau Mas	1049	Alicia Mullerat Iriso A
946	Marina López de Manuel A	998	Elia Figuera Pamies	1050	Mariona Mullerat Peiro
947	Mireia de Manuel Pradas	999	Maria Gimenez Llitrà A	1051	Quica Gay Sorrius
948	Mercè Pradas Cortina	1000	Claudia Rom Caelles A	1052	Alexandra Santamaria Gay A
949	Carlota Bozalongo Rion	1001	Antonia León Martínez	1053	Adriana Santamaria Gay A
950	Sonia Bozalongo Rion	1002	Helena Remy Panades	1054	Georgina Prat Marrase
951	Loli Rion Morató	1003	Clara Mohedano Ariño	1055	Patricia de la Paz Marsal A
952	Carmen Aguirre Parra	1004	Josefa Mohedano Amigo	1056	Carme Tous Aymat A
953	Dolores Almazán Ruiz	1005	Mª Carme Baiguet Solé	1057	Judith Heras Tuset
954	Mª Carmen Almazán Ruiz	1006	Mª Teresa Carné Horta	1058	Mª Teresa Romeu Alvarez
955	Mª Dolores Blanco Almazán	1007	Berta Coll Cabrera A	1059	Ruth Corominas Creus
956	Clara Adserias Hernandez A	1008	Antonietta Rovira Porqueras	1060	Ana Mª Mota Jimenez
957	Sílvia Adserias Hernández A	1009	Blanca Ribé Rufa	1061	Anabel Torrado Mota
958	Patricia Segarra Riola	1010	Mª Montserrat Rufa Gracia	1062	Beatriz Lopez Iparraguirre
959	Conchita Adsera Pardini	1011	Elena Aguilar Yxart	1063	Cristina Ballart Alujas A
960	Mª Antonia Solé Colom	1012	Montse Marti Estrada	1064	Blanca Garcia Ribes
961	Dolores Cabañero Albadalejo	1013	Tere Allue Torra	1065	Rosario España Gordillo
962	Marta Riera Borrull	1014	Cloe Labata Ferrandiz A	1066	Eva Cucharero España
963	Laia Bilbao Nadal A	1015	Natalia Piñol Suarez A	1067	Elisabet Cucharero España
964	Mª José Heras Tuset	1016	Mª Merce López Vendrell A	1068	Mireia Satue Socias A
965	Martina Labata Ferrandiz A	1017	Alejandra Palmira Hernandez Pastor A	1069	Mariona Arandes Busquets A
966	Ana Urzaiz López	1018	Emma Stephenson Pastor A	1070	Carol Arandes Busquets A
967	Belén Fernandez de Caleyá Ramiro A	1019	Lucia Satué Mas A	1071	Mª Dolors Masdeu Almenara
968	Júlia Adserà Flavià A	1020	Dolors Marti Seró A	1072	Marina Marti Triquell
969	Gracia Alvarez Murillo	1021	Laura Mallafre Gazquez A	1073	Lucia Gallego Bosch A
970	Mª Gracia Murillo Rodriguez	1022	Irene Perez Passiti	1074	Josefa Torres Martinez
971	Dolores Mª Tierraseca Matute A	1023	Susana Gonzalez Tost	1075	Mariangeles Acebes Gonzalez
972	Roser Mestre Cervero	1024	Mª Asuncion Tost Ortiz	1076	Maria Bella Ventosa
973	Josefina Badia Oller	1025	Mariona Baranda Gonzalez A	1077	Mª dels Angels Grau Bella
974	Patricia Musolas Farrell	1026	Mercedes Murillo Rodriguez	1078	Claudia Peyra Grau A
975	Esther Musolas Farrell	1027	Isidora Cisneros Mojio	1079	Nuria Alegre Franco
976	Mª Angeles Anguera Grau	1028	Yolanda Alabart Segura	1080	Laura Pardell Domínguez
977	Anna Serra Gabriel A	1029	Maria Nieves Alabart Segura	1081	Lidia Pardell Domínguez
978	Angelines Difeiro Iglesias	1030	Julia Caparros Cisneros	1082	Lidia Serra Gabriel A
979	Paula Lozano Alsina	1031	Rosa Mª Garcia Martinez	1083	Maria Fernandez Franco A
980	Cristina Aguiló Calaf	1032	Mª Antonia Rodriguez Vallejo	1084	Mª Montserrat Garcia Roca
981	Esther Plana Montserrat	1033	Ramona Gimenez Martinez	1085	Anna Tàrrago Garcia
982	Montserrat Simó Rovira	1034	Josefina Andreu Rodriguez	1086	Esther Pere Mas
983	Anna Culubret Gavalda	1035	Mertixell Jaquel Blasco	1087	Concepción Medina Bermejo
984	Clàudia Prat Ribé	1036	Filomena Rodriguez Vallejo	1088	Laia Batlle Cardó A
985	Rosa Mª Andreu Sabadell	1037	Irene Clara Guerrero Ramos	1089	Nuria Martinez Grau A
986	Elena Torras Marsal A	1038	Belen Villares Ferrandiz	1090	Julia Grau Tresserres A
987	Raquel Vidal López	1039	Alexia Palau de Ribes Espejo	1091	Maita Parrilla Vidal A
988	Ingrid Vidal López	1040	Aina Baranera Pinilla A	1092	Irene Roca Reixach

1093 Marina Guasch Pinilla A
 1094 Laia Musté Beltri A
 1095 Alba Musté Beltri A
 1096 Mariona Musté Salvado A
 1097 Maria Busquets Pluvinet A
 1098 Mercedes Muñoz Flores
 1099 Joana Serret Sanahuja
 1100 Elvira Sanahuja Rosell
 1101 M.Carme Vernet Bargallo
 1102 Elvira Ferrando Gomez
 1103 Helena Engracia de Lamoga Garcia-Morato
 1104 Ana Gonzalez Morales
 1105 Luisa Jorge Pizarro
 1106 Meritxell Alvarez Bayerri
 1107 Irene Fernandez de Caleyá Miquel A
 1108 Paula Fernandez de Caleyá Miquel A
 1109 Alba Piñol Moreno
 1110 Judith Garcia Muñoz A
 1111 Mariona Guasch Camacho A
 1112 Inés Lecuona Musolas A
 1113 Esther Juncosa, Vda. Musolas
 1114 Teresa Pego Gallego
 1115 Elena Yxart Montañes
 1116 Núria Pérez Martí A
 1117 Helena López Iniesta A
 1118 Núria Benedicto Ferrer A
 1119 M. Rosa Rebull Plà
 1120 Lúcia Parisí Ferrandiz A
 1121 Inés Ferrandiz Rabal A
 1122 Paula González Ferrandiz A
 1123 Maite Mullerat Peiró A
 1124 Megan McLaughlin de Mullerat
 1125 Claudia Sentís Esteban A
 1126 Aina Sentís Esteban A
 1127 Mª Victòria Forns Fernández
 1128 Alba Gómez Forns
 1129 Maribel Rubio Díaz
 1130 Georgina Garcia Rubio A
 1131 Montserrat Sanromá Pros
 1132 Ariadna Escatllar Suárez A
 1133 Mª Angeles Guerrero Pulido
 1134 Alexia Martínez Sevilla A
 1135 Mª Carmen Avellá Shaw
 1136 Lidia Villa Sánchez
 1137 Esperanza Villa Sánchez
 1138 Anna-Yangyi Vilà Morales A
 1139 Maite Folch Gavaldá
 1140 Maite Garcia Casañ A
 1141 Montserrat Butet Juncosa
 1142 Teresa Navarro Hernández A
 1143 Júlia Garcia Vela
 1144 Pilar Sabaté Garcia

1145 Mª del Mar Peláez Gaset
 1146 Mª Dolors Llaveria Miró
 1147 Carmen Nieves Fernaude Vela
 1148 Paula Seró Huber A
 1149 Susana Mullerat Iriso A
 1150 Begonia Lecuona Musolas A
 1151 Gloria Mila Roca A
 1152 Emma Alfaro Franqueza A
 1153 Carmen Jimenez Hurtado
 1154 Isabel Giró Lascano A
 1155 Alexandra Rion Marques A
 1156 Dolors Segura Bisbal
 1157 Mª Dolores Garabatos Bosch A
 1158 Cecilia Garabatos Bosch A
 1159 Elena Ventosa Andreu A
 1160 Mireia Perez Mallen A
 1161 Rosa Mª Rey Polo
 1162 Mariona Flores Sanchez
 1163 Laura Giralte Folch
 1164 Alba Carcelle Herrera A
 1165 Clàudia Marsal Escudé A
 1166 Angela Torras Marsal A
 1167 Clara Puigbo Marsal A
 1168 Rita Serra Marsal A
 1169 Carla Lozano del Fraile A
 1170 Ana Pérez Ferret A
 1171 Berta Samper Pérez A
 1172 Ariadna Gallego Serra A
 1173 Maria Isabel Da Conceicao Coelho
 1174 Marta Mendoza Fortuny A
 1175 Montserrat Molins Garcia A
 1176 Valentina Diaz Rubio
 1177 Joana Colet Rabassa A
 1178 Ivet Roch Colet A
 1179 Dolors Farriol Batalla
 1180 Cayetana Hernández Pastor A
 1181 Susana Fernández García
 1182 Ana Nonell Fernández A
 1183 Lluïsa Serres Cirujeda
 1184 Sara Tomàs Serres A
 1185 Berta Cerezo Huber A
 1186 Clàudia Castanera Micó A
 1187 Anna Colomines Montfort
 1188 Patricia Martí Asenjo
 1189 Maria de los Santos Torrecillas
 1190 Anna Maria Tarafa Camps
 1191 Laia Falcó Marrasé A
 1192 Laura Ortíz Lima A
 1193 Sofia Llanos Gasulla A
 1194 Montserrat Briansó Folgado
 1195 Marina Vendrell Briansó
 1196 Neus Vendrell Briansó

1197 Núria Vendrell Briansó A
 1198 Montserrat Piqué Vda. Boronat
 1199 Maria Creu Gómez Romero
 1200 Laura Sastre Nuñez A
 1201 Aurora de la Torre Trillo-Figuerola

ALTES

1202 Mercedes Forns Fernández
 1203 Raquel Lago Forns
 1204 Ana Isabel García Rodríguez
 1205 Blanca Fernández de Caleyá Dalmau
 1206 Maria José Olivera Martínez
 1207 Maria Gebellí Granell
 1208 Mónica Giménez Llitrà
 1209 Maria Vicario Jordà
 1210 Miriam Andreu Rodríguez
 1211 Maria Luisa Lima Carrasco
 1212 Clara Samper Pérez
 1213 Rosa Maria Pamies Poblet
 1214 Olga Rosario Boronat
 1215 Blanca García Carreño
 1216 Celia Josa Castillejo
 1217 Marta Vicario Jordà
 1218 Marina Alasà García
 1219 Judit García Pallarès
 1220 Maria Carmen Estupiñá Sánchez
 1221 Cristina Comes Fortuny
 1222 Laura Comes Fortuny
 1223 Sara Carrillo Valero
 1224 Laia García Pallarès
 1225 Adriana Grañó Marsal A
 1226 Pili Giné Andreu A
 1227 Inés Mendoza Fortuny A
 1228 Alexandra Cubells Moncunill A
 1229 Carla Seró Huber A
 1230 Paloma Prat Freijawes A
 1231 Elena Prat Freijawes A
 1232 Belén Marrón Reigosa
 1233 Daniela Carré Marrón A
 1234 Marina Carré Marrón A

Congregants difunts

Sra. Júlia Abad Barbarà de Nadal

Sra. Pepita Batalla Bernat

Sra. M. del Carmen Blanco González, Vda. Escudero

Sra. Trinidad Boronat de Martínez

Sra. Mercedes de Canals de Torres

Sra. Josefa Capa Balfegó

Sra. M. Teresa Cortés Nin, Vda. Sotoca

Sra. Enriqueta Echevarria Alomá

Sra. Maria Gomis Banús, Vda. Sevil

Sra. Mercedes Hernández- Sanahuja Anguera

Sra. M. Rosa Ibars Simó

Sra. M. Lluïsa Malé Carbó, Vda. Nadal

Sra. Juana M. Miquel Vérgez de Vilà

Sra. Carme Molas Roig, Vda. Barriach

Sra. M. Luisa Nebot Bessa

Sra. M. Concepción Organero, Vda. Mozo

Sra. Isabel Sanromá Tous

Sra. Maruja Solé Vallés de Colet

Sra. Glòria Tost Mallafre

El respecte a l'entorn,
a les persones,
als nostres costums,
a la tradició.

Per a nosaltres, és una prioritat.

Vivim la Setmana Santa

www.dow.com

Informe Públic de Tarragona

<http://www.dow.com/publicreport/2004/local/tarragona/index.htm>

Millorar la vida
dia a dia.

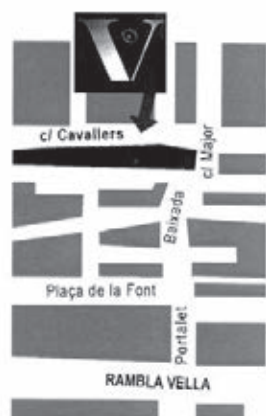
*Marca registrada - The Dow Chemical Company

C/ Sant Llorenç, 15 • Casc Antic Tarragona • Tel. / Fax 977 22 83 00

DEGVSTA

restaurant

www.degvsta.com
degvsta@degvsta.com

c/ Cavallers , 6
43003 Tarragona
t. 977 25 24 28
f. 977 22 44 51

Baqueira Beret - Tel. 973 64 43 50 - Fax 973 64 60 08
25598 SALARDÚ (LLEIDA)

CANSALADERIES

Plaça de la Font, 5
La Bocacalle, 2
43003 TARRAGONA
Tel. 977 23 42 03

Major, 4
Tel. 977 23 22 98
TARRAGONA

Restaurant

*Ca
l'
Òscar*

Pl. del Rei, 4 · Tel. 977 224 579 · 43003 Tarragona

Òptica Fullana

Rambla Nova, 88 • Tel. 977 234 251 • info@opticafullana.com • 43001 TARRAGONA

Escola oficial
reconeguda pel Ministeri
(BOE 13/5/7)
Centre Autoritzat
de Grau Professional
de Dansa per la
Generalitat de Catalunya

Passatge Cobos, 5
(al costat del Mercat)
43001 TARRAGONA
Tel. 977 21 86 26
Mòbil 630 931 793

H O T E L
Cosmos

Estanislao Figueras, 57
43002 TARRAGONA
Tel. 977 24 39 87
977 21 64 85
Fax. 977 24 89 33

www.hotelcosmostarragona.com
e-mail: info@hotelcosmostarragona.com

J. Jordà
CONFORT I DESCANS

Av. Catalunya, 22 C
Porxos (Cronista Sessè)
43002 TARRAGONA

Telèfon 977 22 76 15
Fax 977 22 83 16

FINQUES MARTORELL

M. Mercè Martorell i Comas

Venda i lloguer de pisos, apartaments i xalets
Venda i lloguer de locals comercials
Valoracions Immobiliàries
Peritatges Judicials

Rambla Nova, núm. 41, 2n 2a
43003 TARRAGONA
Tel. 977 245 272
Fax 977 245 547

Reial, 34 - Tel. 977 21 16 26
Pol. Francolí, pl. 26
Tel. 977 54 96 26 - Fax 977 23 70 05
43004 TARRAGONA

Ctra. N-340 km. 1.189
Tel. 977 66 15 16 - Fax 977 66 71 76
43700 EL VENDRELL

Av. de Jesús, s/n
Tel. 977 50 09 86 - Fax 977 50 46 51
43500 TORTOSA

GARATGE CONTINENTAL

PÀRQUING

Prat de la Riba, 10 i 12
43001 TARRAGONA

Tel. 977 21 17 26

Atelier Lafuente

Taller de Vitrall

Riera Miró, 80 · 43212 Reus (Tarragona)
Tel. 620 318 568 · atelierlafuente@tinet.cat

Fruites i Verdures

MAR

Arc de sant Bernat, 2
43003 TARRAGONA

Tel. 977 23 90 23

Successors de J. Moncunill

Fundat l'any 1939

Instal·lacions d'Aigua, Llum i Gas

Rambla Vella, 47-49 - 43003 TARRAGONA - Tel. 977 23 34 03

ZAIDA

JOIERS

Pau Casals, 6 · Tel. 93 414 22 96 · 08021 Barcelona
Monterols, 36 · Tel. 977 34 28 30 · 43201 Reus
Rambla Nova, 35 · Tel. 977 23 69 30 · 43003 Tarragona

Auto-Escola

Tots els carnets

Sant Antoni M. Claret, 1

Tel. 977 218 900

43002 TARRAGONA

Europa

Perfil

Peluqueria · Salón de Belleza

Reding, 16 bajos · Tel. 977 24 09 73 · Tarragona

J. PROS

floristes

Rambla Nova, 102
Tel. 977 21 56 13

Sant Agustí, 1
Tel. 977 23 44 20
TARRAGONA

CARMEN CALVO

Plaça Verdaguer, 4 - 43003 TARRAGONA - Tel. 977 23 77 26

**CARNS, EMBOTITS, FORMATGES I UNA
GRAN VARIETAT DE PRODUCTES GOURMET**

APARCAMENT DAVANT LA BOTIGA

Polígon Francolí, Parc. 26, nau 2 - 43006 TARRAGONA - Tel. 977 553 827 - www.colet.es

mini mum

les mitges

Governador González, 16
43001 TARRAGONA

Unió, 11
43001 TARRAGONA

Barreres, 4-6
43201 REUS

les mitges

Pâtisserie Rabasó

Carrer Merceria, 25 - 43003 TARRAGONA - Tel. 977 236 676

Att LABORAL

ASSESSORIA TÈCNICA TARRAGONA LABORAL SL

Av. Marquès de Montoliu, xamfrà Mossèn S. Ritort i Faus, 27 · 43002 Tarragona

Tel. 977 222 999 · Fax 977 214 196

LPG

BÒTOX

DEPILACIÓ LÀSSER

ELIMINACIÓ VARIUS

CLÍNICA
INFINITA
MEDICINA ESTÉTICA

Ara és el teu moment

CARBOXITERÀPIA

MESOTERÀPIA

RADIOFREQUÈNCIA

NUTRICIÓ I DIETES

Av. Ramon i Cajal, 25, 2-2 • 43001 • Tarragona • Tel 977 222242 • www.clinicainfinia.com

Mas Roselló *restaurant*

Passeig Marítim Rafel de Casanova, 23 - TARRAGONA - Tel. 977 24 18 28 Fax 977 21 97 52

La Caleta *Restaurant*

Passeig Marítim Rafel de Casanova, 24 - TARRAGONA
Tel. 977 23 40 40

**PIZZERIA TRATTORIA
BRASERIA**

Carrer Ferrers, 20
43003 TARRAGONA

Tel. 977 23 56 31

LA CUCA FERA
RESTAURANT

CUINA MEDITERRÀNIA

Plaça Santiago Rusiñol, 5
43003 TARRAGONA
Tel. 977 24 20 07

LA CUCA FERA

Vallvé Seguros

des de 1912

Rambla Nova, 109
43001 TARRAGONA

Tels. 977 21 97 00
977 21 97 57
977 21 97 67

Magda

*Artesania en flors
naturals i artificials
per Casaments
Comunions, Batejos
i altres*

Monestir de Poblet, 31 (xalet)
43002 TARRAGONA
Tel. 977 22 28 97
Mòbil 629 786 242

Baixada Misericòrdia, 6
43003 TARRAGONA

Tel. 977 23 85 51

ARTS GRÀFIQUES
INFORMÀTICA I PAPERERIA

Serveis gràfics des de 1864

Pol. Ind. Francolí, parc. 15 - 43006 TARRAGONA
Tel. 977 54 28 70 - Fax 977 54 32 66

CONGREGACIÓ DE SENYORES
SOTA LA INVOCACIÓ DE LA PURÍSSIMA SANG
DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST
I DE LA MARE DE DÉU DE LA SOLEDAT

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça _____

Codi Postal _____ Municipi _____

Telèfon _____ Data de naixement _____

Quota anual congregant i aspirant: 16,00 euros.

BUTLLETA DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Benvolgut/da senyor/a, us prego que carregueu al meu compte corrent/llibreta d'estalvis, fins a nou avís els rebuts que li presenti la Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat a nom de:

en concepte de quota anual.

Titular del compte _____

Codi compte

Signatura del titular _____

Tarragona, 2013

La Congregació de Senyores de la Mare de Déu de la Soledat

Agraeix

a totes les persones, entitats, empreses i comerços
que han fet possible aquesta publicació.

